

Index interimalis Protocolli Ordinum Dioecesanorum
a pagina 1^a usque 178.^{am} inclusive

A,

Ab. C. libellus praesentatur. 52. - Adoratio Bⁿⁱ. 79. - Aetas copulandor. 23. - Aetatis venia. 23. Alpha.
licae tabellae 82. - Anglorum conversio. 115. - Anleike (nat. mus.) 40. - Apostatae. 65. 68. - Austriata miles
quomodo tractandus. 99. - Approbator. Examen Doctur. 81. - Arborum Schola. 136. - Archi-Episcopus Tribur.
ensis. 29. - Aurea Corona. 29. 39. 101. - Artocchia 167.

B,

Baptismus prolium abor. Parochia. 3. - Barba buccalis ex. 11. - Baum Schule. 136. - Bavaros non licet citra
al. facili. copulare. 51. - Benedictio Campanar. praevis insinuand. 87. - Berkesd vacat. 62. - Bosnienses
musciani. 86. - Bregovics Parochi mors. 90. - Burgic Praepos. Par. mors. 117.

C,

Campanarum benedictio praevis insinuand. 87. - Campanator sit distinct. a Sudirect. 28. - Cancellaria Civ.
lures imprimer. 3. - Capellanor. honorat. 100fl. 90. - Capitalia immunia a tributo. 31. - Capital. Eccl. 60. - Ca.
alia penes Terrest. Dom. edicenda 69. - Cassa fundation. gener. coordinatur. 117. 118. 162. - Cassa sub.
laria emeritor. Sacerdot. 32. - Casus mortis indicandi 40. - non indicandi 54. - Casus reservati 15.
cholicis non licet adire Scholas Protest. 21. - Cellae Marianae 151. - Charit. & misericord. commend.
Cholera morbus. 82. - Circulares quomodo edenda. 3. - Clerus a labore publico immunitus 88. - ad
nem et charitatem populo instillandam excitatur 91. - de etiam in spiritu restaurat. 7. - Curatus Clerus
lito honore proseguendus - ad iudicia non arbitrarie citandus - matricular. Extractus in scripto
vocatus extraher. 114. - Collecta pro Monialibus 28. - pro Constantinopol. hospitio 33. - pro Sepsiensis
les. 35. - pro Ep^{is} Americae 36. - pro Eccles. Londinensi 48. - pro Eccles. Romanensi 67. - pro aquar.
datione damnic. 69. - pro Hajdnais Nyekensibus 70. - pro Desariensis. 80. - pro Borsnensis. Bran.
anis 86. - pro Mesitonyensis. 88. - pro Saucio patria milite 102. - pro damnic. 106. - pro Eccles. Graecor. 112.
Orphan. & viduar. milit. 115. - pro Eccles. Pestiensi 116. - pro Moguntinis 170. - Collecta pro Rege ad.
duum etiam Imperator 87. - Collectoribus Eleemosyna certa regula praesentatur. 52. - Colonisatio in
garia 20. - Commissariatus Societ. S. Stephani 63. - Commissarii Ecclesiastici penes Massas Sacerdot. 100.
lurs. pro Cathedr. Univ. 22. - pro Statione Prob. Capell. 39. - pro Par. Sebony 53. - pro Par. Wellerd 62.
par. Bécovár 79. - pro par. Hajk 80. - pro par. Quingue Eccles. 102. - pro Praeparand. Soproniensis 116.
ferentiae Doctur. 141. - Confraternitas S. iuvenitiae Iesu 120. - Conscriptae fidei fundat. 51. - Con.
tatis Popularis 145. - Constantinopol. hospitium 33. - Conventicula Sanyohaxak 99. 143. - Con.
tatis Cleri 11. - Convertitae 65. 68. - Coordinatio Cassae gener. fundat. 117. - Status Cassae huius 80.
ulatio quibus deneganda 22. 23. 50. 51. 52. 54. 160. - post moridicm non instituenda 114. - Corona
nea 29. 39. 101. - Corona Regni Hungariae 4. - Cubidium ornatus superfluum 11.

D,

domus Dei commend. 57. - Defectus aliqui vitandi 56. - Delonvics presbyt. mors 145. - Dispen.
tio non facile concedenda 2. - quomodo petenda 129. - Districtum nova divisio 119. - Divisio
districtuum Viddiaconalium 119. - Divisio proventuum parochialium 48. 63. - Doctores non sunt
Campanatores 28. - approbatorium subire debent 81. - examinis objecta 88. - conferentias
ventur. 141. - examinis praclusi terminus 146. - competencies in conv. mon. percipiunt 147. -
quomodo eligendi 171. - Dogma immac. Concept. 66. 77. 83. - Domestica qualis familia 12. - Domini.
Scholae 5. 41. - Demor. priv. visitatio 11.

E,

desiae decor commend. 57. - Fisci 154. - Ecclesiar. Fisci coordinatio 154. - Ecclesiastica iudicia 104.
tura 167. - Eghlari enektar 65. - Enciclyca 7. 25. 91. - Endrody paroch. mors 52. - Evange.
num libri 59. - Exon Hakastok 66. - Examen Concursuale 5. 31. 51. 52. 87. 121. 166. - Exami.
Docentium objecta 88. - terminus exam. 116. 139. - praclusi terminus 146. - Executores Testa.
anti cui dent rationes 100. - Eleemosynae collector. certas regul. observent 52. - Explicatio ca.
m Reserv. 15.

F,

dy parochi mors 55. - Familia Cae. Reg. 21. - Domestica parochi 12. - Sarkas in vicar. consp. 1.
moxdy par. mors 149. - Sepiritates Majestatum quomodo aservanda 117. 162. - Fisci Eccl.
num ultra 10fl. nihil sine consensu erogand. 60. - Capitalia immunia a tributo 31. - Capital.
Terrest. edicenda 69. - Capital. penes Stat. Publ. 128. - coordinantur 154. - Solior usus veta.
11. - Sanyohax conventicul. inhib. 99. - circumscribitur 143. - Fundus instruct. 154. - Fun.
mes juxta inscribende sum 51. - rationes annuae reddendae 154.

G,

etra milit. 44. - Girk Epⁱ installat. 1. - Girk Aloys. Commissar. Soc. S. Steph. 63. - Gratias. actis
denti inventae Coron. R. Hung. & S. Censd. 4. - pro pace 111. - pro superato partu Imperatricis 118.

Index interinalis Protocolli Ordinum Dioecesanorum
a pagina 1^a usque 178.^{am} inclusive

A,

D. C. libellus praesentatur. 52. - Adoratio Bⁿⁱ. 79. - Aetas copulandor. 23. - Aetatis venia. 23. Alpha.
icae tabellae 82. - Anglorum conversio. 115. - Anleihe (nat. mus.) 40. - Apostatae. 65. 68. - Apostata miles
quomodo tractandus. 99. - Approbator. Examen Dorien. 81. - Arborum Schola. 136. - Archi-Episcopus Tribur.
ensis. 29. - Aurea Corona. 29. 39. 101. - Artocoria 167.

B,

aptismus prolium abet. Parochia. 3. - Barba buccalis ex. 11. - Baumschule. 136. - Bavaros non licet citra
al. Jaculi. copulare. 51. - Benedictio Campanar. praeve insinuand. 87. - Berkesd vacat. 62. - Bovenndes
coniciant. 86. - Bregovics Parochi mors. 90. - Burgic Praepos. Par. mors. 117.

C,

Campanarum benedictio praeve insinuand. 87. - Campanator sit distinct. a Sudirect. 28. - Cancellaria Cir.
lores imprime. 3. - Capellanor. honorar. 109. 90. - Capitalia immunia a tributo. 31. - Capital. Eccl. 60. - Ca.
alia penes Terrest. Dom. edicenda 69. - Cassa fundation. gener. coordinatur. 107. 118. 162. - Cassa sub.
diaria emeritor. Sacerdot. 32. - Casus mortis indicandi. 40. - non indicandi 54. - Casus reservati 15.
cholicis non licet adire Scholas Protest. 21. - Cellae Marianae 151. - Charit. & misericord. commend.
Cholera morbus. 82. - Circulares quomodo edenda. 3. - Clerus a labore publico immunitus 88. - ad
om et charitatem populo instillandam excitatur 91. - de etiam in spiritu restaurer. 7. - Curatus Clerus
rito honore prosequendus - ad iudicia non arbitrarie citandus - matricular. Extractus in scripto
vocatus extraher. 114. - Collecta pro Monialibus 28. - pro Constantinopol. hospitio 33. - pro Pepsiensis
les. 35. - pro Ep^{is} Americae 36. - pro Eccles. Londinensi 48. - pro Eccles. Monasteriensi 67. - pro aquar.
datione dampnific. 69. - pro Kajolnais Nyekensibus 70. - pro Desariensib. 80. - pro Rosenensib. Bran.
anis 86. - pro Mesolonyonsib. 88. - pro Saucio patriae milit. 102. - pro dampnif. 106. - pro Eccles. Graecor. 112.
Orphan. & viduas. milit. 115. - pro Eccles. Pestiensi 118. - pro Moguntinis 170. - Collecta pro Rege ad.
duum etiam Imperator 87. - Collectoribus Eleemosyna certa regula praescribitur. 52. - Colonisatio in
garia 20. - Commissariatus Societ. S. Stephani 63. - Commissarii Ecclesiastici penes Massas Sacerdot. 100.
lurs. pro Cathedr. Univ. 22. - pro Statione Praeb. Capell. 39. - pro Par. Szobony 53. - pro Par. Kiscels 62.
par. Bicsvar 79. - pro par. Hajk 80. - pro par. Quingheoles. 102. - pro Praeparand. Soproniens. 116.
ferentiae Docent. 141. - Confraternitas S. Iuvenitiae Iesu. 120. - Conscriptio praedium fundat. 51. - Con.
tatis Popularis 145. - Constantinopol. hospitium 33. - Conventicula Sanyohaxak 99. 143. - Con.
tatis Cleri 11. - Convertitae 65. 68. - Coordinatio Cassae gener. fundat. 107. - Status Cassae huius 80.
ulatio quibus deneganda 22. 23. 50. 51. 52. 54. 160. - post moridicem non instituenda 161. - Corona
rea 29. 39. 101. - Corona Regni Hungariae 4. - Cubidium ornatus superfluum 11.

D,

cor domus Dei commend. 57. - Defectus aliqui vivendi 56. - Delavovics presbyt. mors 145. - Depen.
tio non facile concedenda 2. - quomodo petenda 139. - Districtum nova divisio 119. - Divisio
districtuum Vadiacanalium 119. - Divisio proventuum parochialium 48. 63. - Docentes non sunt
Campanatores 28. - approbatorium subire debent 81. - examinis objecta 88. - conferentias
vent 141. - examinis praclusi terminus 146. - competentias in conv. mon. percipiunt 147. -
quomodo eligendi 171. - Dogma immac. Concept. 66. 77. 83. - Domestica qualis familia 12. - Domini.
Scholae 5. 41. - Demor. priv. visitatio 11.

E,

desioe decor commend. 57. - Fisci 154. - Ecclesiar. Fisci coordinatio 154. - Ecclesiastica iudicia 104.
ultura 167. - Eghaai enektar 65. - Enciclyca 7. 25. 91. - Endrody paroch. mors 52. - Exange.
um libri 59. - Exent Hakaxok 66. - Examen Concursuale 5. 31. 51. 52. 87. 121. 166. - Exami.
Docentium objecta 88. - terminus exam. 116. 139. - praclusi terminus 146. - Executores Sepia.
nti cui dent rationes 100. - Eleemosynae collector. certas regul. observent 52. - Explicatus ca.
m Reserv. 15.

F,

ddy parochi mors 55. - Familia Cas. Reg. 21. - Domestica parochi 12. - Sarkas in vicar. consp. 1.
moxfy par. mors 149. - Sepivitates Majestatum quomodo aservanda 117. 162. - Fisci Eccl.
um ultra 109. - nihil sine consensu erogand. 60. - Capitalia immunia a tributo 31. - Capital.
Terrest. edicenda 69. - Capital. penes Stat. Publ. 151. - coordinantur 154. - Solior usus veta.
11. - Sanyohax conventicul. inhib. 99. - circumscriptus 143. - Fundus instruct. 154. - Fun.
ones fixe inscribende sum 51. - rationes annuae reddenda 154.

G,

metra milit. 44. - Girk Epi installat. 1. - Girk Aloys. Commissar. Soc. S. Steph. 63. - Gratias. actio
denti inventae Coron. R. Hung. & S. Clem. 4. - pro pace 111. - pro superato partu Imperatricis 118.

Societ. parochi mors 43. - Sygalus villiac. mors 120. - Syrmathy opus Istenorxaga 80. -
H)

Herrman Alpus Eriburg. 29. - Herrmann parochi mors 143. - Hohenblum - de colonisatione 20. -
Honorarium Capellanorum 100fl. 90. -

I)

Immac. Concept. Digma publ. 73. - Iseimonium desuper 53. - Numisma desuper 66. - Immunitas Capit. 31. - Cleti a laborib. publ. 88. - Incendia 122. - Indemnitas Sedecimae 33. - Indulg. plen. 46. 47. 112. 120. 178. - Informatio de schol. paroch. 60. - Installatio Epi Dork 1. - Institutio schol. commend. 89. - Institutum pens. Ludirector. 104. - Instructus in merito nove legis matr. 123. 124. - quoad fontem M. Egregy. 163. - Instructio pro Iudiciis Eccles. 104. - Intimate vetatur schol. profess. frequentatio Catholicis 21. - sinceritas in elarand. testim. commend. 39. - casus mortis referend. 40. - non referendi 54. - Clerus pro arbitris ad judic. n. evocetur. - competens honor ei tribuatur. - matricula e par. n. efferrantur. - in casu mort. commissar. ecclesiast. sine mora omnia resign. 114. - Invalidorum Paternal. copulatio vetatur 22. - Inviatus ad installation. 1. -

J)

Jerebica presbys. mors 66. - Jubileum 175. - Iudicia ecclesiast. 104. - Juhais paroch. mors 89.

K)

Karasz par. mors 100. - Kopfrechnen 54. - Krebst par. mors 19. - Huglics par. mors 69. -

L)

Lex nova matrim. 123. 124. - Lithograph. 3. - Litterae offic. quomodo elarand. 22. 105. Litterae pastor. 7. 56. 91. - Lukanovic par. mors 20. - Ludirect. n. sine ctm. Campanator. 28. subeant. examen approbat. 81. 116. ex quibus obiectis 88. term. examini. 88. praclusi term. 146. - Competens. in conv. mor. percip. 147. - quomodo eligend. 171. - Lusus solior. vetatur 11.

M)

Magyar Egregy 163. - Majest. sua dies nat. 4. nom. 117. 162. nuptiae 31. - Mar. Oxell 151. Matric. Baptis. 3. - Matr. mixta 102. 129. quomodo concilians. 102. - Matrimonialia 22. Ante 22 ann. n. fac. copulandi fontis 23. Miliares vulgo Bapstos Monniff. licet copul. 30. - Orphan. sine consens. n. licet copul. 50. - Marasos citra express. consens. agere n. licet copul. 51. - Personae militi. n. licet copul. sine consens. 34. 70. - Matrim. vel 123. 124. De consens. in matrim. 102. - Moni par. mors 106. - Miliares. Apost. 99. Miliares. cura spir. 145. Miliares. affore. galeam hab. in Reel. 145. - Monnes fontis 23. Orphan. 50. 104. Missalia 59. 66. - Missar. Jun. 57. - Missa Sacrif. 158. - Missis S. Eccles. 31. - Missionar. quarentur 101. - Moquur. 176. Monita ad sife. incend. 122. - Montag par. mors. 2. - Monum. quoad cons. 101. - M. 9. 16. 81. - Mors 2. 4. 19. 20. 36. 43. 52. 53. 54. 66. 80. 89. 90. 100. 117. 120. 126. 142. 145. 149. 150. 153. 161. Mortis casus indicant. 40. revocatio canonis 54. Mut. Mat. 40.

N)

Nagy Marton 106. Nagy Prop. mors. 2. Nation. mut. 40. - Nativit. 4. nomin. Jefa Suar. Maj. 117. 162. - Negot. schol. per Juhais tractandus 81. - Nymetz. tabell. 4. 5. 42. 83. 127. 150. - Norma divis. proi. par. 18. 63. - Normax. in deduct. thes. 141. - Sepulch. suicid. 107. - election. decano. 171. - Nova lex matr. 123. - Norma sacra in Cotta Kalad. 68. - Novakovic suspens. ab exer. ord. 11. - Numism. Alpus Eriburg. 29. - pro memor. promulg. Regm. Imm. Concep. Dej. 66. - Nuptiae Suar. Majestas. 31. - a me. risie prohibentur 161.

O)

Oblig. 4. Publ. celebrata 106. 121. 136. - Officia correspond. quomodo. adorn. 22. 105. - Olvasi fuxerke 48. - Opus. Enchirid. past. comm. 67. - Olyator elmeltked. 68. - Presbys. Disc. Sabar. 79. - Olyajim Luiff. 80. - Isen orxaga 80. - Anschauungs Unterst. 53. - Homit. Schere 112. Hagiolog. hung. 112. - Cantic. Sacra 112. Collect. Can. Saic. 113. - Misch. Blumkrantz 113. Homit. Mayer 116. - Imag. Novak 116. - Evang. pro schol. 118. - Lex matr. 123. - Mappa Disc. Rec. 120. - Matr. novif. 135. - Balzer. 142. - Concion. Batis. 142. - Jus Canon. Krajcsik 149. - Paraph. Bat. 153. - Oration. superstitio. abrog. 95. - Orphan. minor. sine consens. n. copul. 50.

P)

Par. off. circa baptism. pol. ale. par. 3. - honor. manusen. 114. - Paroch. circa copul. 22. 23. 30. 57. 54. 70. 123. 127. 160. - Paroch. funera 53. - Passuatio priv. vetatur 117. - Passualer sine consens. Ord. n. celebrandus 53. - Pastoral. Epi. 7. 56. 91. - Paroch. invalidi 22. - Patrocinia lides. 112. - Secvair vacas 79. - Pension. Instit. Ludor. 24. 62. 104. - Pestionis Eccl. 113. - Petrovic par. mors 36. 149. - Porum subsidior. collectio 28. 35. 36. 48. 67. 69. 70. 86. 88. 102. 106. 115. 118. 170. - Pius II. Mirabil. cons. 81. - preces ad ejus intent. 44. - Meritis Can. Hon. mors 53. - Popularis conscriptio 145. - Posa. 19. - Praeparand. 5 Eccles. 50. - subscrip. pro ea quotta incassatur 105. - Conspectus oblator. pro Praepar. 107. - quando aperitur 118. - quoniam suscipiantur 148. - Preces gratiar. actor. pro vivencia S. R. Hung. 104. - pro superato felici or. partu Aug. Imperatricis 59. 62. 115. - Preces ex incidenti nuptiar. Sumar. 115. - iedatium 31. - pro fluvia 35. - ad intention. Sua Sanctitatis 44. - Olvasi fuxerke 48. - pro felici partu Imperatricis 59. - contra cholera 82. - pro pace & concordia 102. - pro felici partu Imperatricis 115. - partu superato 115. - tiar. Actio 115. - pro conversione Anglorum 115. - Presbyter in Synod. examine 79. - Privatar. dom. frequentatio 11. - Processio ad Cellas Marianas 151. - Protestans. Scholas non licet frequentare 21. - Protocolla Commiffar. eccl. mor. resignet 114. - Proventum par. divisi 48. 63. - Queritix S. Edu Societ. 120.

2,

Quadragesima Sacra 25. 61. 101. 121. 175.

R,

Rationes Cassae Subsid. emer. Sacerd. 32. - Testamentaria cui reddenda 100. - Pension. Inst. Ludiv. inq. 38. 80. 118. - fundatio. Scholar. 139. - Recursus pro disp. quomodo adornandi 2. 129. - Re-
solutio de pns fundationib. 51. - Convertitis & Apostatis 65. 68. - Reserv. militaria 30. - Reservati camu-
- Resolutio Theodori 6. 23.

G,

Ghemationi distrib. 66. 143. - Schola dominici 5. 41. 58. Scholarib. propeiani. schol. frequens. n. licet 21. -
frequens confessio inculcatur 79. Institutio catecheti. solerter preb. 89. Theatra adire n. licet 122. - Scho-
- Tabella Schol. quomodo paranda 117. cursum negotiationum schol. 137. - Scitofsky process. ad Cellas
- Tabernacul. 151. - Tebarta frat. misericord. current. 87. - Tectarii novi 68. - Seculares vestes Sacerd.
- Teferant 11. - Sedecima indemnitas 32. 36. - Sepultura eccles. Suicida 167. - Sinceritas in testi-
- monialib. 39. 81. - Societas S. Stephani 63. - Spiritualis cura militum. 143. - Sponsa ante 22 ann.
- facile copulandi 23. - Statistica data pro Schematinn. 110. - Stephanovic par. mors 52. - Stran.
- Svinger par. mors. 153. - Straxnik par. mors 53. - Stuff par. mors 36. - Subdoneses a milibus
- Terand. 27. - propter seductiones attendend. 127. - Subsidia pro Monialibus 28. - pro hospitib. Conf.
- pro Eccl. Heptiensi 35. - pro Episc. Amer. 36. - pro Eccl. Lonsin. 48. - pro Eccl. Comarom. 67. - pro aquar.
- Tarnax. damnis. 69. - pro Kapolnax Nyckensibus 70. - pro Francisc. Borneanib. 36. - pro Mestheng.
- pro saucio patr. milite 102. - pro damnis. Nagy miron 106. - pro orph. & viduas. militum. 115.
- Eccl. Rest. 118. - pro Moguntinis 150. - Suicida sepul. eccles. 167. - Superstitio. orat. abrog. 95.
- Thema colonisationis 21. - Thabo enchirid. medicin. pastor. 67. - par. mors. 150. - Thabo par.
- Thabo 4. - Thajk vacat 80. - Thebany vacat 53. - Thepiensis Eccl. 36.

T,

Tabell. pro indemnitas. sedecim. 34. 36. Scholar. A & B 117. - Taxa pro Lithograph. 3. - Te De.
- laudamus 62. 111. 115. - Testamentaria clericorum 27. 43. 67. - Testamentaria rationes cui
- reddenda 100. - Testatores quid observent circa pia legata 67. - Testimoniales vincere exarand.
- 81. - Testimon. promulgati dogmas. Inm. Concept. 33. - Theatra Scholar. prohibentur. 122.
- Theses theologiae 6. 55. 102. 137. quando & per quos resolvenda 23. - quomodo resolvenda 151.

V,

Vandfibel 82. - Vasa sacra pro benediction. insinuand. 87. - Venia oratis 23. - Vestes secul. n.
- 11. - Vicarius General. Episc. constitutus 1. - Vici Diaconalium Difer. nova divisio 119. - Vici
- priv. decr. 11.

Index Protocolli Circularium
annorum 1858 & 1859. a pagina 174 usque 238. inclusive

A. D. C. Tabellae 202.
 Approbatorium Examen 186.
 Abrogata Fasta. 189. 194. 203.
 Asium cultura 226.
 Aurea Corona 185. 198.
 Badensis: rem mortuales 180.
 B. Konig. Francis: mors 225.
 Belliensis Docent 201.
 Bogner Stephani mors 180.
 Borssay 205.
 Brucinetato 203.
 Brinyevace 190.
 Cassa finit. glis. dioc. 216. 227.
 Cassa subsidiana 225.
 Concilium Provinciale 199.
 Conditiones a sumt. ad Praepar. 180. 207.
 Confraternitates 180.
 Consens. matr. pro min. Orphan. 191.
 211.
 Consensus matr. quoad milit. 215. 221.
 Correlatio curati ad scholam 191.
 Corona aurea 185. 198.
 Decretum nom. Subdoc. 182.
 Dimissoriales in negot. matr. matr. 188.
 Dispensatio intuitu fessor. abrog. 194.
 Docentes a labor. publ. immunes 184.
 Examen Exon. 204. 224.
 Exercitia sacra 193.
 Extractus matricul. 191.
 Farkas Josephus 202.
 Fasta abrogata 189. 194. 203.
 Festivitas Nativ. S. Anthonii S. Michaelis
 Fildvandes. igne dampn. 200. 207.
 Fund. Cassa glis 216.
 Gymnasium 186.
 Hess Joannis mors. 230.
 Honorarium Vidor 223.
 Hymni valedict. - abusus 203.
 Immunitas Docent. a lab. publ. 184.
 Institutum pens. Ludovic. 183. 186.
 Instructio quoad scholas 191.
 Instructio pro infect. mortuor. 195.
 Inventaria Eccles. Bar. 222.
 Kistely mortuus 179.
 Kleiner 197.
 Kril Nicarius Episc. 199.
 Laryus Comes de Vellenburg 191.
 Lex matrimonialis 201. 205. 215. 221.
 225. 227.
 Matrim. imped. civile 225.
 Matrim. mixta - Normativum - 187. 188.
 Matrim. Consensus militum 215. 221.
 Mort. Sacrorum dioc. 179. 180. 191.
 197. 201. 202. 205. 225. 230. -
 Mortuorum inspectio 195.
 Mortuales Baden. & Saxon. Lud. 186. 92.

Nativitas Sodalit. Regine 201.
 Nemeth Joannis mors 201.
 Nemoerg. Tabellae - defectus 207.
 Nova pecunia No. 204.
 Ohus. Lei Martyr 186.
 Orphan. minores 197. 211.
 Pastorales Quadrag. 228.
 Menipotentia 195.
 Praeparandis. infectis 180. 217.
 Preces pro felici paup. Imper. 190. 99. 201.
 " pro Pontifice 222. 231.
 " tempore belli pro pace 217.
 Quadrag. pastorales 228.
 Reductio Sacrorum 196.
 Regulatio Urbana. pitarum 195.
 Relationes Offic. 180. 225. 226.
 Relatio curati ad scholam 191.
 Reserve-Mannschaft 192. 218.
 Reversales fessor. clark. 188.
 Rituale novum Srigon. 201.
 Sacrorum reductio 196.
 Saxoniae Subd. mortuales 191.
 Segregatio Communit. tenuit. par. 195.
 Seminarium sacrorum originis 212.
 221.
 Societas Imm. Conc. B. M. V. 179.
 " Corona Aureae 185. 198.
 Status Scholarum laicor. 205.
 Srigoniense Rituale 201.
 Subd. centium Decretum 182.
 Subsidium pro bello 220.
 " pro Episc. S. B. 231.
 Subsidia alia. 190. 201.
 Synodus Provincialis 199.
 Theses. 224.
 Vaccinatio. 201.
 Valedictori Hymni 203.
 Varga Francisci opus 186.
 Varas 201.
 Varsinnyi 191.
 Vellenburg 191.
 Vice Ad. Sacrorum honorar. 223.
 Zsankorshyanum Musio-Synod.
 " gratum Opus - 227. -

PROTOCOLLUM
ORDINUM

DIOECESANORUM

PAROCHIAE.....

DIOECESIS QUINQUE-ECCLESIENSIS

SUB SUPREMA PASTORALI CURA

ILLUSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI DOMINI

GEORGII GIRK

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

EPISCOPI QUINQUE-ECCLESIENSIS

EMANATORUM

AB ANNO

1853 usque 1860

*Fili mi! fervente studio debes invigilare in
Sancta Ecclesiae de die in diem, ut potius
capiat augmentum, quam detrimentum
patiatur.*

*S. Stephanus
Decr. Lib. I Cap. 2. § 4.*

N° 723
1853

Cum Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus **GEORGIUS GIRK** antea Consecratus Episcopus Adrasensis, quem utpote multis praedaris-virtutibus conspicuum, divina Providentia nobis in Patrem et Pastorem destinavit, a Sua Sanctitate Summo Ecclesiae Universalis Pontifici translationis Bullam, et alia Apostolica Rescripta obtinuerit, non in propriis viribus, sed in Dei miserentis gratia collocando fiduciam suam pro Canonica ad Sedem Episcopalem Quingue-Ecclesiensem introductione Feriam 4^{am} post Dominicam 2^{am} post Pent. in diem 1^{am} Junii incidentem defigere dignatus est.

Pro Installatione Ill. Dni Georgii Girk in Sedem Episcopalem Quingue-Ecclesiensem die 1^{am} Junii de fixam esse annunciat.

Praestitutum huncce terminum Fratribus Districtualibus notum reddo, atque ad augendum Dioecesis nostrae dignissimum commune gaudium, ad contestandam item debitam hac occasione venerationem imprimis Dños V. A. Diaconos, eosque e singulis Districtibus Curatos, qui per muneris pastoralis rationem, aliosque obices impediti non fuerint, ad solemnitatem illam, superpelliceo, stola, et byreto provisos hisce in-vito, hos enim omnes una cum cetero comparere queunte tam saeculari quam regulari Dioecesano Clero Sua Illustritas Episcopalis paterno cum affectu, et solatio exceptura est.

Quemadmodum autem Eadem Suae Illustritati fixum determinatumque est occasione illa quaslibet superfluas streperosasque pompas omnimode vitare, ita majorem in modum cupit, ut Dominica praemoratam diem - qua regimen Dioeceseos Deo auspice capessura est - praecedente, fidelis populus de sua erga Episcopum et vicissim correlatione in singulis Parochiis, ad quas Litterae hae interea pertigerint, debite doceatur: quod quippe is Pastor noster sit positus a Spiritu Sancto ad regendam Ecclesiam Dei, et hanc Dioecesim, vigilaturus super nos, cui proin filialem subjectionem, obedientiam, et reverentiam praestare debeamus, unaque ut pro felici novi Episcopi villicatione preces ubique persolvantur; quo scopo dispono: ut 3^a Pater et Ave cum oratione pro Episcopo. Deus omnium fidelium Pastor. in linguam vernaculam vertenda devote absolvantur, cunctique Sacerdotes Sacrum Missae Sacrificium celebraturi eandem Collectam, usque ad diem installationis sumant, imo peramanter quoque commendo ut ipsa die installationis etiam Sacrum ad Ejus piam intentionem adplacent. Datum 5 Ecclesiis die 20^a Maii 1853.

Jos. Parkas
Vic. Capit.

N° 867

1853

Praesentibus per dilecto Clero meo notum reddere festino, quod in Causarum Auditorem et Vicarium Generalem episcopalem Reverendissimum Josephum Parkas Abbatem S. Michaelis Arch. de Baita, et Cathedralis Eccl. Quingue-Ecclesiensis Cantorem - Canonicum designaverim, elegerim et nominaverim; omnes in Domino hortando: ut praenominatum Vicarium Episcopalem pro tali agnoscere, revereri; mandata et ordinationes Ejus, ut filios obedientiae decet, exequi, Eidemque in rebus Officii sui debitam obedientiam praestare satagant.

Rasmus Jos. Parkas Vic. et Causar. Auditor Gen. Episcopalis constitui, tur

Ceterum, quoniam ego, quoad saltem vires meae admiserint, pro Christo laborare, et me muneri sacro superimpendere velim,

velim cupiamque: omnes litterae officiosae postmodum quoque *Reverendissimo Ordinariatus* inscribendae erunt; Siquis vero in casu absentiae meae mihi peculiariter aliquid scribendum haberet: in cortesia poterit praenotari: ad manus proprias.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13^a Junii 1853.

N. 808

1853. Divinae Providentiae, cujus nutibus vitae nostrae momenta decurrunt, novissime, die nempe 12^a c. m. Junii placuit *Reverendissimo Jo. annem Nagy Abatem B. M. Virginis de Crikador, Cath. Ecol. Quinque-Ecclesiensis Praepositum Majorem et Canonicum, Sacerdotem jubilearem anno aetatis 77^e ex hac vita ad beatam aeternitatem evocare.*

Cum per dilectum Clerum meum super morte Dignitarii hujus serie praesentium edoceo; reflecto una singulum quemque: ut amici foederis, quod Patres nostri sempiternae salutis suae nostraeque animae studio die 27^a Martii a. 1742^a pepigerunt, pie memores, pro anima primae Capituli Dignitatis tria Missae sacrificia quamprimum absolvant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13^a Junii 1853.

N. 1105

1853. Jacobus Montag Sacerdos jubilaris et Parochus Majsensis anno aetatis suae 82^a in loco originis suae Frikhofen in Ducatu Nassoviensi Dioecesi Limburgensi die 29^a Junii a. c. pie in Domino obiit. Pro cujus anima velint omnes Presbyteri tria Missae Sacrificia Omnipotenti Deo quo ocyus offerre.

Quoniam vero juxta novissimam ordinationem beneficiorum parochialium Patronis destitutorum et ad Fundum Religionis spectantium vacantia, Sectioni Excelsi Caes. Reg. Consilii Soproniensis, sine praesentationis Parochi indicanda est: idcirco, qui vacans hoc beneficium Parochiale consequi cupit, recursum suum ad chartam signatam 30 kr. c. m. scriptum sine ulterius promotionis horum transponendum habet.

Datum Quinque-Ecclesiis die 22^a Julii 1853.

N. 1108

1853. Cum in Dioecesi hac usum invaluisse animadverto: quod S. Curiones precibus Parochianorum suorum devicti, e levibus quoque causis recursum pro dispensationibus in Bannis adorient, ideoque raro specifica positiva, sed generalia solum argumenta pro impetranda petita gratia adferre soleant.

Dispensatio, quoties eam vel majoris boni obtinendi spes, vel gravis cujuspiam incommodi avertendi ratio non commendat, est vulnus Legis positivae, quod mihi, qui non arbiter, sed custos et depositarius sanctionum cumprimis ab universali Ecclesia latarum sum, inferre non est integrum. Lex positiva Promulgationum est maxime salutaris, nam et Pastoris animarum qui etiam reddit conscientiam de non subversante impedimento, et sponsis, ne in tam gravi negotio praecipitanter agant, deliberandi tempus relinquit.

Eapropter omnibus et singulis animarum Curatoribus peramanter committo: ut generatim quidem in comitandis Parochianorum suorum precibus pro dispensatione in Bannis ac praesertim in impedimentis canonicis sint admodum difficiles et cauti; in specie vero:

Aut aetatem sponsorum coelibum in omisso in recur-

recursu semper praeveniant, onus responsionis incursum, si matri-
culam baptisatorum non inspicientes, aut absque ulteriore inda-
gatione simpliciter Parentibus sponsorum fidem deferendo aetatem
erronee, aut quod absit, minus sincere, exposuerint.

huc recursum argumentis semper positivis specialibus, nunquam
vero unice generalibus v. g. ob urgentem necessitatem: vel malevolen-
tiam linguas superstruant.

Prout precibus fundatis, motivis genuinis superstructis liben-
ter deferre volo; ita pro conscientiae tranquillitate petitam dispen-
sationem denegaturus sum, si tenori praevio conformiter recur-
sus debite instructus non fuerit.

Datum Quingue-Ecclesiis die 23^a Julii 1853.

N. 1354

1853. Caes. Reg. Gubernium illud sibi fide digne relatum esse expo-
nit: quod Parentum quidam mature desuper solliciti, qua-
ratione natos suos militaribus servitiis subducere tuto possint, eas
dem vario sub praetextu vicino cuidam Parochorum offerant
baptizandos, et pro eo, ut testimoniales baptisantis competentia
suae fine illationis actus baptismalis in propriam matricu-
lam pro debito consignarent, testimoniales has potius fraudulenter
amnestient; sicque malevole collaborent, ut baptisata proles in nul-
lam matriculam inscripta cum tempore inveniri non possit.

Observanda
quoad ba-
ptismum
alterius
Parochiae
prolium.

Quantum inferatur per malevolentiam isthanc non tam
statui publico, quam insonitibus natis praepjudicium, nullus est
qui non perspiciat: Quapropter ad antevertendas idmodi frau-
dulenticas omnibus S. Curionibus pro conscientiosa observantia com-
mittitur et mandatur: ne unquam testimoniales super collato extra-
neis non parochianis suis Sacramento baptismi, parentibus aut patri-
nis aut obstetrici consignent, verum officiose sub cortesia medio disinte-
ressati et fidei hominis proprio Parocho fine illationis actus baptisma-
tis in matriculam propriam submittant; actumque totum in omnis
semper in suam etiam matriculam cum praenotatione congrua
in observationum rubrica facienda, inferant.

Datum Quingue-Ecclesiis die 17^a Septembris 1853.

N. 1446

1853 Per experientiam constat longiori temporis intercape-
dine opus esse, ut Circulares Litterae ab Ordinariatu
ad Dioecesim dimissae cursum suum in Districtu V.
A. Diaconali perficiant, fierique saepius, ut inten-
tus per eas scopus tarde nimis obtineatur. Et ratione
itaque tollendi huius mali, ad sublevandos item A.
nimarum Curatores in descriptione illarum, nec
non ad id obtinendum: ut in quavis Parochia or-
dinatum Protocollo Ordinum Dioecesanorum
adsit, penes Cancellariam nostram Lithographi-
am erigendam procuravimus, ope cujus Circu-
lares Litterae celeriter in chartam conjectae, ad
singulam Parochiam sine mora expedientur.

De Circula-
ribus Lit-
teris post
modum
medio Li-
thographi-
ae procu-
dendis et
ad singu-
lam paro-
chiam mit-
tendis; item
de annue
obtinendo
Protocollo
Ordinum
Dioecesa-
norum

Quapropter a modo in posterum cuncti Circu-
lares Ordines vehiculo praecattacti preli, non modo cele-
riter, et ad unam quamvis Parochiam distinctim ex-
pedientur, verum et taliter dimittendis Ordinibus, illi

illi qui Animarum Curatoribus pro constanti norma deservunt, in forma Protocolli etiam reimprimuntur, et cum fine cujusvis anni, cursus totius anni, una cum indice ad singulam Parochiam secunda occasione transponetur, plurimum annorum cursus, pro ratione majoris, minorisve voluminis, unum tomum Protocolli effecturi. Interea autem omnes et singuli Parochi, Parochiarumque Administratores solerter curabunt, ut per vices taliter dimissi Ordines N° 1. 2. 3. etc. insigniendi, ad tempus, quo evoluti anni cursum ad manus receperint, sine officiosi usus in Archivo par. conscientiose custodiantur.

Quia vero ex una parte A. Curatores modalitate hac a non modico fastigio sublevantur; ex altera parte autem, bina cunctarum fere Circularium procusio, et preli administratio cum notabilibus expensis conjuncta est, pro certo tenemus: singulum beneficiatum ad perstringendas expensas annue 1. fl. C. M. libenter concursurum, cujus una medietas in vernali, altera in autumnali Congregatione concernenti V. A. Diacono consignata, per hunc ad Can^{cellariam} diocesanam, mox promovenda veniet.

Datum Quinque-Ecclesiis die 4° Oct. S. Franc. Ser. sacra 1853.

N° 1447

1853. Die 26^a Septemb. a. c. 1853 sacramentis moribundorum rite provisus pie in Domino obiit Joannes Szabo emeritus Parochus Szabo^o Sx. Györgyensis anno aetatis suae 73e cujus animam piis suffragiis comendo. Datum ut supra.

Mors Joannis Szabo^o Sx. Györgyensis anno aetatis suae 73e cujus animam piis suffragiis comendo. Datum ut supra.

N° 1448

1853. Presentibus pro singula Parochia transpono sic dictas, Népmozgalmi^o tabellas in duobus exemplaribus, quorum unum prius an. 1854 Mensis Novembris diebus ad Praesidem Cottus^o meo Officii V. A. Diaconalis transponendum, alterum vero in Archivo Parochiali conservandum erit. Curae autem sit D. D. V. A. Diacono: ut tabellas has rite conscriptas per se vidimatas, ad sumum usque 10° Nov. 1854° in cumulo, non vero per partes ad Praesidem Caes. R. transponat. Datum ut supra.

Népmozgalmi^o tabellae communica-

N° 1449

1853. Quanto quamve pio laetitiae sensu universus populus in Domino exultaverit, dum S. Regni hujus Coronam, e terrae visceribus quibus per manus impiorum mandata fuerat, auxiliante Deo effossam, atque pristinae custodiae redditam esse intellexerat? probe tenetis Venerabiles Fratres! Justum est: ut Deo O. M. qui dissipatis impiorum consiliis Regno huic et Nationi hung. necnon piissimo Regi nostro Fran. Josepho pretiosissima Glenodia sua restituit, per totam Dioecesim sollemnis gratiarum actio praestetur.

In memoriam S. Co. ronae Reg. Hung. sol. gratiarum actio servari decernitur

Quapropter cunctis Districtualibus Curatis committo: ut proximo a redditis praesentibus dominico die, populo ex ambo, ne praemonito in confluxu omnium Jurisdictionum in loco ne fors existentium praevie ad hanc solennitatem invitandarum, omni cum possibili decore, et apparatu, cantato Hymno Ambrosiano Deo laudes dicant, et incruenti Eucharistici Sacrificio ritu augustiori instituenda oblatione debitas Altissimo pro tam eximio dono grates rependant.

Cetera cum propensione sum.

Datum ut supra.

Georgius Pirk-mp.
Ep^{us} Quinqueecclesiensis.

N° 1552 Resultatum Examinis Concursualis diebus 5ta et 6ta Octobris anni currentis asservati, cuius periculum fecerunt:

Resultatum Examinis Concursualis anni 1853

Josephus Molnár.
Paulus Topáll.
Joannes Udvardy.
Sigismundus Szántó, et
Ferdinandus Schreier.

hoc est: quod omnes quinque ad sexennium sint approbati; - Josephus Molnár vero et

Paulus Topáll calculum laudabilem retulerint. Quod ipsum dum ad cunctorum perfero notitiam, una annuncio: quod terminus asservandi futuro anno Examinis in dies 4ta et 5ta Octobris sit defixus, periculumque ejus facere volentes et debentes praevidere - una saltem quindena citius - senuet insinuandos habeant.

Datum Quingue-Ecclesiis die 27° Octobris 1853.

N° 1601 Medio gratiosi Rescripti Caes. Reg. Lottlis Gubernii Soproniensis dato 1° Novembris a. c. sub N° 1448 S. Curionibus inculcandum praecipitur, ut sic dictas Népmozgalmi Tabellae juxta omnes rubricas rite expletas debito tempore substernant, una vero remissiores ad explendum hocce officium serio provocentur. - Quoniam omni anno medio Missilium, quibus tabellae hae communicabantur injunctum fuerat, ut S. Curiones tabellas has summum usque 10^{am} Novembris, Ord. V.A. Diacono pro vidimatione et ad Comitatus Praesidem transpositione exhibeant: suppono ecquidem culpam hoc in puncto in Clerum meum vix recidere, et quidem tanto minus, quod tabellae semper in antecessum, adeoque debito tempore (e.g. pro anno 1854 iam transpositae sunt sub d^{to} 4° Octobris c. a. N° 1448.) ad quemvis Districtum mittantur: si nihilominus quidam tardi forent inter Districtuales; cupio, ut V.A. Diaconi eorum nomina in specie mihi indicent, ne secus culpa tarditatis in ipsum V.A. Diaconum recidat. - Omnibus itaque et singulis intimatum esto: ut saepefatas tabellas de mense in mensem juxta rubricas expleant, et calculum primis mensis Novembris diebus anni 1854, claudant, tabellas, que ipsas sine omni mora V.A. Diacono praesentent, quo hic easdem ad Praesidem Comitatus summum usque 15^{am} Novembris 1854 transponere valeat. Jurabit vero, ut V.A. Diaconus pro sui legitimatione de traditis penes Officium Praesidis saepefatis tabellis recognitionem expetat, si opus foret, cum tempore producendam. - Datum Quingue-Ecclesiis die 5° Novemb^{is} 1853.

Népmozgalmi Tabellae e tempore, ve substernent, dae erunt.

N° 1602 Caesareo Regium Lottle Gubernium Sopronien- se non modo religiosam verum et practicam juventutis ruralis in rebus oeconomicis cultu-

Scholae dominicales, et plantatio arborum fructiferarum comm. mandatur.

culturam promovere intendens Jurisdictionibus Comitatum in commissis dedit, ut in amplioris impopulationis Communitatibus, in Oppidis et Civitatibus sic dictas Scholas Dominicales aperiant organisentque ita, quo, in his cultura etiam arborum fructiferarum (gyümölcsfa te, nyészte) tractetur. —

Cum per projectata haec dominicalium scholarum instituta juvenis diebus a labore vacuis a multis inutilibus et inanibus rebus, quae saepe ad perditionem ducunt retrahantur, et salutari Religionis doctrina ac utilibus vitae rebus imbuantur. Clerum Curatum serie praesentium provocandum duxi: ut in scholarum dominicalium, quae in pluribus Dioecesis hujus Parochiis cum insigni emolumento spirituali iam vigent, universali introductione civili Jurisdictioni adiutrices manus praestent, reflectendo fideles ad insignem proventum, qui ex religiosa, intellectuali, et materiali cultura in singulos quosque redundat.

Datum Quinque-Ecclesiis die 6^a Novembris 1853.

#1604

1853 Cum juxta praevigentem usum in Corona Authumnali
 Resolutio Fratrum Districtualium Theses pro elaborando as,
 Thesium signatae per singulos obligatos V. A. Diacono praesen-
 urgetur. tandae sint; attentio mea multum excitata est, quod
 actis Coronae Fratrum autumnalis poene ex tota
 Dioecesi praesentatis nullae Theses adolutae fuerint.
 Ne itaque per silentium aliqui existiment sese obliga-
 tioni huic subducere posse; praesentibus omnes reflecto:
 quod cum fine anni currentis strictam rationem exactu-
 rus sim, quo conamine et qua industria quivis obligatus
 Theses resolverit. Agite! ne aliquem remissum inveniam.

Datum Quinque-Ecclesiis die 7^a Novembris 1853.

Georgius Sirk-^{mp.}
 Ep^{us} Quinqueecclesiensis.

7.

GEORGIUS

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS QUINQUE-ECCLESIENSIS

Venerabili Clero Almae Dioecesis nostrae Seculari,
et Regulari, Dilectis in Christo Fratribus et Filiis,
Salutem in Domino sempiternam !

Dum anni currentis die 1^{ae} mensis Junii in corona vestra mihi sane
perjucunda Cathedralē Ecclesiam Quinque-Ecclesiensem DEI mi-
seratione mihi concreditam, ritu Ecclesiae consuetū primum ad-
iri, quid a vobis non tam ego, quam Sanctissimum, quo in Do-
mino mihi conjungimini ministerium exposcat? in compendio
dixi, unaque vos ad renovandum adeo necessarium in hominum
animis vigorem, et cultum Religionis, instaurandumque in alma
hac Dioecesi regnum DEI pro brevitate temporis auxiliante Domi-
no excitavi. Tempus est, ut zelum vestrum hujus intuitu amplius,
ampliusque provocem, et quod illo die, in sermone meo ad vos habito pau-
cis attigi, id nunc uberius ex me, Patre, ac Praesule vestro intelligatis.

Restauratio Regni DEI ad quam vos invito filii dilectissimi in
eo consistit, ut eos quos a Domino in spiritu providendos accepimus, ex-
pugnata, et superata carnis, sensuum amorisque proprii, ac mundani
oblatione, ad ultimum eorum finem, DEI scilicet cognitionem,
et amorem, sicque ad salutem aeternam perducamus. Hoc erat
opus, quod Pater coelestis Filio suo dederat, ut omnibus quos de-
dit ei, det vitam aeternam. Haec est autem vita aeterna ut
cognoscant TE solum verum DEUM, et quem misisti Jesum Chri-
stum. Ego te clarificavi super terram, opus consummavi quod de-
disti mihi ut faciam. manifestavi nomen tuum hominibus
da. Filius Patri loquitur Joan. 17us Dominus iste Dux et Magister noster, ad
hoc idem opus cujus causa in mundum ipse venerat, socios, et coopera-
tores ex hominibus etiam sibi adsciscere dignatus est juxta illud Apostoli
ad Ephes 4um Et ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Pro-
phetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores et Doctores ad con-
summationem Sanctorum in opus ministerii in aedificationem Corpo-
ris Christi. Ex his vos estis filii dilectissimi. vos dedit etiam Jesus Christus Pa-
stores et Doctores in aedificationem Corporis Christi, id est fidelium in
hac alma Dioecesi sollicitudini vestrae in spiritu concreditorum. Grande
ac sublime Ministerium. Divinorum quippe omnium divinissimum est
Christo in salutem animarum cooperari. Quid esse potest pretiosius vita
DEI hominis? hanc ille totam animarum saluti sacravit, hanc pro a-
nimabus inter acerbissimos cruciatus ponere non dubitavit. Eandem
nunc animas sanguine suo redemptas Idem amantissimus earum-
dem Redemptor in manus vestras tradidit ut salutem, quam i-
pse illis passione, ac morte sua promeruit, vestro per gratiam DEI

DEI apostolico munere in iisdem operemini.

Erant tempora haud praeclara praeterlapsa, quibus assiduus quantumvis Pastorum laboribus, haud proportionatus respondebat fructus, quibus frigesciente in fide et charitate mundo, mentes mortalium, tamquam seculi huius captivitate detentae, verbo DEI recipiendo parum idoneae erant. Tempora haec etsi non penitus evanuerint, tamen mira DEI providentia in melius mutata sunt; Creator omnium, qui dixit, de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiae claritatis DEI, in facie Christi Iesu II ad Cor. 4°. Homines variis erroribus acti, ac decepti, iterum lumen veritatis aeternae concupiscunt, et ad semitam quam dereliquerunt Evangelii redire se penes ostendunt; tempus proin instaurandae Religioni, et laboribus apostolicis favens est, nec sine enormi DEI offensa haec ejus gratia per nos abjici, ac negligi potest.

Ut vero fideliter et efficaciter ministerium vestrum ad hunc finem implicatis, ante omnia necepe est tales vos esse, quales alios efficere auxiliante DEO cupitis. Nemo enim aptus esse potest ad salutem, et perfectionem aliorum curandam, qui ipse non est perfectus, quomodo namque viam ostendet, quam omni ex parte ignorat? Clerus est, a quo caeteri in Ecclesia in fide, et moribus aedificari debent, si autem Clerus in his non is sit, qui esse debet quomodo aedificabit populum? quomodo lucebit aliis? sibi ipsi non lucet? Quapropter in temerata vita, conscientiae puritas, et a vitiis quibusvis immunitas cunctis animarum Curatoribus imprimis necessaria est; neque vero per hanc vitae, et conscientiae puritatem intelligo immunitatem a crassioribus tantum illis vitiis statum nostrum maxime inquinantibus, sed ab omnibus, quibus in destructionem fidelium cooperaremur, et penes quae in salutem eorum cum fructu operari non possemus! Nullum profecto est momentum, quo Animarum Curatoris opera, per administrationem Sacramentorum, quae statum gratiae exposcunt, in salutem fidelium suorum requiri non potest; nullum igitur etiam debet esse momentum, quo conscientia ejus munda non sit, aut certe immunda relinqui possit. Ulti autem certum est hanc conscientiae puritatem sine diligenti sensuum internorum, et externorum custodia, sine affectuum praecipue eorum quibus magis obnoxii sumus, quique spectatis adjunctis nostris ac natura sua cuique periculosiores sunt, refrigeratione, sine fuga occasionum peccandi, ac solerti quantum humana fragilitas admittit evitacione peccatorum etiam venialium, maxime eorum, quae plena cum deliberatione admittuntur; non diu perstituram: ita negari non potest, frequentem peccatorum confessionem, in qua virtute Sacramenti a praeteritis purgamur, et contra futura peccata roboramur, quotidianum item Missae Sacrificium, in quo panem coelestem sumimus velut antidotum—ut Tridentinum docet—quo liberamur a culpis quotidianis, et a peccatis mortalibus praeservamur, jugem denique praesentiae DEI memoriam, quae castissimam Susannam, et Iosephum Aegypti, acum in praesentissimo castimoniae discrimine in puritate conservavit, humili, et fiduciali ad DEUM pro auxilio in salutis periculis recursum conjunctam;—ex efficacissimis esse mediis eandem conscientiae puritatem illibatam conservandi.

Hanc conscientiae puritatem comitari debet in animarum Pa-

Pastore vita virtuti dedita; neque enim sufficit ut sit a vitiis immanis, sed necesse est ut sit positive bonus et vere spiritualis. Si etenim Apostolus tantam requirit in Corinthiis suis I ad Cor. 13^a & rebus terrenis a nimirum arulsiensium, ut et qui, habent uxores tamquam non habentes sint, et qui flent tamquam non flentes, et qui gaudent tamquam non gaudentes, et qui emunt tamquam non possidentes, et qui utuntur hoc mundo tamquam non utantur." An non jure merito requireret a Curatore Animarum, ut sicut de se dicit idem Apostolus, "Conversatio ejus in coelis sit?" Si idem Apostolus ad Hebr. Cap. 10° annunciat, patientiam illis necessariam esse ut voluntatem DEI facientes" reportent promissionem, qualem, et quantum esse volet in eadem patientiae virtute Animarum Curatorem, ut non tantum in se, sed et in tot aliis curae suae creditis animabus voluntatem DEI faciat, et promissam id agentibus coronam reportet? Non est, set difficile eodem modo quoad singulas virtutes ex ipsis Sacri eloquii fontibus demonstrare, quanta Animarum Curatoribus incumbat necessitas, his animum suum ad grandem ministerii sui obligationem explendam excolendi. Sed his mihi ego post vivam fidem, spem firmam & charitatem perfectam, quae vitam spirituales proprie animant, post Animarum zelum, qui Pastoris characteristica debet esse virtus, post castitatem, quae reliquarum virtutum jure custos dicitur, imprimis humilitatem animis vestris altissime insitam esse optarem, et huic studium orationis conjungi.

Humilitas juxta S. Bernardum est virtus, quia homo verissimam sui cognitione sibi met ipsi vilescit. Haec illa virtus est, quae fundamentum quodammodo efficit omnium aliarum virtutum, quam Dux et Dominus noster Jesus Christus, tum exemplo suo docuit, tum exemplo ad imitandum unicuique nostrum proposuit. Humiliavit enim se, met ipsum uti ad Philip. 2° habetur factus obediens usque ad mortem mortem autem Crucis, et Math 11° 29° ad unumquemque nostrum ait. "Discite a me, quia mitis sum et humilis corde - oratio humilitatis se nubes penetrabit" Eccles. 35 et. "DEUS superbis resistit, humilibus autem dat gratiam" Jac 4° 6°. Quare, qui solidum aedificium spirituale construere cupit, hujus virtutis armis se muniat paratus pauper et contemptus vivere, per gloriam et ignobilitatem, per infamiam, et bonam famam, per prospera et adversa, ad coelestem patriam contendere, et alios secum eo pertrahere; adversarius enim generis humani, et inimicus Regni Christi utpote superbus, nulla alia ratione melius vincitur quam vera cordis humilitate.

Quod ad orationem attinet, plena sunt sacra eloquia iis, praecipulis, et adhortationibus, quibus ad hanc nos impellunt, nam et Redemptor noster ait. "Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem" Math 10° 41°; idem. "Petite, et accipietis, pulsate et aperietur vobis," et S. Paulus I ad Thess 5° 17°. "Sine intermissione orate." Profecto ut homines, qui in aere vivunt, continuo aeris spiritum attrahunt, ita Sacerdos qui de coelis vivit, ad coelum indesinenter suspirare, et coelestem spiritum attrahere debet. A fonte vitae recedit, spiritus ejus interior in auras hujus mundi, in vanitates sensuum exteriorum evanescet, ac velut in coeno volutabitur, qui pia ad DEUM oratione, divino hoc animae pabulo libenter non fuerit usus. Primum autem locum inter orationes obtinere debere apud Ecclesiasticos, qui ad id absolvendum obstructi sunt Officium Divinum seu Horas Canonicae, mo

mo est, qui non videat. Hoc enim cum sub gravi obligatione iis impositum sit, omnis salutis suae studiosus operam impendere debet, ut istud camentis collectione ac animi fervore persolvat, quo divinam per id gratiam et amplissimis eos, pro sua, ac suorum anima fructus, quos Ecclesia per saluberrimum hoc institutum intendit, in dies singulos a benignissimo Numine obtineat. Triste certe mihi foret, si vel unum esse e Clero meo in sacris Ordinibus constituto, multoque magis Ecclesiastico beneficio proviso intelligerem, qui gravem Horas istas Canonicas in singulos dies persolvendi obligationem, contra antiquissimum Ecclesiae usum, universalem receptam consuetudinem, auctoritatem Romanorum Pontificum, et Conciliorum, exempla Sanctissimorum virorum, et communem omnium recte sentientium auctoritatem sententiam, negare, aut de facto intermittere auderet, si que contra eum, ex officio meo Pastoralis procedendi necessitatem, mihi imponeret.

Dum autem orationem commemoro sub hoc nomine tam vocalem, de qua hucusque dixi, quam etiam sic dictam mentalem, quae alias Meditatio dicitur intelligo, haec quoque omni animarum Curatori quotidiana esse deberet. Dicit enim via potest quantum per eam animus ad currendam viam Domini, et ad omnes illas, quibus animarum cura circumsepta est, difficultates superandas, adjuvetur. In meditatione videmus, quid nobis ad nostram aliorumque salutem ac perfectionem procurandam potissimum obstat? qui nobis affectus inordinati dominantur? quae virtutes desint? quibus viis illi superandi, quibus mediis haec comparandae sint? In ea parantur arma, ac praesidia contra omnia salutis nostrae, ac alienae pericula, in ea obfirmamur contra ea omnia, quae nos in exequendo munere nostro pastoralis vel desides vel impotentes efficerent. Haec peccato aditum in animam praeccludit, haec temperantiae et castitatis est custodia, iracundiae frenum, animi elati repressio, et ad modestiam revocatio, odii ob acceptas iniurias purgatio, invidiae destructio, moerentium consolatio, omnisque pravitatis correctio! Habemus utique quid perpetuo cogitandum, et recogitandum nobis sit, habemus nosmetipsos, et novissima nostra, tot tantasque veritates divinitus revelatas; DEUM, infinitas ejus perfectiones, et beneficia innumera nobis collata; Angelos Apostolos Martyres, Confessores, et Virgines, Coelum denique totum, et omnia quae in eis sunt. Quam praeclarum, et suave est haec oculis cordis speculari, conversationem nostram in Supernis habere: qui his assuescere non potest, in iis cogitandis taedium sentit, oppido athuc terrenus est; beatus vero cujus cogitatio in DEUM et superna defixa est. Gustate et videte.

Atque haec quidem quae hucusque dicta sunt, ad internam operarii in vinea Domini et cujusvis Sacerdotis puritatem et perfectionem pertinent. Quia vero uti Apostolus I^{us} ad Cor. 4us loquitur. Spectaculum facti sumus, mundo, et Angelis et hominibus atque in animarum Pastorem omnium oculi converti solent; huius externam etiam compositionem talem esse oportet in qua nihil sit, quod intuentium oculos offendat, contra omnia in sermone, gestu, incessu, externo corporis cultu cunctisque actionibus, fidelium aedificatio, ni inserviant. Nolo hic repetere, quae eatenus per Canones, Synodos, et novissime per Sacrum Concilium Tridentinum Sess 22 de Re,

de Reform. Cap. 1° item Sess. 14 de Reform. Cap. 6° constituta et sancita sunt, quae, ve cordi omnium nostrum profunde insculta esse deberent, cum ex externa actionum et habitus ratione, ad internam animi indolem, plerumque recta conclusio formari possit.

Observare nihilominus licuit, nescio quem secularem spiritum inter juniores praecipuis in instructione, et ornatu cubilium, non raro etiam alieno acre comparato, in cultu corporis, in delectu formae, que vestium, illarum praecipue quibus supra reverendam utuntur, in variis haud clericalibus capitis tegumentis, in capillitio denique et barba tam buccali, quam infra mentum alendis, et conformandis, — invalescere, et vestes quidem illas diversae formae, materiae, et coloris, loco decentis pallii dum opus esset Reverendae superindutas, non modo in via, sed promiscue, ad ipsam usque Ecclesiae sacristiam deferri. Facile est perspicere, hujusmodi nisum, aut pruritus cum Sacris Canonibus componi minime posse, hi enim abesse volunt a coetu nostro omne, quod munda ni quid redolet, quod autem neque fidelium aedificationi, neque ipsorum vanitates hujusmodi sectatorum existimationi inservi at, rectissime observavit celeberrimus Massillonius dicendo: Nihil rarius est, ut hujusmodi Clerici, vanitatum saecularium sectatores, ab illis ipsis saecularibus, quorum forte favores, affectumque mundano horce vastitus genere, et vana externa compositione aucupantur, exigui fiant, imo re ipsa, contemnantur, et licet saeculares — illis praesentibus ad speciem adblandiantur, in absensibus tamen hunc Ecclesiastici Spiritus defectum, insigni cum libertate carpere consueverunt. Quare ut omnis talismodi abusus et corruptela e medio vestrum omnino tollatur, necesse est.

Alterum quod attentionem meam excitavit, est nimium familiaris quorundam cum externis conversatio, et frequens visitatio privatarum domorum, non utique ad gloriam DEI et animarum profectum, vel conversionem, sed potius ad temporis dispendium, vanam garrulitatem, aut periculosas saepe distractiones aucupandas directa. Ratio vocationis nostrae quidem exigit nos frequenter cum hominibus agere, finem tamen accessus privatarum domorum praeter strictam officii, aut honoris rationem semper sanctum ac per omnia talem esse oportet, ut alii, ad salutis et perfectionis studium per nos in Domino excitentur ac provehantur. Ubi proinde nullius absentis vita mordetur, nemo irridetur, nemo injuriam patitur, neque periculum est, ut sibi Sacerdos aliorum odium inimicitiamque consciscat, aut honoris existimationisque suae diminutionem patiatur. Velim itaque ut omnem talem familiaritatem sollicite caveatis.

Nec praetermittere possum irrepsisse sensim apud quosdam aviditatem et infaustam consuetudinem ludendi foliis erga pecuniam. Quam mallet, ut hi pretiosum tempus quod taliter pessumdant, elaborandis potius, atque ad caput, et cor accommodandis Sacris Sermonibus, aut aliis utilibus muneris sui occupatibus insumerent! Quantum mali ex hoc timendum sit patet ex facilitate, qua ex frequentatis hujusmodi actibus, passio omnium periculosissima enascitur, quae tot jam mortalibus non modo contracti ultra vires aeris alieni, sed ruinae etiam animae occasio, et causa existit. Nollem propterea, ut abusus hic ultra serpat,

pat, quippe qui tam aperte pugnat cum Canonibus, quive sequelas pessimas et pericula gravissima post se trahit.

Spero quidem fore ut quoad singula horum quae exposui, animos dociles et ad obsequendum promptos apud omnes sim reperturus; quod si tamen fuerint qui ad ea se componere detrectaverint, id eis minime transpicietur, et quidem si fuerint Cooperatores, ac ea de causa, vel alia sua culpa terro suo moveri debuerint, praevie palam declaro: pro minima poena illis futurum, ut expensas suae translocationis ipsi soli ferant, et culpa eorum nequaquam in aggravium Parochorum vergat.

At habeo vobis quoque dilectissimi, qui Parocciis singulis per Almam hanc Dioecesim praestes in horum nexu pauca peculiariter dicenda et profunde cordibus vestris insculpenda: scilicet, ut non modo familiam domesticam cujus opera ad rem familiarem curandam utimini, probam semper et Deo devotam servetis, sed ne etiam cum hac ullo sub praetextu: ut jam Ordinati, cunctis Antecessorum meorum speciatim de 8to Decembris 1815, et 12 Januarii 1822 sapienter constitutum est: eodem curru vehamini: hoc enim et nostro Sacerdotii muneri adversum est, et semper aliquam labem Ordini nostro adspersit, proin omnino vitandum.

Vel me tacente facile ex his intelligitis, quod si ista, quae haecenus commemoravi omni studio de vitanda sunt, tanto magis a gravioribus quibusque peccatis, et vitiis abhorreere debeatis. Utinam nunquam reperiatur inter vos quicquam, qui sive ob intemperantiam, sive incontinentiam iuxta rigorem Canonum tractandus veniat! Utinam erga haec vitiorum monstra omnibus eam abominationem quam re ipsa merentur inspirare possem! Angor dilectissimi, horreo, ac contremisco, doloreque repleor quoties recogito, quam funestam hujusmodi Sacerdos tam sibi, quam Sanctae Matri Ecclesiae inferat stragem! Non sic fratres, ac filii mei vitam nostram in confusione transigamus, non sic absque timore Dei vivamus, quasi tremendum illius iudicium non audituri, non sic vitam nostram traducamus ut fide, si populo offendiculo simus et scandalo, ministeriumque nostrum vituperetur ac blasphemetur. Veniet enim veniet, et non tardabit formidanda illa hora, qua interrogati, atque examinati non inveniemus excusationem; nonne enim audivimus dicentem Dominum Qui scandalisaverit unum ex his pusillis expedit ei, ut suspensus datur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris. Imitemur igitur potius, et sancta aemulatione studeamus consecrari exempla eorum confratrum, qui angelica puritate, et vitae sobrietate, inter caeteras, quibus fulgent virtutes, forma gregis sui facti sunt, et utramque hanc Deo tam charam virtutem, et exemplo non miris suo quam verbis, fidelium suorum animis implantare conantur.

Pastore animarum interne et externae ad opus ministerii sui sic praeparato, non erit seu illi ipsi aiduum omnes apostolici huius muneris partes exacte cum Deo gratia obire, seu mihi necessarium, novis illum incitamentis ad hoc ipsum frequentius estimulare. Pastor animarum, qui conscientiae est interna et externa, qui vitam ducit vere virtuti deditam, ac ideo delicias suas in operibus ponit, quibus Deus se placere scit, qui per vocalem, et mentalem quotidianam orationem et conversari cum Deo novit, et se pro functionibus suis apostolicis omnibusque earum difficultatibus praevie praeparat, ac pro his omnibus auxilium a Deo necessarium assidue exposcere asserit, qui per humilitatem animi ad
ptum

aptum se divinae largitati, humilibus danti gratias, instrumentum praebet; qui denique omni externa sua compositione, paterna, mansueta, et charitativa cum suis agendi ratione, et inter caeteras virtutis castimonia et sobrietate quae omnibus venerationi esse solent, in commissi sibi gregis animum aditum sibi aperit; talis inquam Pastor, quam feliciter, quam efficaciter Christo in salutem animarum cooperatur! Estne labor, est difficultas, quibus iste vincendis, ac sustinendis par non sit? Pretiosa est in oculis huiusmodi Pastoris, nequaquam animae sibi commissae, ac pro ea, in exemplum boni Pastoris Christi non solum totius vitae suae sudores impendere, sed vitam etiam, si suis ejusmodi animae id exigeret, immolare in lucro ponit. Pascere has verbo DEI sive in sermonibus sacris, sive in catechetica, aut privata ac familiari, ad quam illum divina gratia ducit, institutione; mederi earum vulneribus in sacro tribunali, assidere infirmis, ac eos ad ultimam luctam et felicem ex hac vita transitum disponere; administrare omni momento, quo opera ejus expetitur, cum omni promptitudine, suis fidelibus Sacramenta, consolari morcos, dissidentes conciliare, currentes in via virtutis confortare, vitis addictos industria quam amor DEI et animarum periclitantium suggerit, ad viam rectam reducere, verbo: omnibus propter DEUM omnia fieri, ita in deliciis habet huiusmodi animarum Curator, ut ipse etiam cum Doctore gentium merito dicere possit: quis infirmatur et ego non infirmor? quis scandalizatur et ego non uror? II^{do} ad Cor. cap. II. v. 29.

Non est quod his addam. Levate capita vestra, et considerate agrum Domini, quoniam ad messem maturus est, quid adhuc improvidi otio et ignavia languemus? colligite manipulos tritici, ne vacui, sed cumulati fasciculis frumenti coram Domino compareamus! An nescitis nos vitis verae, quae Dominus est palmites esse? Videte igitur ne quis infructuosus inveniatur: nam veritatis agricola Pater est, qui hanc vitem excolit, palmitesque illos qui fructum afferunt, majore studio atque amore colit, ut copiosorem fructum referant; eos vero, qui fructum non faciunt excindit et extra vineam projicit ut igne comburantur! Intueamini Coelum patriam illam electorum felicissimam, locum illum aeternae retributionis, ibi apostolicis sudoribus vestris reposita est merces magna nimis, quam nec oculus vidit, nec auris audivit, quae ne in cor hominis non descendit. Non diu hic laborabitis, veniet una hora, quae nota est Domino, haec finem vestris laboribus ponet, ac initium dabit coelesti horum remunerationi, quae finem non habebit. O quam suave est inter gelidos extremas horae sudores meminisse eorum, quae pro DEO in salutem concreditarum vobis animarum egistis, quam dulcis ac plena solatii futura est migraturis vobis ex hoc seculo ea spes, de reposita vobis apud justum Iudicem corona justitiae, quam per tot animas diabolo ereptas, et coelo assecuratas, per impensum dispendium Pastoris officium in sinu vestro repositam habebitis?

His Fratres, ac filii mei dilectissimi, ac imprimis amore erga DEUM, propter se ipsum dilectum quem nulla magis, quam animabus exhibita servitute testari potestis, animati, — respicite in auctorem et consummatorem fidei IESUM Christum, pro his ipsis, quas pascitis animabus in cruce morientem. Pugnate sub hoc Duce divinissimo vos totos quamtos animabus pretiosissimo ejus sanguine redemptis consecrare. Nolite difficultatibus cedere, non soli in his depugnatis, sed vobiscum pugnat, qui imperat mari, ventis, et tempestatibus, et a quo confortati, in auxilio ejus omnipotenti contra omnes adversas potestates, et mundi nequi-

tias triumphabitis.

En Fratres, et filii mei dilectissimi sensa mea, quae in primo meo ad Cathedralē Ecclesiam meam ingressu paucis insinuaveram, nunc uberius vobis exposita. Nullum in hac mea Pastoralī verbum est, quod paternus in vos amor meus non suggessisset, accipite haec ea mente, pensate eo animo, deducite in usum ea filiali promptitudine, quam a vobis sincerissimum illud studium, quo in vos, et gregem vestrum, ac meum feror omni jure exigit. Scio, quantum ad instaurandum regnum DEI, et florem Religionis hoc tempore tantopere necessarium in Diocesi hac provehendum, in vobis repositum sit; idcirco levo ego cum humili gemitu identidem ad Altissimum manus meas, tunc praecipue, dum ad Augustissimum, et tremendum Missae Sacrificium accedo, orans, et obsecrans infinitam ejus bonitatem ut apostolicis vestris laboribus suam impertiat benedictionem. Audiāt utinam Pater misericordiae preces vestras, et meas, coronetque immensa sua misericordia quod per vos in suo grege agit. Adsit nobis omnibus omnipotenti virtute sua, ut non perdamus ullum ex eis quos dedit nobis, perfundat cor vestrum rore gratiae suae, et inflamet illud flamma charitatis suae, ut quantum labore, et studio efficeretis potestis nihil praetermittatis, quod ad salutem felicitatemque vobis concreditorum pertinet, perducatisque cunctos una vobiscum ad regnum Coelorum! Sacrificiis et precibus vestris me majorem in modum comendo et paternam benedictionem peramanter vobis in Domino impertior. Datum Quinque-Ecclesiis in solita nostra Residentia Festo S. Mauri in diem 23^{am} Octobris incidente Anno Domini 1853.

Georgius Kirk
Episcopus Quinqueecclesiensis

Ad gratissimum Mandatum
Moysius Kirk
Secretarius Episcopalis.

*Dilectis in Christo Fratribus et filiis Almae Dioecesis nostrae
Quinque-Ecclesiensis Clero seculari et regulari
salutem in Domino sempiternam!*

Dubium non est apud omnes catholice sentientes, munus Confessarii laboriosum quidem, at Ecclesiae utilissimum, et salutem animarum prorsus necessarium esse, in tribunali enim Confessionis sanantur vulnera animae, peccata auferuntur, peccatores emendantur, lapsis innocentia, et via ad coelum aperitur, ut adeo S. Pius Papa 5us non dubitaverit asserere, Dentur idonei Confessarii, ecce omnium Christianorum plena reformatio, Catechismus vero Romanus fidenter pronuntiat: Omniis fere piis persuasum est, quidquid hoc tempore sanctitatis, pietatis et Religionis in Ecclesia summo Dei beneficio conservatum est, id magna ex parte Confessioni tribuendum esse, ut nulli mirandum sit, humani generis hostem, cum fidem Catholicam funditus evertere cogitat, per ministros impietatis suae, et satellites, hanc veluti Christianae virtutis Arcem, totis viribus oppugnare conatum esse.

Expla-
natio
Casu-
um re-
serva-
torum.

Nihilominus dum Confessarius sacrum suum munus obit, cognitum habere debet, et bene advertere, quanta sit auctoritas, potestasque jurisdictionis suae? ita ut sciat quos et a quibus peccatis absolvere possit, caveatque, ne facultatis suae limites praetergrediatur: nam ut Conc. Trident. Sess. 14^a Cap. 7° loquitur: Quoni- am natura et ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos dumtaxat feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, et verissimum esse Synodus haec confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam Sacer- dos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet ju- risdictionem.

Quapropter cum Casuum in Alma hac Dioecesi Episcopo reservatorum di- lucidatio et plenior explanatio ad notitiam nostram non praexistat, uique tali- ter non modo diversis interpretationibus pateant, sed et in praxi Confessariis haud raro dubia, et anxietates creent: hinc pro clariori posthac Confessariorum directione, atque ad quietandas eorum conscientias constituimus sequentem Casuum horum reservatorum explanationem, deinceps pro cynosura deser- viluram, extradandam.

Dari in Ecclesia Dei potestatem reservandi atrociora quaedam et graviora Cri- mina, a quibus inferiores Confessarii absque speciali licentia et facultate a Summis dumtaxat Sacerdotibus praevie obtenta absolvere nequeunt, doctrina est Catholica omni aevo servata, et a Concilio Trid. expresse definita. Ac nequis contendere pos- sit reservationem hanc ad forum conscientiae non pertinere, sed ad exteri- rem tantum disciplinam Ecclesiae, idem Concilium Trid. Sess. 14^a can. 11° statu- it: Si quis dixerit, Episcopos non habere jus reservandi sibi casus, nisi quoad exter- nam politiam, atque ideo casuum reservationem non prohibere, quominus Sa- cerdos a reservatis vere absolvat, anathema sit. Finis huius reservationis est, ut peccatores gravitatem suorum peccatorum clarius cognoscant, et ad iis forti- us deterreantur, tum ut sanandis gravioribus animae morbis, peritiores, et experientia magis exercitati Confessarii dent operam.

Peccata igitur, a quibus inferiores Sacerdotes absolvere nequeunt, ob restrictam per Superiorem jurisdictionem, Casus reservati vocantur, a quibus proin- nullus Sacerdos excepto articulo mortis absque speciali facultate poenitentes ab- solvere potest. Ut autem peccatum quoddam reservationi subjaceat, certas ha- bere debet condiciones, quae ordinarie sunt sequentes:

1° Ut sit peccatum grave, seu mortale, id exhibet ipse finis reservationis, tum id, quod venialia peccata necessariam Confessionis materiam non constitu- ant. Hinc, cum peccatum ex genere suo mortale possit evadere veniale vel ob

ob parvitatem materice, vel ex defectu requisitæ ad peccatum mortale cognitionis et advertentia, vel denique ex fine et circumstantiis, si ob quamcunque ex his causam, peccatum ex objecto suo mortale, prudenti iudicio censeretur esse veniale, cessat esse reservatum.

2° Sit externum, seu ut per actum externum se prodatur, non quasi peccata mere interna non possint esse æque gravia, aut clavis Ecclesie non pariter subjacerent, sed quod Ecclesia ex sortitis causis non soleat huiusmodi peccata interna reservare. Atque, ut externum sit peccatum, non requiritur ut sit publicum, vel in alicujus notitiam venerit; satis est, ut exterius sit commissum, quamvis penitus occultum.

3° Sit completum id est, subsecuto effectu consummatum, et non animo solum conceptum, vel inchoatum tantum, nisi id in statuto specialiter sit expressum, quod ab arbitrio et voluntate reservantis dependet.

4° Ut sit certum, videlicet absit dubium, an peccatum, quod certo constat esse reservatum, a poenitente sit commissum, vel an revera grave fuerit, vel tantum veniale, quia reservatio, cum sit lex poenalis, debet restringi ad casus certos non dubios. Dubium tamen, aut etiam ignorantia poenitentis, peccatum suum esse reservatum Episcopo eum a reservatione haud eximit.

5° Ut peccatum sit formaliter tale: hinc v.g. cognoscens consanguineam ignorans esse talem, peccat quidem, sed reservationem non incurrit.

Quod jam spectat ad ipsos casus servatos in specie, ii sunt sequentes:

I^o Hæresis externa.

Hæresis est doctrina certo ac definito fidei Catholice dogmati contraria, et hæreticus est, qui christianam fidem profitetur, hæresim tamen probat atque defendit. Qui hæresim mente tantum, ac cogitatione fovet, hæreticus internus, qui eam verbis, signis, aut factis significanter declarat, externus audit; isque, si ex ignorantia quantumvis superabili illud faciat, cetera paratus ad errorem cognita veritate deponendum, materialis; si scienter et cum pertinacia in errore perseverat, formalis appellatur. His præmissis, cum Ecclesia non consueverit peccata mere interna reservare, hæresis solum externa, signo externo manifestata, etiam, amisi de reliquo occulta, seu in publico haud nota, ac una formalis seu cum pravo animi affectu, et pertinacia conjuncta, casum reservatum constituit. Proinde ii, qui non ex malo animo aut pertinacia, sed ex simplicitate aut defectu debite informationis vel ex positive sinistra informatione errant circa fidem, quoniam tales juxta S. Augustinum Can. 29 Caus 24, qu. 3 non sunt inter hæreticos stricte tales deputandi, reservationi non subjacent; idcirco a quovis Confessario in Diocesi approbato absolvi possunt.

II° Incestus

Incestus est copula carnalis cum consanguinea, vel affine, intra gradus ad contrahendum matrimonium prohibitos, seu quantum consanguinitatis et legitimæ affinitatis gradum inclusive. Nihilominus reservatio incestus ad quantum consanguinitatis et secundum seu legitimæ seu illegitimæ affinitatis tantum gradum se extendit. Nec incurrit reservationem 1° qui carnaliter peccat, aut conjugium init cum consanguinea suæ sponse, quam nondum carnaliter cognovit, 2° qui carnaliter delinquit cum cognata legali per adoptionem vel arrogationem, 3° qui peccat cum cognata spiritali ex Baptismo vel Confirmatione. In nexu isthic statim subjungendum censuimus, quod cum facultate ab hoc crimine absolventi conjungamus una potestatem, amissum in occurrentibus casibus jus petendi debitum conjugale restituendi.

III° Raptus.

Raptus dicitur personæ violenta abductio de loco in locum moraliter diversum, libidinis exercendæ, vel etiam matrimonii cum ea ineundi causa. Ex qua definitione sequitur obnoxium esse reservationi casus præsentis tam eum, qui foeminam per vim ad libidinem explendam abducit, quam et illum, qui fine ineundi matrimonii eam invitam rapit, cum talis ipso jure sit excommunicatus, ut clare patet ex Cœc. Trid. Sess. 24. Cap. 6° de ret. matr. Nihil vero attinet, sive vis adhibita sit physica, sive moralis, dummodo abductio fiat muliere repugnante, nec juvat quidpiam, etiamsi raptor in abducta muliere libidinem suam haud expleverit, dummodo fine hoc abductio contigerit. Ceterum raptui opem, consilio, auxilio, et favore ferentes, licet ex prælaudati Conc. Trid. decreto Cap. 6° incurrant excommunicationem latæ sententiæ, hanc tamen, velut ex sensu Theologorum nulli reservatam peccatumque eorum non esse de reservatis Ordinario, declaramus.

IV° Procuratio abortus.

Procuratio abortus est foetus humani studiosa, adhibitis mediis præmatura ex utero expulsio. Incurrunt hoc crimen mulieres, quæ scienter ac malitiose sive sumtis

sumtis medicamentis, sive alio modo foetum imaturum ex utero propellunt, aut intra materiam viscera enecunt, insuper omnes, qui vel quæ ad tale facinus committendum, opem, consilium, favorem, potionem, vel alia medicamenta scienter suppeditant, si effectus reipsa subsequatur. Locum habet hæc reservatio sine distinctione, an foetus fuerit animatus, vel non animatus, etsi enim hæc distinctio relate ad incurrendas poenæ ecclesiasticas, excommunicationem scilicet latæ sententiæ Episcopo, irregularitatem vero Pontifici reservatam, adhucdum obtineat; cum tamen per abactionem foetus quo, cunque tempore post conceptionem, semper homo, qui in embryone latet, interi, matur. idcirco hujusmodi foetus abortum directe procurantes, reservationi sine di, scrimine subjacent.

V^o Bestialitas

Bestialitas seu coitus hominis cum bruto, sive ejusdem sexus sit, sive non, velut immane scelus, quod Deus veteri Testam. Exodi 22 v. 19 morte puniendum præcepit, in hac Dioecesi reservationi subest.

VI° Incendiarialus

Crimen incendiariatus committunt, qui scienter, et deliberato animo, sive ex odio, et vindicta, sive alicujus lucri captandi studio, Ecclesias, oppida, pagos, prædia, domos, vel alia ædificia, aut bona aliena, ut segetes, acervos frugum, aut fœni, sylvas etc. per se, vel per alios appposito igne incendunt, aut iis opere, auxilio, mandato voluntarie cooperantur. Nec interest, an effectus plenarie, vel ex parte solum sequatur, dummodo damnum alterius interveniat. Reservationi pariter subjacet, qui propriam domum succendit ea cum maligna intentione, ut vicina flammam concipiat, aut propriam accendit dum prævidere potuit vicinam quoque comburendam. Imunes vero a reservatione sunt milites, qui in bello jussu Ducis hostilia flammis disperdunt, prout et qui ex inadvertentia, aut alia sua culpa sine intentione incendium causant.

VII° Violatio Ecclesiæ.

Violatio Ecclesiæ proprie fit per effractionem, cum aliqua spoliatione ejus, dum nimirum sacræ ades usibus celebrandorum in iis Divinorum actu inservientes, extractis portis, et claustris, aut perforatis muris exspoliantur. Ex quo colligitur, neque solam effractionem, neque vice versa solam spoliationem, etsi gravem sufficere ad reservationem, cum utrumque necessarium sit ad incurrendam excommunicationem, huic crimini adnexam, ut patet ex Cap. 22° de sententiâ excommunicationis. Incurrunt eam non solum, qui calices, patenas, ciboria, monstrantias, præsertim cum sacri, lega profanatione SS. Eucharistiæ, item res sacras cultui divino externo dicatas, ut lampades, candelabra, imagines, indumenta sacerdotalia, sed etiam qui alia Ecclesiæ pretiosa, et pecunias e locis sacris abripiunt. Violatio nihilominus Ecclesiæ improprie talis, quæ per pollutionem ejus fit, etsi Ordinario insinuanda, reservationi tamen haud subest.

VIII° Homicidium voluntarium.

Homicidium voluntarium dicitur, quod animo occidendi injuste committitur; differt idcirco a casuali, quod fortuito casu evenit, quin vel intentum, vel prævisum fuerit, et a justo quod in bello legitimo et auctoritate publicâ vel contra injustum vitæ adgressorem servato modo, dexamine inculpatæ tutelæ, patitur. Hinc 1° Reservationi subsunt omnes illi, qui proximum ferro, veneno, aut quocunque alio modo deliberata voluntate perimunt. 2° Sufficit ad reservationem casum, etiamsi non directe, et immediate mors alterius intendatur dummodo delictum sit voluntarium in sua causa, quæ videlicet proxima et ex se ita comparata est, ut mors inde secutura potuerit prævideri, e. g. si quis scienter alteri mortiferum præbeat venenum, licet mortem ejus directe non intenderit, si tamen ex porrecto toxico mors sequatur reservationem incurrit. 3° Omnes, qui non quidem immediate, et per se hominem interficiunt, sed mediate et per alium, veluti jussu et mandato, consilio, aut consensu mortem alteri consciscunt. 4° Pariter omnes, qui latrocinium exercentes, aut secus ad inferendam necem conjurati quempiam interimunt, etiamsi lethale vulnus unus tantum eorum intulisset, et quisnam ille sit ignoretur. 5° Pejorantes, qui seu vindictæ studio, seu per alium illecti in Judicio scienter falsum juramento confirmatum testimonium hac intentione perhibent, ut accusatus extremo supplicio afficiatur. Quo in casu etiam is, qui alterum ad committendum perjurium svasu, minis, aut pacta mercede impulisset, reservationis vinculo tenetur.

IX° Percussio Parentum.

Delicti hujus reos se faciunt, qui in proprium patrem aut matrem violentas manus injiciunt, sauciant, verberibus afficiunt, alapis caedunt, calce feriunt, aut per crines raptant. Reservatio tamen huic adnexa non se extendit ad percussione[m] vitrici, vel novercæ, imo quamvis grave atroxque delictum sit, nec ad hujusmodi injuriam a vi, æviæque illatam, cum reservatio stricte sit interpretationis. Cæterum cum per levem etiam percussione[m] gravis injuria et irreverentia ex sensu hominum irrogetur Parentibus, nisi indeliberatio actus, vel propria haud injusta defensio a mor,

mortali peccato, ac per consequens a reservatione excuset; etiam levior percussio reservationi sub-
jicitur.

X^o Falsificatio monetarum, mensurarum, et ponderum.

Falsarii monetarum sunt ii, qui adulterinam monetam cudunt, seu falsae materiae et ponderis, seu justae etiam valoris, et ponderis, sed privata incompetente auctoritate; ad legitimam quippe, monetam non sufficit sola debita materia, verum requiritur etiam forma publica, quae in moneta privata auctoritate causa deest, ac falso fingitur. His merito equiparantur illi, qui pecuniam repraesentativi valoris in publico cursu constitutam (Bancnotas) conficiunt, et pro genuina expendunt, aut, qui monetam publicam tendendo, scindendo, radendo, in legitimo suo pondere, et valore viliant. Hi proin, et omnes, qui ad delictum hocce jussu, consilio, et opere efficaciter concurrunt, sub reservationem cadunt.

Falsarii ponderum et mensurarum sunt illi, qui stateras, aut publice probatas vini, frumenti, aut cujuslibet rei mensuras corrumpunt, vel ita corruptis ponderibus et mensuris scienter utuntur. Hos pariter reservationem incurre extra questionem est; eos tamen, qui justis ponderibus et mensuris fraudulenter utuntur, seu defraudant, reservationem non incurrere declaramus.

Hi igitur proprie sunt casus in Alma Dioecesi nostra Ordinario reservati, quod enim in illi, rectorio ponitur de Concubinaris, hos absolvi non posse, nisi dimissis Concubinis, non sit vi alicujus reservationis, sed quod ii, quamdiu Concubinas suas non demittunt, proximam peccandi occasionem deserere nolint, et idcirco sincero emendationis proposito destituti absolutio, nis capaces haud sint.

Ab his autem casibus, juxta praevie expositum sensum, et extensionem, poenitentes vere contritos, et confessos injunctaeis pro gravitate criminis commensurata poenitentia, sacramentaliter absolvi, vendi facultatem concedimus a) Canonico Poenitentiaris, et caeteris Cathedralis Ecclesiae nostrae Canonicis actualibus, et honorariis. b) Cunctis ordinariis et surrogatis Districtuum Vice-Archidiaconis, eorumque spiritualibus, c) Singulis Conventuum Religiosorum Ordinis S. Francisci utriusque Provinciae in Dioecesi existentium Guardianis, aut Praesidibus. d) Illis Dioecesis nostrae Parochis et Presbyteris, qui hanc facultatem jam ab antecessoribus nostris Episcopis obtinuerunt, e) denique per Octavam Festi SS. Nominis JESU, item Festo SS. Nominis B. M. V. et Festo Patrocinii cujuslibet Ecclesiae Parochialis, et die, quo Indulgentiae plenariae alicui Capellae, intra ambitum Parochiae sitae concessae sunt; facultas haec extenditur etiam ad parochos in suis Parochiis, si non adsit alius hac facultate provisos. Omnibus tamen hic recensitis tribuimus hanc facultatem absque potestate eam aliis seu generatim, seu in specialibus casibus subdelegandi. Si qui praeterea citra restrictionem praepositorum dierum, ob locorum adjuncta, et ex gravibus causis hac facultate providendi vellent; ii recursus suos cum expositione motivorum ad Nos forment.

Pro uberiore hac in re instructione, adhuc sequentia hic monenda duximus. 1° Per articulum mortis, in quo nulla datur reservatio, sed omnes Sacerdotes, a quibusvis peccatis et censuris absolvi possunt, non tantum intelligitur stricte articulus mortis, sed etiam quodvis grave periculum mortis, quod tunc adesse censetur, cum prudens metus, et justum dubium proximae securae mortis occurrit, sive proveniat ex morbo, vulnere, partu, lapsu, apoplexia, sive ex praeterito naufragio, etc. 2° Potestas Confessarii non potest dimidiari, ut nimirum poenitens reservatum habens, absolvetur a non reservatis, quoad reservatum vero ligatus maneat, quia integritas Confessionis et absolutionis est juris divini, nec remittitur unum peccatum mortale caeteris mortalibus non dimissis. 3° Confessarius facultate a reservatis casibus destitutus, poenitentem casui reservato innodatum moneat de gravitate et turpitudine hujus peccati, eique declaret, aut ad eundem esse alium Sacerdotem facultate absolvendi instructum, aut suam offerat operam, quod scilicet ipsemet tecto nomine petiturus sit ab Ordinario facultatem absolvendi. 4° Non nisi in casu summae necessitatis, si ex dilatione absolutionis gravissimum immineret periculum infamiae, aut scandali, quod ob concurrentes circumstantias nullo alio modo evitari posset, concedimus talem secus vere poenitentem a non privilegiato Confessario absolvi posse, cum onere tamen, ut poenitens quo ocyus fine adhibendae nequioris uberioris salutaris correctionis aut coram Confessario facultate a reservatis instructo se pro Confessione denuo sistat, aut casus tacito nomine Ordinario eodem scopo subternatur, ut sic poenitens inde per dictum Confessarium salutaria peccati remedia obtineat.

Haec sunt Dilecti in Christo Fratres et Filii, quae de Casuum Ordinario reservatorum sensu, extensione, limitibusque vobis subministranda duximus, ut submotis quibusvis arbitrariis interpretationibus, errandi periculis tutum deinceps tramitem sequi valeatis. Caeterum exhortamur vos hac occasione per viscera misericordiae Dei ut ardentem habeatis zelum lucrandarum Deo animarum! Vel unius namque animae salus tantum bonum est, ut nullius omnino rei creatae pretio equiparari possit, pretium animae sanguis Christi est, magnitudo pretii ostendit pretiosam! Quapropter estote abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino 1^a ad Cor. 15^a v. 58. Ut taliter digni aliquando inveniamur consequendi proemia aeterna per gratiam Salvatoris nostri JESU CHRISTI, cui sit gloria, laus, et honor in secula seculorum Amen. Datum Quingue-Ecclesiis in solita nostra Residentia Festo S. Martini Episcopi Anno Domini 1853.

Georgius Firk-mp.

Episcopus Quingueecclesiensis.

N° 1653. Anno currente die 6ª Nov. ad beatam aeternitatem evocatus
1853. est Josephus Krebesz V.A. Diaconus et Parochus Villányen-
sis, dum in Parochia Laskafalvensi Rationes Ecclesiae pro mu-
nere revidendo subscriberet.

Notifica-
tur mors
Josephi
Krebesz
V.A. D. et Par
Villány.

Quae subitanea ejusdem Confratris nostri ex hac vita emi-
gratio; sed et testamentaria ejusdem dispositio, qua ferme
omnia sua Seminario et piaae Sequioris Sexus educationi legave-
rat, sit omnibus nobis salutari incitamento: illa quidem, ut ju-
giter supremum diem nostrum meditemur; haec vero, ut
quae de beneficio Ecclesiae percepimus temporalia, in utilitatem
ejusdem etiam post mortem consecrare non intermittamus.

Commendo paterne: ut pro refrigerio animae pie defun-
cti nostri Confratris ocyus iusta persolvant.

Datum S-Ecclesii die 20^a Novembris 1853.

N° 1702
1853. Necessitatibus emergentibus occurrere volens, die hodi-
erna cum adiutorio divino 50 Altaria Portatilia conse-
cravi. Si quis itaque Portatili indiget, erga pretium penes
Reverendissimum Canonicum Custodem rescindendum in Eccl-
sia Cathed. sibi Portatile procurare poterit.

Portatilia
consecra-
ta

Datum S-Ecclesii die 23^a Novembris 1853.

N° 1767

1853. Cum imbecillitas humana nihil omnibus numeris pa-
riat absolutum: leges et instituta quaevis hominum varie
variis temporibus mutationi obnoxiantur. Sic perinde se-
res habet Fratres Dilectissimi! cum manipulatione Sortis pi-
arum fundationum, diversorumque institutorum et causa-
rum, quae Sortes fundationales in unum coadunatae sic dictam
Cassam fundationalem generalem dioecesanam constituentes
sub provida cura et sollicitudine Deputationis fundationalis sub
praesidio Rssmi Josephi Král Abb. Can. et immediata admi-
nistratione Rssmi Pauli Gottlibovic Praep. Can. sitae sunt.

Cassa fun-
dationalis
generalis
dioecesana
coordinat

Sed vero ut propius rem ipsam intueri valeatis, unave omni-
cum candore et aequitatis studio cum pio Fundatorum peculio
agi plene convincamini: nosse debetis ante omnia Legem no-
vellarem in Codice sic dicto „Ausztriai általános polgári törvény-
könyv 994^a contentam: „Szerződés által zálog mellett, bárki egy évre
száztól ötöt, zálog nélkül pedig hatot köthet ki. A megengedett szer-
ződési kamatok exen mértéke akkor is értendő, midőn a kama-
tok kikötvék ugyan, de összegök nem határoztatott meg.”

Vigore hujus quosvis Patriae Cives obligantis Legis vetitum est
a 1^a Maii a.c. computando erga hypothecam cum $\frac{1}{2}$ interusurio
pecunias foenori elocare; proin neque Cassa generalis fundationa-
lis dioec. eidem praedictae Legi subjecta poterit cum intabulatione
et sequaciter cum hypotheca summas erga $\frac{1}{2}$, verum nonnisi er-
ga $\frac{1}{4}$ locare: ergo neque illud foenus quod hactenus Vobis, qui
certa Capitalia eidem intulistis, fudit, exinceps numerare valebit.

Quaerere equidem possetis: ergone omnia Capitalia quae in Cas-
sa hac fundationali gen. dioec. manipulantur et erga $\frac{1}{2}$ elocata
sunt, per debitores subito edicuntur restituunturque subinde
vigore Legis plena cum securitate nonnisi erga $\frac{1}{4}$ elocanda??—
Resp: si non subito omnia, ob continuam attamen pecuniarum
in Cassa hac volubilitatem plura phasim hanc subitura fore,
quae cujus in specie fuerint sintque Ecclesiae aut Parochiae

Capitalia determinari ex eo nequit, quia omnia in Cassa nostra fundationali gen. dioec. sensu stricto commassata sunt.

Ut adeo damnum certo alicui Capitali per restitutionem et novam erga $\frac{5}{6}$ elocationem emergens, emergat simul omnibus; quia — ut paulo supra dictum est — omnia Capitalia sunt commassata. — Atque hinc percipite Fratres Dilectissimi! quid in merito s. peculii hujus nostri imo vestri aequitati et justitiae ad amussim consultantibus nobiscum dignissimis V. Capituli membris Consiliariisque nostris sub hodierno visum fuerit con-
stitueret.

Primo

Qui ad Cassam fundationalem gen. dioec. inde a 1^a Januarii 1854 computando, capitalem pecuniae summam elocandam deponere voluerit, a 100 florenis titulo census non nisi 4 flūs 35 xrs percipiet; residuis 25 xris fisco administratio-
nis et Capitalium securitatis titulo immansuris. Ideo: nova haec Capitalia minorem ac antiqua censum fusura distin-
ctim manipulantur.

Secundo

Qui Capitalia jam modo in fisco fundationali gen. dioec. depo-
sita habent, illi titulo census annui per extensum accipiunt a 100 flore-
nis 5 florenos.

Tertio

Ab iis Capitalibus, quae a 1^a Jan. 1854. computando ex anti-
quis restituenda, novitus erga $\frac{5}{6}$ elocabuntur, nulla dependetur
Duodecimalitas; — ab iis vero, quae erga $\frac{6}{6}$ elocata manebunt, Cassae
salariati dependetur Sextalitas: ut quantum per priora defectus
oriretur, tantum per haec emolumentum Cassae salariati acce-
dat. Denique

Quarto

Si Capitalibus erga $\frac{6}{6}$ elocatis majori fortassis numero man-
suris Sextalitas ab his desumenda in majorem ac cassae salariati
competeret, notabilemque excresceret summam: hoc in casu sub-
sequenti anno semper conclusis rationibus supernatantia in-
ter competentes censum e fisco fundationali gen. dioec. pereptu-
ros a proportionem subdividetur.

Haec pro congruo notitiae statu annuncio.

Datum S. Ecclesiae die 1^a Decembris 1853.

* 1844
1853

Annunci-
atur mors
Jos. Lubla-
novics —
Par. Radi-
convensis.

Placuit divinae providentiae Josephum Lublanovics pa-
rochum Radiconvensem die 14° c. m. Decembris aetatis suae
anno 38^e mortali hac ad imortalem evocare vitam. Cu-
jus praematurus occasus quemadmodum nos humane
legis memores esse facit, ita admonet: ut confratri nostro
quantocyus parentemus, hocque postremum, quod possu-
mus, christianae et charitatis fraternae officium eidem ocyus ex-
hibeamus. — Datum S. Ecclesiae die 15^a Decembris 1853.

* 1846
1853

Systema
novae Co-
lonisatio-
nis in H.

Josephus Eques ab Hohenblum negotium novae Colonisatio-
nis in Hungaria promoturus pro imigrantibus ex Regno
Bavarico et Württembergico Catholicis familiis integras aut
medias; vel quadrantales etiam Sessiones colonicales cum vel
sine appertinentibus, item domibus jugalibus et quibuscumque in-
strumentis oeconomicalibus, numerato praevie conducto pretio co-
emere, sique non modo industriam oeconomiae ruralis promo-
vere, verum et fidelem catholicum populum in Regno hocce
Mariano augere intendit.

Pia viri hujus-secus laici-in rem catholicam promovendam directa intentio omnem omnino laudem meretur; nosque, qui orthodoxae fidei proecones sumus, pio quodam fervore excitare et accendere debet.

Provocatus ad piam intentionem suprafati comissionati in Diocesi mea succolandam; praesentibus per dilectum Clerum meum paternis convenio verbis: ut si quae in ambitu Parochiae sessiones seu integrae, seu mediae, seu denique quadrantales venui prostant, pro possibili modo eo collaborent, ut eadem ad manus nostratum, vel saltem ad manus immigrantium catholicarum familiarum deveniant.

Scopo hoc comunicatur Formular rubricandae, ^{philyra} ut inscriptio sessionis venalis congrue fieri possit; quae philyra cum comitivis litteris sub titulo: „An der Comptoir zur Beförderung der Ansiedlung in Ungarn des Joseph Ritter von Hohenblum zu Wien, k. k. Privilegium N. 807- Wien“ ad Urbem imperialem Viennam promovenda erit. Taxae postales cuiusvis recompensandae appromittuntur per stipendia sacra, quae comissionatus referenti administrabit.

Datum 5-Ecclesiis die 11^a Decembris 1853.

Formular

Name des			Nr. des Hauses	Größe der Session ob ganze, halbe oder viertel.	Besitzstand nach Jochen a. 1200 □ Klapfer.					Beschreibung der Gebäude	Vorhandene Vorräthe an Vieh, Ackergerä- then u. Futter.	Verkaufs Preis in C.M.			Anmer- kung.
Comitatus.	Ortes.	Verkäufer.			Intravillan	Acker.	Wiesen	Weiden	Wald.			andere di- verse Culturland.	Gebäude u. Grundstücke	Vorräthe	

INCIPIT Annus 1854^a

^{N. 55}
1854 Sua Majestas Sma medianie altissima resolutione sua dñ 16to Octob. a. 1853 clementissime intimare dignabatur, ut si casus copulationis, baptismi aut mortis ex Augustissima Caes. Reg. Familia extra ambitum Parochiae Aulicae Viennensis in gremio alicujus in Monarchia Aust. Dioecesis eveniret, super iis Extractus Matriculares legalisati via respectivi Ordinariatus ad Parochum Aulicum Viennensem promoveantur. - Quod ipsum in casu emersuro pro directivo notitiae statu comunico. - 5-Ecclesiis die 6ª Januarii 1854. Intimatum Familiam Caes. Reg. respiciens.

^{N. 71}
1854 Medio circularium sub dñ 12to Junii 1853 N. 855 dimissa. rum provocavi S. Curiones, ut invigilent, ne proles catholicae publicas scholas protestanticas frequentent, cum hoc ipsum bñgno grāsa Intimata anno proxime elapso republicata dñ strictim prohibeant. Rescriptum Reg. de non mittendis prolebus catholicis in scholas protestantium.

Novissime per Excelsum Caes. R. Löttele Soproniense Gubernium non modo severissime prohibitum esse declaratur, ne proles catholicae publicas scholas protestanticas frequentent, verum hoc quoque, ne eadem scholas privatas alterius Confessionis etiam judaicas adire praesumant.

Quod favorabile adeo pro Religione nostra Rescriptum eo subjuncto ad notitiam cunctorum perfero, ut omni studio collaborent, quo altissimum Rescriptum suum desideratum effectum ubivis locorum nanciscatur.

Datum 5-Ecclesiis die 8ª Januarii 1854.

^{N. 73}
1854. Medio bñgni Caes. R. Gubernialis Rescripti republicantur-

Rescriptum cum iura, l. dos pater, tales
 bagno q̄sa Intimata ut patentes Invalidi citra consensum
 respectivae militaris Jurisdictionis ad matrimonium nullo
 sub praetextu admittantur.

Cum non obstante positivae Legis hujus sanctimonia, cu-
 jus ignorantiam nullus fundate allegare potest, evenerit casus,
 quod Parochus quidam Invalidum Patentalem copulare, sine
 impetrato praevio consensu praesumserit; idcirco C. R. Gubernium
 adversus positivae Legis transgressores cum omni rigore procees-
 surum se declaravit. Quod ipsum pro debito notitiae statu an-
 nunciando cum propensione sum

Datum 5 Ecclesiis die 8° Januarii 1854.

N° 75

*Annunciatur concursus ad cathedram vac. Universi-
tatis Pest.*
 1854. Medio Caes. R. Gubernialis Rescripti publicatur Concursus in di-
 em 1^{am} Martii a. c. pro complendis Theologiae Generalis et Mo-
 ralis penes Universitatem Pestanam Cathedris. Periculum Con-
 cursus hujus facere volentes eatenus recursum suum ad
 chartam tymbralem scriptum cui addudendus est a, Con-
 sensus Rssmi Ordinariatus b, Moralis et scientifica habilitas c, Politi-
 ca sentiendi et agendi ratio, praevie Budam ad Excelsum C. Reg.
 Lottle Gubernium: *Quifertliffa Dönigliffa Nutzfultanni Ab,
Hilting Ofu;* promovendum habebunt.

Datum 5 Ecclesiis die 8° Januarii 1854.

N° 76

*Litterae of-
ficiosae qua-
liter ador-
nandae.*
 1854 Frequentior casus, quod pro Litteris quantumvis officiosis ad Rssm
 mum Ordinariatum directis in duplo et quandoque in tri-
 plo quoque debeat isthic taxa postalis ideo unice persolvi, quia
 respectivi Curati seu praescriptam formam non observant,
 seu in locum officiosi parochialis sigilli privatum sigillum Litteris
 adprimunt, causa est; quod SS. Curionibus in memoriam revocari
 debeat: ut d, Quasvis Litteras officiosas ita expediant, quemadmodum
 eadem ab hinc expediri solent: seu superius citetur N^o officiosus, tum
 vero scribatur: Ab officio V. A. Diaconali vel Parochiali N^o—Ad locum
tituli scribendum est: Ad Rssmum Ordinariatum Dioecesis
5-Ecclesiensis vel Ad Venerabile Consistorium Dioecesis 5-Eccle-
sienfis. Inferius denique in uno latere: et Officio in alio au-
tem 5-Ecclesiis.

b, Vi tales Litterae officiosae nunquam privato sigillo, ve-
 rum semper officioso muniantur. Reflectere etiam debeo: ut dum
 provocati Rssimo Ordinariatui rescribendum habent, semper
 etiam N^o et datum obtentarum ab hinc Litterarum exponant
 idque seu in sinistro angulo superius—seu in contextu Respon-
 soriarum. —

Datum 5 Ecclesiis die 8° Januarii 1854.

Georgius Pirh. nyp.
 Ep^{us} Quingueecclesiensj.

N. 19 Quantopere Animarum Curatoribus populi fidelis Ducibus ac
 1854. Praelatis sacrationum disciplinarum scientia necessaria sit, ut
 gravissimi triplicis muneris, Judicis, Doctoris et Medici spiritualis par-
 tes rite explere, et artem artium-Regimen animarum quippe-pro
 commissi sibi gregis spirituali utilitate exercere valeant; quamve constan-
 tem, impigramque operam adhibere modernis cumprimis temporibus
 intersit, ut in hac scientia quisque in dies sese magis perficiat, potensque
 sit non modo exhortari in doctrina sana, verum et eos qui contra,
 dicunt, arguere; universis Dioecesis meae Curatis amplius notum,
 persuasumque esse crediderim, atque ut hanc in rem plura pra-
 fari necessum esse censeam.

Ad hunc salutarem scopum, et cumprimis, ne qui sint, qui ta-
 lentum sibi a Deo datum ignave et desidiose in sudarium reponant:
 praesentibus, pro currente anno elaborandas sequentes

Theologicas Theses

E Theologia Dogmatica: Quid mysteria? sunt-ne possibilia? Est-ne fides nostra
 in mysteria rationalis?

E Theologia Morali: Tenetur-ne homo catholicus suam fidem, quare, quan-
 do, ac modernis cumprimis temporibus quomodo
 profiteri? licet-ne aliquando etiam alienam fidem si-
 mulare? aut tempore persecutionis causa fidei fugere?
 transponendo, e mente etiam consiliariorum meorum specialiter cate-
 nus auditorum enuncio sequentia:

a, in regula Theses theologicas resolvere, elaborare et concinnare omnis
 e Clero curato obligatur.

b, a regula hac exceptio habetur solum quoad Districtuum V. A. Di-
 aconos, ac eos, qui aetatis annum quinquagesimum superarunt.

c, In quavis districtuali Fratrum Corona unius Thesis resolutio as-
 sumatur, denique

d, cum Protocollo Congregationis autumnalis cujusvis obligati Theses,
 seu earum resolutiones in chartam nitide relatae, Rssmo Ordina-
 riatus praesententur. - Datum 5 Ecclesius 9 Januarii 1854.

N. 150

1854. Altissimam Ordinationem Caes. Regiam tenoris sequentis
 „O Cs. k. Apostoli Felsége f. h. 4^{kez} legf. határozata által rendelkezni,
 „mellőztatott, miszerint a múlt évi újonczásra névve legf.,
 „helyben hagyott szabályozata következő változtatásokkal,
 „exentul is, továbbí intőzkedésig ez ügylet keresztlvitele,
 „nél, alkalmazzassék. E változtatások abban állnak, miszerint a,
 „4^{kez} S kezdetének a következő módon kell hangzania:

„4 S a katonasághoz állítás alól felmentvők:

„1^{kez} A család fő, t. i. az ki családját önállólag földbirtoka vagy más kereset-
 „által táplálja, és e mellett magának önálló háztartása van, továbbá
 „annak halála után avagy testi, vagy lelki lehetősége mellett, a,
 „xon fii, ha pedig fii nincs, axon vő vagy fii testvér ki a család fentit-
 „tására nélkülözhetlen. E felmentésre mint család fő nem támaszthat i,
 „genyt axon hadkötelezett, ki noha nős, családjával átjárnak, nagyaty,
 „jának, ipának vagy másnak házában él; és lényegileg a maga és család,
 „ja életét nem maga keresi, és saját háztartása nincs, hanem család fő,
 „val együtt csak egy másik személy családjának tagjaul tekinthetik.

„Végre a felmentésre mint család főnek axon hadkötelezettek sincs
 „igénye, ki e szabályozat kihirdetése után 22^{kez} életévének betöltése előtt
 „lép házasságra.

„De e mentesség, mint a család egyetlen támaszának, axon eset-
 „ben

Theses-
 quando,
 et per-
 quem re,
 solvenda

Matrimo-
 nia ante
 22^{kez} aetatis
 annum
 non ad-
 mittuntur

„esetben nem adatik meg, ha a hadkötelezetten kívül még más, a katonaságtól „mentes családtagok is lehetnek, kiknek az illető család fenntartása „egolly „mértékben kötelességük, mint a hadkötelezettnék.”

„Exen legf. rendelet exenmel axon megjegyzéssel juttatik köztudomásra „mixerent különösen minden hadkötelezett örökösök 22um életébe betöltése „előtt házasságot kötni, és az által a felmentési czimel mint családfe- „elvf. „teni, melly neki ha a házasságot 22um életébe betöltése után kötötte volna „megfogott volna adadni.” — *Fratribus districtualibus sine eo transpono ut et ipsi convincantur, et aliis persuadere valeant legi militandi obnoxium etiamsi caput sit familiae ad matrimonium ante 22um aetatis annum admittere consultum non esse; quum talis legi militandi obnoxius — si se- „cus habilis sit — certo militiae adscribendus sit, si ante 22um aetatis annum „matrimonium inivit.*

Utut vero lex haec matrimonia ante 22um aet. annum ineunda dire- „cte non prohibeat, adeoque statuto dioecetano conformiter ii qui 18um an- „num effective compleverunt, a matrimonio stricte prohiberi non possint: „comendo attamen imprimis animarum curatoribus ut tenorem prae- „libatae legis prae oculis semper habentes adolentes 18 annos natos ad „matrimonium facile non admittant, ne possibili eorumdem — si militiae „qua conjugati adscriberentur — infortunio cooperari videantur. Pari „formiter in animum esset agendum sponsarum, ut rem praevis se- „rio perpendant et quantum fieri potest tali solummodo nubant adole- „senti, de quo moralis adest certitudo, eum ad militiam haud fore evo- „candum. — Suapte vero intelligitur quod matrimonia imaturorum „juvenum infra 18um aetatis annum, et foemellarum infra 16um aet. an- „num plane prohibenda sint: adeoque in casibus specialibus et spe- „cialissimis solum admittito recursum pro petenda exiguae aetatis „ad ineundum matrimonium per statutum dioecetanum praescri- „ptae venia, quales casus forent: si absolute nullus in domo et oe- „conomia adesset mas, et propterea oeconomia notabile detrimentum „pati debeat, aut si parentes adeo debiles aut morbidis essent, ut absolu- „te adiutorio opus habeant.

Datum 5° Ecclesiis die 10° Januarii 1854.

157

1854.

Status Fisci
pens. Insti-
tuti Ludi-
magistro-
rum 1853.

In advoluto Fratribus districtualibus transpono a, extractum ratio- „num fisci Instituti pensionalis Ludimagistrorum pro anno 1853^e „redditarum. b, In usum V.A. Diaconi tabellam pro directione in col- „legendis symbolis anno 1854° solvendis inservientem.

Quia nullus dubito Fratres districtuales! de salubritate istius pensi- „onalis Instituti plene convictos esse, suppono haud ingratum fore objectum „super instituto isthoc in prima congregatione districtuali consilia con- „ferendi. Imprimis Fratres districtuales observare possunt qualiter „erogationes istius Instituti in annos crescant, minorque remaneat „summa quae capitalibus adjungi posset. Ratio huius haud alia est, „quam quod mortuis aut pensione donatis nova membra in propor- „tione non succedant. Conferenda itaque essent consilia, — eaque mox in „usum deducenda, quia ratione docentes et ludimagistri qui non „dum sunt membra Instituti allici et pro emolumento ipsius salu- „bris Instituti lucrifieri possint? aut saltem qui absolute membra In- „stituti fieri nolunt ad charitativa subsidia conferenda exemplo pre- „clari docentis Szajkensis Fr. Litzenburger, qui utut membrum non „sit, charitativis attamen suis oblatis Institutum jugiter succolat, pro „vocandi forent? Animari possent etiam membra ex ipsa Fratrum „Corona ut symbolas suas tempestive numerent: si enim cum fine

fine tantum anni submittantur earum interusurium pro toto anno perit. Denique reflecto Fratres districtuales ut apochas pensionatorum non subscribant nisi ad convenientem chartam tymbralem exaratas, semperque etiam praenotent, num pensionatus et proles ejusdem ineducatae numero tot in vivis existant, et num pensionata mulier vidua sit?

Datum 5 Ecclesiis die 19^a Januarii 1854.

N° 200
1854

GEORGIUS

Dei miseratione, et Apostolicae Sedis gratia Episcopus Quinque Ecclesiensis Dilectis in Christo Fratribus et Filiis Almae Diocesis nostrae Clero Seculari et Regulari Salutem in Domino sempiternam!

Quoniam Deo adjuvante proxime S. Quadragesimae tempus ingressuri sumus, non dubito Vos quadam expectatione teneri accipiendae a me alicujus pro hoc tempore instructionis, mihi vero etiam officium incumbit, eatenus salutaria quaedam monita et consilia ad Vos dirigendi. —

Encyclicae
quadragesi-
males ad
Clerum Di-
ocesis nostrae

Scitis dilecti in Christo Fratres et Filii Jejunium Quadragesimale exemplo Apostolorum, et ipsius Salvatoris nostri Jesu Christi consecratum in Ecclesia vero Catholica continua seculorum successione custoditum, eo dirigi, ac ordinari: ut repressa per carnis macerationem sensualitate, Christi fideles a peccato purgentur, mentem per devotionem ad superna elevent, et hoc ipsum per dignos poenitentiae fructus, per pias preces, aliave resipiscerent, animi indicia testatum reddant.

Est proinde tempus hoc acceptabile, tempus opportunissimum quo veniam praeteritorum non minus delictorum nostrorum, quam clementiam, et misericordiam in avertendis a nobis cunctis malis pro temporum istorum necessitate ab Optimo Clementiae Patre quaeramus, et obtineamus.

Quapropter dilecti Fratres, et Filii, oblata divinitus opportunitate utamur, sacrum hoc tempus juxta spiritum Sanctae Matris Ecclesiae salutaris poenitentiae, omnigenaeque pietatis operibus impendamus, disciplinam jejunii, et abstinentiae ipsimet praeter ceteris inviolabiliter observemus, tum omnem adhibeamus operam, ut fideles quoque curae nostrae crediti eandem exacte observent, orationi, aequae ac spiritualibus et corporalibus misericordiae operibus abundantius vacent, et toto corde convertantur ad Deum suum: Bona enim est oratio cum jejunio et eleemosyna. Tob. 12.

Simus quæstores spirituales, et secularibus negotiatoribus similes. Certis temporibus computat mercator lucrum, ac damnum, ac, si detrimentum passus est studet, et satagit quo pacto illud resarciat. Eodem modo et nos, hoc imprimis tempore diligenter recogitemus, quomodo nostram negotiationem gesserimus? Num pastoralibus nostris officiis conscientiose satisfecerimus, verbum Dei indigentibus auditorum convenienter et xelose annuntiaverimus, in omnibus bono exemplo praeluxerimus? Reconditos cordis nostri recessus perscrutando, observabimus forsitan fervorem nostrum in multis remisisse, xelum nostrum quotidiana consuetudine in teporem transiisse, multaque esse in vita nostra reformanda!

Utamur hoc tempore ad renovandum in nobis spiritum ad reaccendendum ignem xeli nostri, ut fiant sacri sermones nostri non auribus prurientes sed corda penetrantes; incumbite speciatim diligentius catechisandis rudibus, et parvulis. Parvulorum enim est regnum coelorum Math. 10. 14. quorum mentes suscipiunt fidem, tamquam semen ager bonus.

Peculiari de cetero cum solatio intellexi laudabilem illum morem, jam introductum esse apud Vos, ut sacro hoc tempore per singulos Districtus ad unum conveniatis locum, peractaque ibi in

Ecclesia sacra Confessione, ad mensam Domini in communi accedatis. — Persistite deinceps quoque ad fidelium edificationem in hac salutari consuetudine, eique ut unum e voto meo adhuc addatis, ut hac occasione ad minus mediam horam sacretis meditationi salutarium Religioni veritatum, huiusque in finem Spiritualis Districtualis aut alter eorum horarum e scripto habeat ad congregatis sermonem, ex quo animi Fratrum inardescant gustu rerum coelestium, novasque vires hauriant ad currendam alacriter viam mandatorum Dei.

Quod jam ad servandam in populo fidei quadragesimalis jejunii disciplinam speciatim attinet: equidem non ignoro graves justasque Parochorum querelas quoad violationem hujus jejunii, et abstinenciae a carnibus jam nimis irradicatam, scio etiam non esse in potestate nostra laxitatem hanc penitus avertere, et malo subito medicinam adferre: vestrum nihilominus erit, obligationem praecepti Ecclesiae constanter fidelibus inculcare, populumque vestrum ad ejus observantiam porro etiam tam in Concionibus et Catechesibus, quam etiam in privatis cum eo sermonibus, ferventer et fortiter incitare, atque in hoc illi exemplo praecire.

Quia tamen sperari non potest ut cuncti in exacta sacrae hujus disciplinae observantia persistent, et pia mater Ecclesia praeceptum suum ex gravibus rationibus indulgentia temperare solet; ad normam praeteritorum annorum praesentibus ego quoque concedo: ut Parochi, Parochiarumque Administratores, fideles suos utriusque sexus eatenus recursuros causa infirmitatis, paupertatis, aut alterius gravis, incommodi, usque Dominicam Passionis aut ad summum Dominicam Palmarum inclusive, exceptis Feria 4^a et 6^a et Sabbato super esu carniū dispensare possint, ita tamen ut a, e carnalibus unica solum per diem refectio locum habeat, ac dispensati in vespertina refectiuncula abstinentialibus uti debeant, b, non fiat permixtio carnalium ciborum (sub una refectione) cum piscibus c, ut dispensati diebus quibus carnibus usi fuerint, in honorem 5 vulnerum D. N. Jesu Christi 5 Pater et Ave devote absolvant.

Quoad vos ipsos Fratres ac Filii dilectissimi eam foveo de zelo et perfectione vestra convictionem, quod leve salutaris hujus disciplinae incommodum pro Christo et Ecclesia libenter, et fideliter sustinere velit, nemoque nisi summa necessitate exigente dispensationem ab ea petiturus sit. Sed nec ego quemquam de Clero seu saeculari seu regulari citra gravissimam et evidentem causam a lege hac immunem declarare intendo. Quodsi tamen cujuscumque valetudo adeo debilitata, ita aut aetas fracta esset, ut abstinentia, et jejunio in longius tempus supportando, par omnino non sit; ei erga formandum ad me recursum, conscientiosa omnium adiutorum expositione vestitum, quoad personam pro justo et aequo subvenire non morabor. — Deus suo nos consilio dirigat, manumque suam forti protegat, cui gloria in saecula seculorum. Amen.

Datum 5 Ecclesiis die 25^a Januarii 1854.

Georgius Firk - nup.
Epus Lingueecclesiensis.

Ad gratiosum Mandatum
Moyseus Firk
Secretarius Typis

N° 207
1854 Vigore novellaris omnes Patriae Cives aequaliter obligantis provi-
soriae Legis, quae die 1° Maii 1853 plenum in vigorem abiit omnis
casus mortis, — ergo etiam si Sacerdos decedat — districtuali jurisdictione
ni sine mora sine eo indicandus est: ut haec jurisdictio omnem De-
functi substantiam in tutum locare, pro re nata obsigillare, con-
scribere, conscriptionemque pro legali procentuatione e Massa desumen-
da iis quibus ex officio interest, substernere possit.

Observanda
circa Testa-
mentorum
clericatum
in casu mort.
praesentationem.

Jurisdictio haec districtualis inquirere una debet an Defundus Testa-
mentum habeat? — Si habet: Testamentum hoc etiam aperiire et in prae-
sentia duorum testium aliorumque publicare potest.

Cum positivae huic Legi etiam nos Sacerdotes debitum morem gere,
re teneamur; et nullus se per ignorantiam Legis excusare possit: pro uni-
us cujusque directione et debito notitiae statu omnes et singulos reflecte,
re debeo ad sequentia:

a, dum Sacerdos moritur, nullus, seu sit V. A. Diaconus seu Executor
Testamenti, seu Parochus aut Capellanus, scrinia ac cubilia, cellaria
et pavementum obsigillet, aut scripta, obligatoria ac documenta
Defuncti pervolvat: verum primo et ante omnia agat, ut mortis ca-
sus ad districtualem jurisdictionem perferatur; deinde faciat de
super horum quoque relationem, et procuret, quo statui convenientia
funebria parentur; ac demum invigilet, ne aliquid de substantia De-
functi confratris surripiatur, passumeat, aut abscondatur.

b, Dum praevie certiorata districtualis jurisdictio pro Massa securisa-
tione, obsigillatione, ac conscriptione advenerit, Executor Testamenti, aut
quisvis alter Sacerdos seu testis qualificatus in obsigillatione et conscri-
ptione substantiae praesens sit, nec unquam a laterae jurisdictionis,
quoad haec cum Massa egerit, discedat.

c, Idem hic testis Sacerdos eorum quaevis officiosa et disciplinaria
scripta, documenta, Matricas, protocollo, verbo: omnia ad Parochiam
et Ecclesiam spectantia erga apocham recipiat custodiatque, ac Suc-
cessori consignet. Testis hic pariformiter agendum habebit, ut Testa-
mentum post publicationem sibi sine praesentationis Gubernio Dioe-
cesano in origine erga fidelem restitutionem tradatur. Si districtua-
lis jurisdictio illud in origine resignare noluerit, in casu hoc expetat
sibi a jurisdictione illa vidimatum Testamenti copiam, hancque Gu-
bernio dioecetano pro revisione substernat. Denique

d, Executoris testamentaliter constituti activitas stricte talis initium
solum tunc sumet, dum conscriptione, et aestimatione totius Massae
per respectivam jurisdictionem peracta, tota conscripta Massa
cum Testamento per eandem jurisdictionem districtualem Sibi
resignata fuerit.

Cetera, emergentes in mortis casu difficultates pro solutione horum
semper referendae erunt, caveantque singuli, ne arbitraria in sub-
stantiam Defuncti confratris ingestione, et cum ea quoque sub prae-
textu dispositione sub rigorem civilis legis cadant.

Datum 5 Ecclesius die 29° Januarii 1854.

N° 207
1854. Anno proxime elapso die 23° Decembris ad Excel. Cæs. Reg. Lothle
Gubernium Soproniense representationem adornavi, ut e ratio,
ne penuriae individuorum ad docendum in scholis parochia-
libus idoneorum, Subdocentes, qui praeparandis Testimo-
niis provisi non sunt, ab obligatione militandi immunes declarentur.

Quid obser-
vent DD. V.
z. Diaconi
relato ad
Subdocentes.

Ad Representationem hanc sequentis tenoris gratiosum Rescriptum
his propemodum diebus mihi redditum est: „Sri. Vm. Klamm

#487
1854. Non dubito ad notitiam Cunctorum perlatum esse in me-
moriam Venerandi S. Religiosis & Jurium Ecclesiae nostrae Confesso-
ris Excellentissimi DD. Hermann a Vicari Archi Epopi Friburgensis et
Metropolitanae Provinciae Ecclesiasticae Superiorenanae Numum esse dexte-
re procusum. Cum exemplar huius numi cum provocacione, ut procura-
tionem parium ejus Clero meo comendem mihi transpositum sit; convi-
ctusque sim, plures cupidine duci possidendi imaginem octuagena-
rii huius Venerabilis Christi servi: idcirco annuncio: quod preti-
um unius numi e puro argento procusi in 8 fl. C. M. e minus
nobili metallo procusi numi pretium in 2 fl. 24 C. M. e metallo
britannico procusi numi pretium denique in 36 fl. C. M. sit desi-
xum. Si quis itaque numum talem possidere cupit; is intentio-
nem suam medio V. A. Diaconi indicandam habebit.

Datum 5 Ecclesiis die 7° Martii 1854.

#502
1854. Romae sub Patronatu Ipsius Visibilis Ecclesiae Dei Capitis, Comendatur
Sodalitas
Aureae
Coronae
PII IX Summi Pontificis, Praesidio vero Em. Cardinalis Patrizi San-
cilitatis Suae in Urbe Vicarii, canonice coaluit pia Societas Aureae
Coronae dicta, cujus scopus est: Immaculatam Conceptionem
Ssmæ Virginis Genitricis Dei Mariae condignis celebrare encomi-
is, Ipsamque gratiarum et misericordiae Matrem pro presentibus
Catholicae Ecclesiae indigentis ac conversione peccatorum enixis
servidisque exorare precibus.

Aurea haec Corona constat ex celebratione Sacrorum quae
singulis mensibus ab uno et triginta Sacerdotibus praefinito die
in Deiparae honorem erunt peragenda. Quivis Sacerdos, membrum
Aureae Coronae esse volens quovis mense die per se eligenda divi-
nam Hostiam Augustissimae Trinitati offeret et nomine Ssmæ Vir-
ginis Mariae etiam, pro maximis, innumeris ac singularibus do-
nis quibus Ipsa Ssmæ Virgo mirifice fuit cumulata, gratias ex a-
nimo agat, simulque Ssmam Dei Genitricem Mariam praevio mo-
do pro presentibus Cath. Eccl. indigentis ac peccatorum conversione
enixis servidisque precibus exorabit.

Aureae huic Coronae mystico sensu adgregari possunt etiam Reli-
giosi, Laicique utriusque sexus fideles, qui ad praeviam piam inten-
tionem Sacram Exomologesim et Synaxim peragere volunt.

Summus Pontifex **PIUS IX** huiusce piae Societatis Patronus me-
diante bñgno Rescripto sub dño 23° Oct. 1853 sequentes Indulgentias
clementissime concessit; nempe: cuique Sacerdoti in hanc piam Soda-
litatem cooptato concessit Plenariam Indulgentiam semel in men-
se lucrandam; Religiosis, Laicisque utriusque sexus fidelibus vero Indul-
gentiam tercentorum dierum toties, quoties sacramentali absolutione
expiati et S. Communionem refecti ut supra devota mente oraverint; quatu-
or autem praecipuis festis Ssmæ Virginis sacratis nempe: Festo Imacu-
latae Conceptionis, Nativitatis, Annunciationis et Assumptionis iisdem
fidelibus (præter sodales) plenariam Indulgentiam concessit, ita ta-
men: ut præter praevia pietatis exercitia juxta mentem Summi
Pontificis peragenda etiam Ecclesiam piae Societatis, — pro quali o-
mnem Parochialem designo, — devote visitent, ibidemque ad prae-
viam intentionem humiles preces ad Deum fundant. Denique
Summus Pontifex concessit, ut omnes memoratae Indulgen-
tiae per modum Suffragii etiam animabus in Purgatorio
existentibus applicari possint.

Cum Ssmæ Dei Genitricis Immaculata Virgo Maria potentissi-

suo apud Deum patrocinio Cultores suos tueri et protegere non desinat; et Sua Sanctitas Summus Romanus Pontifex piam Sodalitatem hanc, tanto tamque conspicuo S. Indulgentiarum thesauro ditaverit: idcirco non modo dulci spe lactor, fore, ut S. Curiones - aliive Presbyteri - pro egregia sua religione et zelo, in piam hanc Sodalitatem convolent, verum gregem quoque sibi commissum hanc ad rem majorem in modum hortari studeant.

Qui Sacerdotes nomen huic piae Sodalitati dederint, ii una diem exprimant, qua singulo mense Sacrum in honorem Immaculate Conceptionis B. M. Virginis celebraturi sunt. Nomina Sacerdotum Sodalium Suae Sanctitati praesentanda, in quovis Districtu colliget Ordinarius V. A. Diaconus; in Civitate S. Ecclesiensi vero praeter Curatos quos aequae hic Ord. V. A. Diaconus Rss. Josephus Jónas colliget; reliquorum nomina connotabit Rss. Archi-Diaconus Cathedr. Collecta nomina in scripto horsum erunt promovenda. Quia vero cum fine cujusvis anni de numero Sodalium increscente, vel per mortem decrescente Praesidi piae Sodalitatis Em. Cardinali Vicario relatio praestanda est: idcirco Collectores nominum quovis mense Decembri Rssmo Ordinariatu indicabunt, qui Sodales accesserint piae Societati, aut qui ex eadem excesserint, vel morte decesserint.

Datum S. Ecclesiae die 10^a Martii 1854.

535

1854. Reserve

Mannschaft
Subest. Paro-
cho loci, ad
cujus copula-
tion. n. requi-
rit. Dimissio
Cap. 2.

Medio Rescripti Excelsi Cæs. R. Gubernii Soproniensis ac Regimini-
minis Banalis quoque reintimatur: quod militares sic dicti
Reserve Mannschaft usque effectivam evocationem ad mi-
litiam activam, in omnibus ad forum spirituale spectantibus
Jurisdictioni illius subsint Parochi, in cujus Parochia degunt; quodve
respectivi hi Parochi tales etiam copulare possint, quin Dimissione Re-
giminis Capellani opus sit, dummodo iidem militares matrimonium
inire volentes ad hoc scriptum consensum respectivæ militaris ju-
risdictionis remonstraverint.

In nexu horum, si qui ad Reserve Mannschaft pertinentes,
sed nondum ad activam servitium evocati, et in Parochia morantes
matrimonium vellent inire, ii inviandi sunt ad impetrandum
Jurisdictionis militaris consensum, quo obtento, ita prorsus, si,
cut alii parochiani præmissis præmittendis copulari poterunt.
Actus copulationalis ordinariæ Matriculae Copulatorum cum præ-
notatione in Rubrica Observationum, quod militaris consensus sub-
dito et A^o exaratus accesserit, est inferendus. simulque extractus in
communi charta sub officiosa Cortesia mittendus est illi militari
Jurisdictioni, quæ ad ineundum matrimonium licentiam dederat.
Datum S. Ecclesiae die 15^a Martii 1854.

Georgius Girk. m.p.
Epis. Quingeclesiensis.

* 544
1854. Ad solvenda quorundam dubia: an examen concursuale per seniores tam parochos quam cooperatores secundum praevalentem in Dioecesi hac consuetudinem depositum, inde a deposito per quemvis isthoc exami-
ne, vel vero a die lictae novellaris circa examina Prosynodalia Legis ecclesiasticae, et civilis computando ad sex annos valeat? Audito praevis Consistorio meo enuncio: statum concursuale examen pro sexennio inde a die publicatæ ecclesiastico-civilis legis, seu a die 10ma Februarii a. 1853 computando valorem habere: ut adeo si qui Parochorum ad aliam Parochiam transire, aut Cooperatores, aliique ad subeundum Prosynodale examen obligati, qui de cetero ante publicatam praevis legem secundum morem in hac Dioecesi usitatum examini concursuali se jam subiecerunt beneficium parochiale consequi volunt, iidem a 10ma Februarii 1853 usque 10ma Februarii 1859 seu per sexennium praesentationis ad beneficium citra praescriptum examen Prosynodale capaces fiant, proque qualificatis habebuntur, ita tamen, ut si intra hoc tempus beneficium consequerentur Examen ita dictum parochiale subire teneantur.

Non dubito cunctos, quos favorabilis haec enunciatio cernit, seniores etiam favore hoc pro amplianda scientifica cultura sua, minime vero pro reponendo ad sudarium talenti usuros. Datum 5-Ecclesiis die 16ta Martii 1854.

* 560
1854. Gratosissimis litteris Em. Cardinalis Joannis Baptistae Scitovszky Principis Archi-Ep. Strigoniensis edocui or. ab alio Cæs. Reg. Financiarum Ministerio sub dto 2° Dec. 1853 ³⁵⁰⁵⁷/₃₅₄₃ ex parte saltem favorabilem intuitu fundationum Capitalium a Contributionis depensione ^{Immunitas quorundam Capitalium.} ~~exemptionis~~ eximendorum resolutionem emanasse. Si npe annuus Capitalium fundationum seorsive administratorum, et in rationes distinctim inductorum census terentis florenos non exaequat, in hoc casu Capitalia fundationalia in sensu Altissimarum dto 25to Aprilis 1850 emanatarum Patentium § 5 littera b, velut ad III^{am} procentualem Classem relegata, exemptione gaudere perhibentur.

Cum itaque paucae admodum sint fundationes piae, imprimis, quae pro celebrandis Sacris factae sunt, quarum census annuus 300 fl. C. M. superaret, suapte patet, explanationem hanc citati § per Cæs. Reg. Ministerium, factam multum opitulari ejusmodi Capitalium a pendenda Contributione immunitati. Datum 5-Ecclesiis die 16ta Martii 1854.

* 616
1854. Pietas et homagialis erga optimum terræ Principem gratitudo a fidelibus subditis suis deposcit: ut ex incipienti solennitatis nuptiarum Ejusdem Suae Majestatis Smae affuturi mensis Aprilis die 24ta celebrandarum altaribus affusi Omnipotentem supplices deprecemur: ut ex alto benedicat foederi a quo salus totius publicae plurimum dependet, concedatque Augustissimis Despensis omnigenam incolumitatem.

Quapropter dispono: ut die nuptiarum praecindigata, quavis in Ecclesia Parochiali (demta Citiæ 5-Ecclesiensi

#644
1854 *Rationes FUNDI SUBSIDIARIi pro emer-
itis Sacerdotibus Dioecesis 5-Ecclesiensis de anno 1853° prae-
stata et revisa hisce Clero meo Dioecesano pro statu notitiae trans-
pono. — Datum Quinque-Ecclesiis die 23 Martii 1854.*

[illegible]

Recapitulatio.
Summa perceptionis fuit 1,148 fl. 10 xr. c.m.
Erogationis vero 952 fl. 49 . . .
Mansit in Cassa aeris parati 195 fl. 21 . . .
in activis restantiis 40 fl. 48 . . .

Conspectus.
Summa Capitalium ab erecto hoc fundo subsidario
usque finem anni 1852 elocatorum . . . 1,646 fl. c.m.
Summa Capitalium decursu a. 1853 elocatorum . . . 300 . . .
Capitalium adhuc apud offerentes existentium 60 . . .
Adeoque cum fine Dec. a. c. habuit fundus hic:
a) in capitalibus . . . 12,006 fl. c.m.
b) in aere parato . . . 195 fl. 21 xr.
c) in activis restantiis . . . 40 fl. 48 xr.
Universim 12,242 fl. 9 xr.

Inno 1853 e fundo hoc partici-
pabunt sequentes:

1. D. Conradus Góczy emer. Par. Szigethvár.
2. D. Paulus Lichtenstein. e. P. Dr. Sz. Márton.
3. D. Joannes Nyers. emer. Par. Váradomb.
4. D. Josephus Pichler. emer. Par. Paar.
5. D. Michael Toth. emer. Par. Kéme'nd.
6. D. Josephus Németh. emer. Par. Kömlöd.
7. D. Joannes Borossay emeritus Cooperator.

E. fundo De- ficiendum		E. fundo Sub- sidario.		In simul.	
In Moneta Convent.					
fl.	xr.	fl.	xr.	fl.	xr.
240.	"	60.	"	300.	"
160.	"	80.	"	240.	"
120.	"	140.	"	260.	"
200.	"	100.	"	300.	"
140.	"	60.	"	200.	"
"	"	60.	"	60.	"
100.	"	100.	"	200.	"
"	"	600	"	"	"

Quinque Ecclesiis die 31 Decembris
1853.

Franciscus Slaby
Theologiae Professor e.
Fundi subsidarii Eldmflor.

4646
1854 *Sua Majestas Sacratissima pro benigna sua in*
Clerum Curatum sollicitudine, ope altissimarum
Patentium dño 2° Martii 1853 edictarum clementer
annuit, ut Clero Curato per amissam anno 1848 sede,
cimam in proventu suo multum damnificato, e publico Sta-
tus peculio indemnitas praestetur; hocque scopo pro basi, et
cynosura Conscriptio Regnicolaris proventuum e sedecima
obligentium de anno 1802° sumatur.

In nexu clementissimae hujus Caes. Reg. Resolutionis com-
missio Regnicolaris, cui totum indemnisationis adpromissae
meritum pro elaboratione conceditum est, ope specialis in-
structionis, cujus, prout et altissimarum Patentium unum

exemplar pro singula Districtu advolvitur; sequentia de-
mandavit: a, ut authenticus fiat extractus & conscriptio,
ne regnicolari proventuum parochialium, respectu sede-
cimae de anno 1802. b, Extractus hic in triplici exemplo
parandus, sit per respectivum D. Patronum, ac per Bene-
ficiatum ipsum subscriptus; denique per Ordinariatum
quoque vidimatus adprobatusque. c, In extractu hoc spe-
cialis etiam adsit rubrica, quae indicet valorem summam
Naturalia in parato aere sumendo provenienti, atque
ad conventionalem monetam reductae.

Supponens, in paucis admodum Parochiis praesto esse
Conscriptionem Regnicolarem proventuum parochialium
de anno 1802; atque compendio temporis uti, nec non uni-
formitatem in conscribendis tabellaribus Extractibus obser-
vari volens: Tabellares hos Extractus in sensu praeviae invi-
tationis isthuc plene / usque ultimam rubricam subsequen-
tem pariter isthuc explendam / adparari curavi, paratosque
in triplici exemplo pro unaquaque Parochia, cui sedecima
competebat, in advoluto transpono, S. Curionibus comitten-
do: ut

a, ad latus dextrum statim infra summam nomen su-
um scribant, et sigillum parochiale adprimant.

b, Ut superius, ubi designari debet Processus Politicus (Kö-
nigstamm 4) in quo sita est Parochia? Processum inscribant.

c, Ut adjustatam taliter Tabellam D. Patrono Ecclesiae pari-
ter pro subscriptione, et sigilli adpressione exhibeant. Denique ut

d, Tabellares Extractus hos mitidos offo V.A. Diaconali unde
iidem ad Cubernium dioecesanum summum usque finem
Aprilis promovendi erunt, remittant.

Si S. Curionum, quorum Patroni extra Dioecesim degen-
tes facile accessibiles non sunt ulteriorem abhinc praestoten-
tur invitationem: rescindendum enim prius est tum loco
illorum Repraesentantes Dominiorum, aut Officiales Tax-
bellis has semet subscribere valide possint? In Bonis tamen
politico-fudationalibus Primus Officialis semet subscribere o-
mnino poterit. — Datum 5 Ecclesias die 24te Martii 1854.

Tabelle D.

Diözese
Pfarre

Comitat nach der Territorial-Grenze
vor 1848.
Derzeitiges Comitat.
Stuhlrichteramt.

I. Name des Besizers.	II. In der Conscription vom Jahre 1802. erscheinender Zehent bezug.				III. Mit einem Reducirt Geldbetrag auf C. M.				IV. Anmerkung
	Ortschaft	Gattung	Stück	Maß, und Gewicht kon- scribirt.	fl.	kr.	fl.	kr.	

Georgius Fick-rp.
Episcopus Quingueecclasiensis.

35

N° 674
1854. Sua Majestas S^ma dementer annuit: ut pro hospita-
li P.P. Franciscanorum Constantinopoli erecto pia^{symb.} symbo-
lae per omnes Dilationes suas colligi possint. Si quis igitur se-
po hoc aliquid sacrare potest, et pie intendit, is symbolam
suam medio V. A. Diaconi horum promovet.
Datum 5 Ecclesiis die 30^a Martii 1854.

Collecta
pro hospi-
tali Con-
stantino-
poli erecti
instituitur

N° 675
1854. Qui scriptum periodicum Religio legunt, grande in-
fortunium quod Ecclesiam Catholicorum Oppidi Szepsi
in Diocesi Cassoviensi in bustum redegit, cum comiseratio-
ne ejus populi Catholici intelligere poterant.

Collecta
instituitur
pro Ecclesia
Szepsiensi.

Ex incidenti co, quod Catholici in Oppido hoc Protestantibus re-
ferto per pauci sint, Ecclesiae ipsa elegantis structurae gothicae
Patrono destituta citra suffragium operosae charitatis e cineribus
fere resuscitari haud posset; Fratres Districtuales provoco: ut cha-
ritatis viscera etiam pro domo Dei Szepsiensi adaperiendo pi-
am collectam V. A. Diacono sine promotionis horum resignent.
Datum 5 Ecclesiis die 30^a Martii 1854.

N° 701
1854. In manu Dei sunt sortes nostrae, qui solus potest et salu-
taria cuncta concedere, et noxia quaecumque benigne remove-
re. Iustitia ejus virgam tenet ad objurgandum, sed misericordia
Illius parata est petentibus ad ignoscendum. Ipse quoque Domi-
nus est, qui ad hoc nos potentius excitat: Petite inquit et acci-
pietis ut gaudium vestrum sit plenum Joan. 16. 24. Invoca me
in die tribulationis: eruam te, et honorificabis me. Ps. 49. 15.

Preces in-
dicuntur.

In praesentibus rerum adjunctis et communi omnium solli-
citudine ferventissimis ad Deum precibus confugero debemus, ut
nobis necessaria temporalia bona non subtrahat; famem et acri-
stiam clementer avertat, a periculo belli, et quavis perturbatio-
ne aliisque publicis adversitatibus quae hominum vitam pre-
mere solent nos clementer liberet. — Quapropter dispono: ut qui-
vis sacerdos a die perceptionis harum in Sacrificio Missae Col-
lectam sub n° 12° pro quacumque necessitate assumat persol-
vatque, quoad misericors Deus humiles preces nostras pro sua in-
finita bonitate et clementia exaudire dignatus fuerit.

Ut vero fidelis populus quoque in devotione nostra particeps red-
datur; commendando etiam: ut cum fine Sacri parochialis quotidie expo-
sito in Ciborio Sanctissimo quinquies Oratio Domini et Ave Maria
cum Oratione pro pluvia.

Hungaris
Oratio
Ur Islen, kiben elünk, moxgunk es vagyunk adj alkalmatos esöt ne
künk: hogy mostani szüksegünkben elegségezen megsegítvén,
az örökkevaló jókat bizodalmasabban keresessük. A mi Urunk.

Germanis
pro
Gott, in dem wir leben, uns bewegen und sind, sende uns Regen her-
ab, dessen die Erde bedarf, damit wir im zeitlichen durch deine
Hülfe erquickt, desto zuversichtlicher nach dem Ewigen verlan-
gen. Durch J. Chr. etc.

Illyris
pro
Bože, u komu živimo, gibamo se, i jesmo, pošalji nam odozgo ki-
shu, da u vremenitih po tvojoj pomoći pokrijemo, s otim sigur-
nie za vjekovicsno nastojimo. Po Isukerstu etc.

persolvatur et populo cum Ciborio benedicatur devotioque haec quoque
cuiusque pariter continuetur, quoad misericors Deus terram salutari
pluvia irrigare dignatus fuerit. Datum 5 Ecclesiis die 5^a Apr. 1854.

N° 864
1854. Duo e praecipuis Ecclesiae Jesu Christi in America Septem-
trionali Episcopis Buffaloensis nempe et Amyzonensis da-
Colliguntur
pia subsidia
pro Missio-
nariis Ame-
rica Sept.
tis ad me litteris, tribulationes et angustias, aerumnas et
miserias, quibuscum Missionarii inibi colluctandum ha-
bent, vividis coloribus depingentes subsidium pro nomine
Jesu implorarunt. Ex incidenti precum harum S. Curiones, aliosque
quibus cor ad colliguescendum, et miseriis aliorum compatiendum pa-
ratum est, impense provocandos duxi: ut consideratis non solum
aerumnis quas optime meriti Missionarii pro christiano nomi-
ne sufferunt, sed etiam ingentibus emolumentis, quae hi inter me-
dia vitae pericula quotidie versati, aemula apostolici temporis
virorum resignatione, ac fortitudine Ecclesiae Catholicae prae-
stant, perpensa item arcta illa Corporis Christi unione, secundum
quam, dum proximus infirmatur omnes nos igne charitatis
uri oportet, exemplo etiam primorum Christianorum, qui te-
ste S. Paulo remotis quoque Ecclesiis, quae sub calamitatum ge-
mebant jugo, subsidia charitatis comparabant, pro Missionibus
Americae Septemtrionalis ad Institutum Leopoldinum suas
symbolas quantum possunt lubenter conferant, et charitativa
subsidia praebeant, illaque subinde ordinario V. A. Diacono re-
signent, per hunc ad Officium dioecesanum transmittenda.
Datum 5-Ecclesiis die 11^a Maii 1854.

N° 887
1854. Novissime duo Confratres nostri nempe die 9^a Aprilis Pau-
lus Petrovics Surrogatus V. A. Diaconus, et Parochus Ko-
Circulatur
mors Pau-
li Petrovics
et Mathiae
Stupp Par-
et V. A. Diac.
nyiensis, anno aetatis suae 50^a; die 15^a ejusdem men-
sis vero Mathias Stupp V. A. Diaconus et Parochus
Pellerdensis, aetatis anno 62^a e vivis decesserunt. Quo-
rum longiori vita dignorum Confratrum nostrorum mors,
quemadmodum nos humanae conditionis memores esse
facit; ita fraternae charitatis admonet: ut id pro refrigerio
animae illorum ad altare Domini praestemus, quod ipsi no-
bis aliquando praestari exoptabimus. Omnibus proinde et sin-
gulis committo: ut fraternae huic dilectioni ocyus satisfaciant.
Datum 5-Ecclesiis die 12^a Maii 1854.

N° 982
1854. Quamquam medio litterarum circularium sub dato 24^a
Martii a. c. N° 646 dimissarum Fratribus districtua-
libus indicatum fuerit, quod intuitu subscriptionis
Restantes
tabellae
sedecima-
les submit-
ti ordinan-
tur
Tabellarum sedecimalium per Patronum Ecclesiae
non facile accessibilem novi abhinc ordines sint emit-
tendi: quia tamen Altiori Loco petita eatenus inviatio, num-
talis non facile accessibilis Patroni loco Officialis domina-
lis se subscribere valide possit? nondum advenit, et
quia tempus, quo Tabellae quaestionatae ad suam com-
petentiam promovendae sunt, in instanti adest: id-
circo Fratribus districtualibus, qui Tabellas communi-
catas nondum Gubernio dioecesano praesentarunt, in-
commissis do: ut facta per se et cujuscunque Officialis
dominalis modo in praevis Circularibus indicato sub-
scriptione et parochialis sigilli adpressionem praedictas Ta-
bellas sedecimales sine mora horsum promoveant.
Datum 5-Ecclesiis die 4^a Junii 1854.

37

N° 1000
1854. In intentis habeo cum auxilio divino pro affuturo anno 1855° novam Schematismi Dioecesanum editionem procurandi. Quo editio haec nova more aliorum dioecesanorum Schematismorum locupletior et historicis datis abundantior evadat, curae mihi futurum est. Quia vero essentialem Schematismi partem constituunt Ecclesiae, Parochiae, et Scholae cum suis ecclesiasticis et aliis Rectoribus; ad curata conscriptio, chronologica et historica deductio per Fratres Districtuales erga obtinendum gratuitum exemplar Guvernio meo suppeditanda veniet. - Desiderantur autem sequentia data: a) ductu postremi Schematismi describatur Parochia, et numerus animarum alterius etiam Confessionis; distantia item universaeque filialis a matre. b) Indicetur nomen et cognomen annus natalitatis et ordinationis Parochi et Cooperatoris, nec non alterius etiam, qui in ambitu Parochiae degit, Sacerdotis. c) Et ponatur numerus matrimoniorum tam pure Catholicorum, quam mixtorum. Numerus item Communicantium. d) Indicetur numerus Scholarum tam in matre, quam filiali schola, item nomen et cognomen Docentis et Subdocentis. Denique e) Error in generali conspectu Cleri in postremo Schematismo refores occurrens indicetur, et si quae memorabilia, seu rudera Ecclesiarum aut Monasteriorum, seu alia in ambitu Parochiae existerent, horum quoque historica deductio exhibeatur; atque historica haecce data de omnibus in Districtu Parochiis summum usque medium Septembris via officii V.A. Diaconalis simul et non per partes horum promoveantur; quo, usque finem anni currentis proclusio Schematismi terminari valeat.

Datum Ecclesiis die 5° Junii 1854.

N° 1001
1854. Apostolica Augustissimi Principis de conservandis et plena securitate providendis fundationalibus Capitalibus sollicitudo, conspicuo plane modo se exerit per illud Excelsi Caesareo-Regii Cultus et publicae Institutionis Ministerii sub dato 13° Aprilis a. c. N° 88 dimissum Interdictum, virtute cuius omnia Capitalia ergo etiam fundationalia penes tales debitores elocata, qui pro amissis urbanitatibus indemnisationem obtenturi sunt, post praevis faciendam in Iudicio delegato indicationem ex indemnisationis obtingentia Creditori repersolvenda et cum competente Censu restituenda adpromittuntur. - Ad cognoscendum et perfecte intelligendum Quaestionis statum nosse oportet:

a) quod Terrestrales per amissas urbanitates notabilem in suis proventibus falcidiam passi, Moratorium, seu assecurationem obtinuerint, virtute cuius Capitalia penes se elocata a Creditoribus edici et repeti hucusque non poterant; et

b) quod istud sic dictum Moratorium ipso facto pro cessante considerandum sit, quamprimum Terrestrales hi adpromissam pro amissis urbanitatibus indemnisationem perceperint.

Quum fieri possit: ut aliqui Terrestralium ultra obventuram pro amissis urbanitatibus Indemnisationem vix tantam habeant hypothecam, ut Capitalia penes eosdem elocata plena omnino gaudeant securitate: ex incidenti hoc, ne Capitalia idmodi periculo exposita maneant, aut plane hic et ibi pereant, Sua Majestas S^{ma} clementer annuit, ut passiva Terrestralium debita statuto tempore in Iudicio Delegato revelata ac indicata, ex Indemnisationis

obligentia praeferebantur easolvantur, cumque competente censu Creditori in sic dictis Status assignatis restituantur.

Apostolicae huic, per Suam Majestatem, Ssmam ceu omnium piorum Institutorum Foundationumque Supremum Patro, rum ac Inspecto, rem clementissime manifestatae sollicitudini obsequenter sequentia duxi communicanda intimandaque:

I^a Deputatio fundationalis dioecesis, cujus providae sollicitudini totum Dioecesis hujus s. peculium immediate conceditum habetur, acyus quo fieri potest, in trutinam sumat oeconomicalia et financialia adjuncta eorum Ter, restrialium, qui spem obtinendae pro amissis urbarialitatibus Indemnisationis habentes, velut Debitores fisci cujuscunque dioecesis notati sunt, sique nota eorumdem adjuncta plenam et perfectam pro Capitali elocato non adpromittunt securitatem: capitalia penes tales Terrestrales elocata in omni, se suo tempore in Judicio Delegato revelari et indicari, repersolutionem, que omni meliori modo per fiscalem fundationalem aduheri faciat.

II^a Eidem Deputationi fundationali disjudicandum relinquo: num capitalia penes Terrestrales procul abhinc degentes elocata in eo etiam favorabili casu relinquenda sint, adeoque coram Judicio Delegato non manifestanda, si omnimode perfecta securitas adfuerit. Quod enim ignoratur a pluribus hic, ibidem statim a paucis perfectius scitur, et latum longinquorum debitorum status non facile sub vigili oculo teneri potest.

III^a Omnes Animarum Curatores, qui Capitalia fundationalia non in fisco fundationali generali dioecetano deposita, verum private, seu perse seu per Praecessores suos penes Terrestrales Indemnisationem obtenturos elocata habent, via officii dioecetani Praesidis Deputationali Rssmo Josepho: Král Abati Canonico et Archi-Diacono sine mora indicabunt: a) quantita, tem elocati Capitalis. b) nomen et cognomen Debitoris terrestralis et locum habitationis ejus. c) annum et datum exaratarum Obligatorialium, item factam vel non factam intabulationem. Si intabulatio facta est, indicanda est etiam jurisdictio, ubi et penes quam sint Obligatoriales intabulae. Denique d) ut ut Deputatio fundationalis adjuncta talis debitoris ipsa etiam investigatu, ra sit: omnis tamen Parochus suam privatam notitiam quoad adjuncta Debitoris perscribat.

Experita in per dilecto Clero meo promptitudo me sperare facit, quod omnes ductu praevisi puncti sine mora relationem sint facturi, eo magis, quod secus cum onere responsionis onus etiam refusionis Capitalis, si ex reticentia illud perire contingeret, reticentem ipsum manere oporteat. Datum 5° Eccl. d. 8° Jun. 1854.

N° 1012

1854. Pro solatio notitiae statu Fratribus Districtualibus annuncio: quod pecu, lium piorum Institutorum, foundationumque Dioecesis hujus sub pro, videra cura Deputationis fundationalis per annum rationarium 1853 quoque incrementum sumserit. Est nempe status Sacri hujus peculii e rationibus pro anno 1853 paratis erutus, atque in consessu generali die 30° Maji a. c. celebrato examinatus sequens:

1° Anno 1852 summa totalis omnium piarum foundationum ac Instituto, rum erat. 751,372 fl. C. M.

2° Anno rationario 1853 est summa 766,939 fl. . . .

Consequenter increvit 15,567 fl. . . .

Datum 5° Ecclesiae die 8° Junii 1854.

Georgius Pirker
Ep^{us} 2. Ecclesiensis.

*1087. Statione Præbendariali, una Capellani per nos Ca., Concursus
 1854 thedralem Ecclesiam 5-Ecclesiensem per promotionem Elu- pro Statio-
 Schwarz ad Parochiam Pellerdensensem vacante reddita: e de, ne Præben-
 terminatione Consistoriali pro complenda isthac statione concu- dario-Ca-
 sus aperitur. Quocirca quibus animus concurrendi est, ii se cum bre, nellanali.
 vi sermone objecti cuiusdam religiosi adparent et pro die prima
 Augusti 5-Ecclesiis coram Rssmo Vicario Generali sistant, eodem
 die sermonem suum e Cathedra Ecclesie Principalis pronuncia-
 turi. — Datum 5-Ecclesiis die 22^a Junii 1854.

*1116 Litteræ Circulares sub dtō 10° Martii a.c. N° 502, dimissæ Novæ Cir-
 1854 quibus omnes et singuli Sacerdotum provocati fuerant, ut cularas, de
 nomen suum piæ Sodaliatati sub nomenclatione, Aureæ Coronæ pia So-
 inscribant, adeo exiguum in quibusdam Districtibus produxisse videntur dalitate.
 effectum: ut circa finem anni currentis Romam intuitu piæ Sodali-
 tatis huius homagiale relationem præstiturus, dubius hæream,
 quid in excusationem Cleri mei adferre oporteat.

Quamvis piæ Sodaliatati huic aggregari velle, nullus dubitans, causam
 tarditatis in inscribendo in eo sitam esse reputo: quod Clero cum primis cura,
 lo difficile sit se pro una certa die deobligare ita, ut hac die ad aliam quam
 piæ Confraternitatis intentionem Missam celebrare non possit.

De removendo isthoc impedimento sollicitus, atque ut quivis citra omnem
 difficultatem obligationem celebrandi Sacri explere valeat, prospicere volens,
 Prasentium serie perhilectum Clerum meum provoco: ut si aliquis ob quæ-
 cunque demum impedimenta certam aliquam et defixam diem Sacrum
 ad intentionem piæ Sodaliatatis celebrandi defigere non posset, talis adminus
 in genere se obliget, quod semel quovis mense, dum ipsi opportunum fuerit,
 S. Missæ Sacrificium, sique per annum 12, ad præviam intentionem celebra-
 turus sit.

Cupio, ut litteræ hæc, prius Circulares sub N° 502, dimissæ in proxima Fra-
 trum districtualium Corona perlegantur, atque membra Societatis Aureæ
 Coronæ Protocollo Congregationis districtualis inscribantur.

Datum 5-Ecclesiis die 25^a Junii 1854.

*1184
 1854. Excelsum Cas. R. Soproniense Gubernium mediante Rescripto, Intimalo
 sub dtō 16° Junii a.c. N° 8342 illud sibi fide digne constare perhibet: in exarandis
 quod quidam etiam veritatis divinæ Præcones seu e compassionis Testimoniis
 imaturæ studio, seu ut ab invisis sibi Docentibus et Subdocentibus bus sinceri-
 certius faciliusque liberentur, his pro adipiscenda alia Statione Testimonia- tas comenda-
 les in obversum dictaminis conscientie et contra positivam experientiam et tur
 scientiam minus sinceræ, candidasque exarare soleant, sique cooperen-
 tur, ut indigna laude premiati imperiti, inidonei et indocti Stationes con-
 sequantur, a quibus paulopost cum ignominia officiose removendi
 sunt. — Ad sistendum isthunc, qui omnem reatū merita, qualificati-
 onesque cognoscendi et pro merito premiandi modum possibilitatemque
 præscindit, abusum: præveneratum Cas. R. Soproniense Gubernium singu-
 lo cuique intimandum statuit: ut pro conscientia et positiva notitia
 ac experientia sua Testimoniales petituris tales nominis certicatorias
 exarare noverint quæ veritatem sicut est, et esse debet, candidè ac sin-
 cere, nihil seu addendo seu demendo, quam æqui iustique deposit ra-
 tio, exprimant. Enunciat porro, quod adversus falsas Testimoniales
 exaratos velut officio suo abutentes in sensu positivæ Legis in
 Codice poenali §§. 101 et 102 expressæ, cum omni rigore procedendum
 veniat. — Datum 5-Ecclesiis die 13° Julii 1854.

N. 1135 Idem praeveniatum Excelsum Cas. R. Soproniense Gubernium dno
1854. 8to Julii a.c. N. 10140 comunicat Exc. Cultus Ministerii intimatum,
Intimatio vigore cuius singulis Animarum Curatoribus praecipendum et suo
casus mortis onere responsionis demandandum iungitur: ut a modo in po-
per Parochos sterum mortis casus in Parochia sua emergentes illi Politico-li-
polit. Civili vili Officio, in cuius ambitu (Districtu) mortis casus evenit, incunctanter
Officio indi- et sine mora referant, quo per eos, quorum interest, relictæ massæ
candiscent. manipulatio et respective procentuationis pro Statu publico desumptio
 præsuscipi possit. Dum tenor istius Intimati cunctis Animarum Cura-
 toribus serie Praesentium comunicatur, suapte sequitur: 1° quod ob-
 tus prolium aut individuorum minorennium nihil possidentium
 nullamque adhuc proprietatem habentium districtualis Iudicis of-
 ficio referendus non sit. Et 2° quod officio Districtualis Iudicis in
 alia refors Possessione existenti, iudex localis litteras mortis casum
 continentes promovere et ad suam Competentiam deferri curare
 sit obstrictus. - Datum 5 Ecclesiis die 13to Julii 1854.

N. 1210
1854. Sacratissimae Cas. Regiae Apostolicae Majestatis sub dno 26to Junii
Ad spontane- a.c. emanatas Altissimas Patentales in merito levandi ad quin-
um Nationa- gentenas usque milliones exurgentis spontanei Nationalis Mu-
te Mutuum tui (Önkéntes nemzeti kölcsön) tam e publicis Ephemeridibus,
et conflandum quam et Praesidum Comitatusum specialiter ceteris dimissis
excitatio. Proclamationibus ad cunctorum pertigisse notitiam nullus dubito.

Piissima, quam Sacratissima Cas. et Regia Apostolica Majestas pro
 salute et securitate gentium Augusto suo pectore fovet, intentio - ut nem-
 pe una ex parte Notae Bancalæ ad nominalem ac realem valorem
 suum perfecte reducantur, altera ex parte vero sufficiens rerum
 gerendarum nervus pro hoc decretorio temporis articulo, qui copi-
 osi militis in Campum educationem imperiose cogit, procuretur -
 non solum singularem probi cuiusvis hominis, et recte in Patriam
 suam animati Civis attentionem, verum et promptissimam in confe-
 rendis, praestandisque ad saluberrimum, qui Augustissimo pectori
 praefixus est, finem auxiliis alacritatem, jure merito deposcit. -
 Qua in re ut vos ministri Dei Altissimi tamquam aemulatores me-
 liorum charismatum in debitae erga Augustissimum Imperato-
 rem ac Regem nostrum Apostolicum fidelitatis operibus forma
 gregis ex animo fiat, ceterisque virtutum ac sacrificiorum exemplo
 viam ad officia sua comonstretis, et ratio praecelsi Status vestri po-
 scit, et Praesul noster cunctis virtutum generibus Illustissimus, da-
 tis eatenus ad me sub 13to currentium e Thermis Marianis Bo-
 hemorum ubi valetudinis curandae causa comoratur, specialibus
 litteris, paterno cum affectu a vobis eflagitat.

Si enim dulce cuivis, et decorum est, se suaque, magnanima cum
 charitate pro salute publica devovere, quanto magis decet, imo ju-
 stum et necessarium est, nos electos Dei ministros, qui activæ, et efi-
 caces in omnes homines charitatis datam coelitus legem aliis
 praedicamus, eandem opere et prompto opitulandi studio erga
 Patriam communem, statumque publicum demonstrare? Ita sa-
 ne legem divinam charitatis, quæ vinculum perfectionis est,
 tempore opportuno implebimus; ita Augustissimi Imperatoris
 ac Regis nostri Apostolici, quem Deus ad salutem et tuitionem
 omnium in sublimitate posuit, piissimo una ac iustissimo desi-
 derio respondebimus: non enim Ille alia ex ratione praelibatum
 spontaneum Mutuum Nationale a patriotismo Civium Monar-
 chiae

Monarchiae suae postulat, quam ut omnes quietam et tranquillam vitam agentes, Deo in charitate et unitate spiritus, qui fructus pacis est, securi posthac vivamus.

Quapropter Fratres in Christo Dilectissimi! omnes universim et singulas vestrum fraterne provooco, ut his excitati rationum momentis Summas pro modulo, imo spectatis adjunctis, cum adstrictione etiam virium quo fieri potest majores Vobis ipsis legalem Conventionis Monetæ censum fusuras, prompto hilarique animo offeratis. E scopo hoc — quia singulo cuique saluberrimus est — gaudio xophilacium Ecclesiae quoque aperire vobis indulgetur: ut adeo, si quid aeris parati in peculio Ecclesiarum ultra quotidianas necessitates reperitur, id quantumcunque est totum in finem praelaudatum convertere, respective Statui publico excensuare, licitum esto.

Quum conditiones et normae, quibus tam subscriptiones Creditorum et ratarum solutiones, quam et interiusoriorum perceptiones locum sunt habiturae, libertim consistent, atque in singulo quovis Districtu Politico per Judicem Districtualem in concursu Cleri porro uberrime ad captum explicandae sint, has praetereundo, eam de fideli vestro erga Augustissimum Monarcham nostrum obsequio et homagiali pietate ac reverentia, teneo exstimationem ut confidam, Vos pro honore status nostri temporaliū partem benevole et alacriter esse oblaturus, atque penes Publicum Statum elocaturus.

Datum 5 Ecclesiis die 18^a Julii 1854.

Josephus ...
N. S. ...

#1411
1854 Uberrimas salubres fructus et comoda e meliori succrescentis pubis educatione ac institutione in Ecclesia non minus, quam civilem societatem dimanare, certius tenetis. Dilecti Fratres! quam ut eos singillatim exponere necessarium sit. Interest idcirco utriusque supremæ potestatis, ut adolescentibus inferioris etiam ordinis aditus et modus per educationem pateat eas sibi cognitiones comparandi, quæ ipsis in sphaera sua ad salutem animæ æternam et felicitatem temporalem provehendam necessariae aut magno æmolumento sunt futurae. Ad hunc scopum vero plurimum conferre scholas dominicales, si congruo modo servantur, quis negare poterit? Tum ideo, quod adolescentes utriusque sexus in scholis his præter lectionem, scripturam ac arithmeticam in sacro sancta imprimis religione uberiores nanciscantur institutionem, tum vel ex eo, quod per consuetudinem deposita sensim feritate, mitiores, politiores que induant mores, ac a multis inutilibus et inanibus nocivisque occupationibus, quæ eas persæpe ad interitum ac perditissimos mores abducunt, abstrahantur.

Quapropter non moror litteris meis sub dat. 7° Nov. 1853 A. 1602 emanatis coherenter identidem zelum et sollicitudinem Sacr. Curionum ad succolandum omni meliori modo ac promovendum scholarum dominicalium institutum provocare. Exemplum sane aliarum provinciarum, ubi scholæ dominicales in quibusvis parochiis, imo filialibus quæque introductæ

sunt satis ostendit, et quid assiduus conatus efficere possit, et quantum eadem ad excolendum intellectum, formandosque mores juventutis conducant.

Né igitur salutare hoc institutum cum manifesto detrimento nostris porro desit adolescentibus, Exc. Cæs. R. Gubernium medio Rescripti sub dño 2^{ae} Aug. a. c. N. 1160 emanati sequentia statuit intimanda.

I.^o Omnes utriusque sexus juvenes et virgines a 12^{is}que 16^{ae} aetatis annum de lege obligantur scholas dominicales frequentare. — Juvenes a virginibus quantum saltem possibile fuerit, sub institutione secernantur; secus vero si localitatis defectus discretionem non admittat, sollicitè invigilandum erit, ne morum innocentiae aliquod præjudicium inferatur.

II.º Objecta institutionis in scholis dominicalibus sunt: Doctrina Religionis, explanatio SS. Bibliorum; lectio, scriptio, et 4^{ae} species arithmeticae. Aliubi etiam elementa Historiæ Naturalis, et Physices.

III.º Explicatio Doctrinae Religionis et Bibliorum incumbit S. Curioni; reliqua objecta vero Indirectori, qui posterior pro obsequio isthoc augmentum congruæ suæ a civili Jurisdictione defigendum obtenturus est.

IV.º Cum fine cujusvis anni scholastici examina sunt instituenda et super profectu Exc. Cæs. R. Gubernio relatio est præstanda.

V.^o Pro omni in realisando scholarum domin. instituto ex parte fidelium emergentis nefors renitentiae casu, auctoritas Dist. Iudicis imploranda erit.

Nullus dubito equidem diversa se pro locorum aliorumque adjunctorum diversitate obmovebunt impedimenta, quæ tamen sincero zelo animato, prudentique S. Curioni haud nimis difficile erit successive removere, — omne namque initium durum est. Estote tantum zelo ardente ad docendas has oviculas vestras animati, excitate in eis desiderium cognitiones salutares hauriendi, redcite institutiones vestras, quantum fieri potest gratas et amoenas et reddetis vobis viam planam et apertam cum divina benedictione! — Nihil itaque quod tulerint vires vestrae, a vobis desiderari patiamini, ut scholæ domin. in vestris Paroeciis aperiantur, et incrementum capiant. Quod si audieritis vocem nostram imprimis promittam vobis et expeditam aperietis semitam ad uberri-
mos spiritualibus laboribus vestris fructus procurandos, præparabitis terram, in qua jaciatis divini verbi semina fructum centuplum redditura; videbitis agrestes mores mitescere, cruda quæ familias rusticorum depopulantur vitia rarescere, et videntes hæc a vestris potissimum studiis et sudoribus provenisse, lætabitur et dilatabitur cor vestrum testimonium reddente conscientia vestra, vos, in hoc quoque puncto digne ambulasse vocatione vestra! ad quod paternam vobis et fidelibus curæ vestrae creditis benedictionem peramanter impertimur.

Datum Ecclesiis die 25^{ae} Augusti 1854.

Georgius Girk. mp.
Epps L. Ecclesiensis.

N¹⁴¹²
1854. Ad rem civilem perinde ac ecclesiasticam recte administrandam, adcurata cognitio Status im-^{Nepmozgalmi ta-} populatio-^{bellae di-} nis ac populorum motionis (nepmozgalomj) sum-^{tribuun-} opere ne-^{tur.} cessaria evadit. Pro rei gravitate, quam Excelsum Cæs. Reg. Ministerium in adcurata conscriptione istius sta-
tus reponit, idem Exc. C. R. Ministerium notas cuique sic dictas „Nepmozgalmi“ tabellas S. Curionibus mature consignari dispo-
nit, quò sic quivis de mense in mensem casus baptismi, copu-
lationis, aut mortis, qui decursu mensis evenerunt, inscribere.
finito militari anno vero, seu cum fine mensis Octobris con-
scriptionem concludere, et primis diebus mensis Novembris
tabellas V. A. Diacono fine vidimationis atque transpositio-
nis ad Praesidium respectivi Comitatus consignare valeat.

Simili scopo Excelsum C. R. Ministerium pro anno 1854
iam modo praecindicatas tabellas, et quidem pro singula Pa-
rochia in duplici exemplo, seu in philyris 6. (Ab philyrae ta-
bellas I. II. III. et V. continentes bifariandae sunt) cuique S.
Curionum transponi facit, reitimatque: ut unum tabella-
rum harum exemplar sumum usque 10um Novembris aⁿⁱ
1855 debite subscriptum ac vidimatum per V. A. Diaconum
C. R. Praesidio Comitatus praesentetur, alterum exemplar ve-
ro in Archivo Parochiali conservetur. Proinde nihil superest
aliud, quam ut quosvis ad Altissimae huic Guberniali intenti-
oni assidue collaborandum, et ad tabellas has adcurate con-
scribendas majorem in modum provocem; futurum sperans.
ut quivis non modo huic inviationi congruenter agat, verum
etiam quoad tabellas pro a. c. 1853. deservientes et sub N¹⁴⁴¹
comunicatas eandem hanc inviationem adcurate observet,
hasque cuncti tempore in circularibus sub N¹⁴⁴⁸
defixis, in omnis, et non per partes verum in cumulo
medio V. A. Diaconi ad Praesidium Cottus transponant.

Datum S. Ecclesiis die 25^a Augusti 1854.

N¹⁴¹³

1854. Placuit divinae Providentiae, anni currentis, Mos Joann.
die 13^a Augusti Joannem Göczan Parochum ^{nis Göczan}
Kis-Aasszonyfaensem in optima virili aetate sua, ^{Par. Kis-Aasszony-}
nempe 43^a aetatis suae anno ex mortali hac ad ^{faensi an-}
imortalem evocare vitam, postquam toleratis ^{nunciatur.}
christiana patientia gravis hydropici morbi doloribus, Sacra-
menta morientium exemplariter suscepisset atque viaticum
Corporis Domini Nostri IESU sumsisset. Ut Deus, in quo pie
defunctus hic confrater noster speravit et credidit, animam
eius ocyus Regni sui coelestis participem efficiat, velint omnes
dioecesani mei Sacerdotes consueti tria Missae Sacrificia
Patri Coelesti quo prius offerre.

Datum S. Ecclesiis die 25^a Augusti 1854.

N¹⁴¹⁴

1854. Ex incidenti novellaris circa casus mortis emana-^{Solutio diffi-}
tae Legis civilis et huic cohaerenter dimissarum sub ^{cultatum}
d^o 20° Januarii a. c. N²⁰⁷ Circularium, ex parte ^{quoad mas-}
unius Districtus quaedam horsum remonstratae sunt ^{sam defuncti}
difficultates, petitaque medela; quae difficultates huc fere re-^{Sacerdotis.}
deunt: 1) Cum in casu mortis Sacerdotis nulli praeter juris
dictionem civilem relictæ substantiae Defuncti semet ingere,

liceat, res ad hanc substantiam pertinentes usque ad adventum legalis Jurisdictionis misere diripiuntur, dissipanturque. b) Cum Testamenta per Jurisdictionem civilem aperiantur et communiter tarde communicentur, justa funebria parari non possunt, et primoprince intentioni pie defuncti Confratris satisfieri nequit. — Relate ad a) reflectendum est, quod in locis, ubi districtuales iudices non adsunt, localibus iudicibus et Comitatum Primoribus commissum sit non tantum ut casum mortis mox ad competentem Iudicem referant, sed etiam ut sine mora, ubi periculum est, se ad domum Defuncti conferant, et in concursu duorum testium dum necessitas exposcit, omnia obsigilant, qui dein indubie etiam relate ad securitatem Massae congruos ordines facere tenentur. Dubium pariter non patitur, quod tali in casu si Sacerdos adsit, ad præmemoratum actum quaestis pariter concurrere possit. Adeoque penes hanc dispositionem legis non majus impendet periculum direptionis substantiæ quam secus. — Relate ad b) convenienter agat quivis Sacerdos, si Testamenti sui copiam amico et vicino confratri custodiendam resignaverit, ipsum vero originale Testamentum v.g. ad cistam Ecclesiæ deposuerit, quo sic illud mox reperiri et pro re nata publicari, in omnem casum vero dispositio intuitu funebrialium iuxta tenorem Testamenti in copia fieri possit.

Ne autem pecunia Ecclesiæ vel piarum foundationum conscriptioni procentualitatis quoquomodo subjiciatur, nemo has pecunias cum suis permisceat, sed eas tantum (non etiam proprias) penes ordinatum Diarium in distinctis involutris cassæ Ecclesiæ inferat.

Datum 5-Ecclesiis die 25ª Augusti 1854.

1415
1854.

Geometrarum
militares
in spiritu,
alibus sub,
sunt Ordi-
nariatu
castrensi.

Pro debito notitiæ statu comunico S. Curionibus tenorem Exe. C. R. Gubernialis Rescripti de dñō 19° Aug. a. c. sub # 1415 emanati vigore cujus enunciatur: quod Cæsareo Regius militarium Geometrarum ac Geographorum Chorus — (2. 2. Militia Ingeniaria — Geographi Corps) a modo in posterum Jurisdictioni Ecclesiasticæ Superioratus castrensis in spiritualibus subjaceant.

Datum 5-Ecclesiis die 25^a Augusti 1854.

1453
1854.

Preces ad
intentionem
Sue
Sanctitatis
instituntur.

Sanctissimus Dominus Noster PIUS PP. IX^{us} in presentibus calamitosissimis temporum adjunctis, in quibus præter grassantia pestiferorum morborum pericula et formidolosa vitæ discrimina Dei et humani generis hostes insuper SSam Religionem nostram si fieri unquam posset, usquequaque tollere, et civilis societatis vincula convellere eamque funditus evertere impiissimo consilio satagunt, omnem salutis anchoram in Deo salutari suo, ac potentissima Deiparæ Virginis intercessione collocans: universos Christi fideles armis spiritualibus accingi, et ad Deum in vera poenitentia, in obsecrationibus, jejuniis aliisque piis operibus converti jubet, quatenus nostras deprecationes nostras non despiciat in necessitatibus nostris sed nos a periculis cunctis liberet; et hostium elidat superbiam eorumque vires dexteræ suæ virtute conterat ac pacem firmam ac stabilem nostris concedat temporibus; denique ut divinum lumen

lumen ex alto effundat quo Sua Sanctitas collustrata, ea de SSima Dei Genitricis immaculata Virginis Mariae Conceptione statuere valeat, quae ad maiorem Ipsius Dei gloriam et Ejusdem Virginis Amantissimae omnium nostrum Matris — laudem magis magisque conducatur. Juvat audire tenorem Litterarum Apostolicarum hoc scopo sub dño 1mo Augusti A. C. ad universas orbis Ep̃pos editarum, qui est sequens:

PIUS PP. IX^{us}

"Venerabiles Fratres, Salutem, et Apostolicam Benedictionem."
 "Apostolicae Nostrae charitatis sollicitudine et affectu unius"
 "versum Catholicum contemplantes orbem, verbis exprimere"
 "vix possumus V. Fratres, quo intimo conficiamur moerore"
 "cum christianam et civilem rempublicam luctuosissimis"
 "cujusque generis calamitatibus miserandum in modum unan"
 "que turbatam, proessam et divexatam conspiciamus. Etenim opti"
 "me noscitis quomodo christiani populi vel seivissimis bellis, vel"
 "intestinis dissidiis, vel pestiferis morbis vel ingentibus terrae mo"
 "tibus, vel aliis gravissimis malis affligantur et exagitentur."
 "Atque illud vel maxime dolendum, quod inter tot nunquam"
 "satis lugenda damna et mala filii tenebrarum, qui sunt"
 "prudentiores filiis lucis in generatione sua, magis in dies dia"
 "bolici quibusque fraudibus, artibus, ac molitionibus conni"
 "tantur acerrimum contra catholicam Ecclesiam, ejusque sa"
 "lutarem doctrinam bellum gerere, legitimae cujusque potesta"
 "tis auctoritatem convellere et labefactare, omnium animas"
 "mentesque depravare, corrumpere, mortiferum indifferen"
 "tismi atque incredulitatis virus usquequaque propagare, in"
 "ra omnia divina et humana permiscere, dissensiones, discordias,"
 "atque impiarum rebellionum motus excitare, fovere, prava quae"
 "que flagitia et crudelissima facinora admittere, nihilque inten"
 "tatum relinquere, ut, si fieri unquam posset, sanctissima nostra"
 "religio de medio tollatur, et ipsa humana societas funditus ever"
 "tatur. In tanto igitur rerum discrimine probe noscentes, nobis sin"
 "gulari miserantis Dei beneficio in oratione datam esse faculta"
 "tem et omnia obtinendi bona, quibus indigemus, et averten"
 "di mala, quae formidamus, haud omisimus levare oculos,"
 "Nostros in montem excelsum et sanctum, unde omne Nobis au"
 "xilium affuturum confidimus. Atque in humilitate cordis No"
 "stri enixis fervidisque precibus divitem in misericordia Deum"
 "orare et obsecrare non desistimus, ut auferrens bella usque"
 "ad finem terrae, et omnia amovens dissidia christianis Princi"
 "pibus, eorumque populis pacem, concordiam, ac tranquillita"
 "tem tribuat, ut ipsis praesertim Principibus pietatissimum"
 "concedat studium quotidie magis tuendi ac propagandi"
 "catholicam fidem et doctrinam, qua populorum felicitas vel"
 "maxime continetur, ut eosdem Principes et populos a cunctis,"
 "quibus affliguntur, malis eripiat, et omni vera prosperitate"
 "laetificet, ut coelestis gratiae suae dona errantibus largiatur, quo"
 "de perditionis via ad veritatis et iustitiae semitas redeant, ac"
 "sincero corde ad ipsum Deum convertantur. Etsi vero in hac Alma"
 "Urbe Nostra preces iam fieri iussimus ad divinam misericordiam"
 "implorandam, tamen illustria Decessorum Nostrorum vestigia sectan"
 "tes ad vestras quoque, ac totius Ecclesiae preces confugere constituimus."

Itaque V. Fratres, has Vobis scribimus Litteras, quibus ab eximia
 et perspecta vestra pietate etiam atque etiam exposcimus, ut comites
 moratis de causis fideles vestrae curae commissos omni cura et studio
 excitetis, quo per veram poenitentiam peccatorum pondus depo-
 nentes, obsecrationibus, ieiuniis, elemosynis, aliisque pietatis ope-
 ribus iram Dei flagitiis hominum provocatam placare contendant.
 Ac pro egregia vestra religione et sapientia ipsis fidelibus expo-
 nite, quam multae misericordiae sit Deus omnibus invocanti-
 bus se, et quanta sit precum vis, si inimico nostrae salutis nul-
 lo aditu admissio Dominum adeamus. Oratio enim ut Chrysosto-
 mi verbis utamur, est fons et radix, et mater innumerabilium
 bonorum; et orationis vis vim ignis exstinxit, furorem leonum re-
 frenavit, bella composuit, pugnas sedavit, tempestates sustulit,
 demones fugavit, coeli portas aperuit, vincula mortis abrupit,
 morbos eiecit, damna repulit, urbes concussas firmavit, inflictae
 coelitus plagas, hominum insidias, omniaque mala sustulit ora-
 tio Homil. 15^a de incomp. Dei nat. contra Anonim. Vehementer autem opta-
 mus, V. Fratres, ut dum fervidae clementissimo misericordia-
 rum Patri adhibentur preces ob enunciatas causas haud in-
 termittatis iuxta Encyclicas Nostras Litteras die 2° Febr. 1849.
 ad Vos Caietae datas una cum vestris fidelibus Ipsum arden-
 tiori usque studio suppliciter exorare, ut Sancti Sui Spiritus lu-
 mine nostram mentem propitius collustrare velit, quo de S^mae
 Dei Genitricis Immaculae V. Mariae Conceptione quam pri-
 mum id statuere possimus, quod ad maiorem ipsius Dei glo-
 riam, et ejusdem Virginis omnium nostrum amantissimae
 Matris laudem possit pertinere. Datum Romae apud S. Pe-
 trum die 1° Augusti 1854 Pontificatus Nostri a. 9°.

Sacro Sanctae igitur huic intentioni Beatissimi Patris No-
 stri conformiter, preces, et supplicationes publicas per univer-
 sam Dioecesim nostram religiose servandas indico, ad exo-
 randam in huiusce temporis necessitatibus Dei Optimi Ma-
 ximi misericordiam et gratiam; ac ordino, constituog sequentia:

a) Ultima Dominica currentis mensis Sept. quilibet Curatus
 in S. Sermonem, vel eo finito fidelibus annunciet: quod a die
 1° Oct. a. c. inchoando usque ultimam Decembris quotidie in
 Ecclesia quavis parochiali post Sacrum parochiale publice
 preces coram exposito in Ciborio Sanctissimo sint instituen-
 dae ad mentem et piissimam intentionem Suae Sanctitatis
 PII IX^{ae} quodve omnis qui intermedio hocce tempore semel
 peccata sua cum sincera illorum detestatione confitendo S.
 Communionem sumserit, et Ecclesias visitando, aut si hoc fa-
 cere nequeat, in una Ecclesia parochiali aut etiam filia-
 li tribus vicibus aliquo temporis spatio pie oraverit, pre-
 cesque iuxta mentem S^mi Domini ac pro S. Matris Eccle-
 siae exaltatione, pro haeresum extirpatione, atque pro pace et
 concordia Principum christianorum ac totius populi christi-
 ani pace et unitate devote effuderit, et insuper intra idem
 temporis spatium semel jejunaverit, et aliquam in paupe-
 res pro suis adjunctis elemosynam fecerit, plenariam omni-
 um peccatorum indulgentiam, animabus in Purgatorio exi-
 stentibus etiam per modum suffragii applicabilem in for-
 ma Jubilaei sit obtenturus.

b) Post Sacrum parochiale quotidie exponetur Sanctissi-
 mum

Sanctissimum in Ciborio, eoque iurissato lingua vernacula orabitur; quinque Pater noster cum Ave Maria. Et in fine Gloria. Et P. et P. S. S. Resp. Sicut erat in principio etc. Data benedictione vero Sanctissimum reponetur.

c) Omnes Presbyteri tam Seculares quam Regulares in Missis privatis non minus quam solennibus Collectam sumant pro quacunque necessitate sub N. 12. inter orationes diversas. Porro

d) Nominis et auctoritatis Suae Sanctitatis quibus Presbyter secularis et regularis iurisdictionem ad Confessiones fidelium excipiendas habens decursum trium horum mensium, potestate instruitur. d) cum personis ultriusque sexus, quae seu per aetatem, seu per infirmitatem aut aliam circumstantiam Ecclesiam accedere non possent, dispensandi, ita, ut prius positam obligationem in alia pietatis opera commutare valeant, dispensandi item super communione cum prolibus, quae nondum ad primam Communionem sunt admissae h poenitentes vere contritos (propter complicitatem suam absolventes et non denunciantes, item nominatim excommunicatos, suspensos, et interdictos, nisi hi spatio trium mensium obligationi suae satisfecerint. Quodsi intra praefinitum tempus iudicio Confessarii satisfacere non potuerint, ad effectum dumtaxat assequendi indulgentias absolvi possunt, iniuncta obligatione satisfaciendi statim ac potuerint:) absolventi ex excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris a jure vel ab homine quavis de causa latis, - nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, et delictis - quantumvis gravibus et enormibus Sedi Apostolicae vel Episcopo reservatis. Insuper absolventi eos omnes, qui seculis se adscripserunt ac vere poenitentes ad reconciliationis Sacramentum accedunt, illasque ab obligatione denunciandi complices dispensandi ad effectum consequendi eandem plenariam Indulgentiam, consuetis adhibitis conditionibus et exceptis casibus, in quibus ad evitanda maiora et graviora damna denunciatio omnino necessaria videretur. Concessit praeterea Sua Sanctitas facultatem Confessariis, vota simplicia quaecunque etiam jurata et Apostolicae Sedi reservata - non tantum solenniter elicita et a tertio acceptata - in alia pia opera dispensando commutandi iniuncta in omnibus casibus poenitentia salutari. Facultatem denique adseruit dispensandi super irregularitate ex violatione Censurarum contracta, quatenus ad forum externum non sit deducta nec facile deducenda.

Itaque Fratres et Filii dilectissimi! dum publicas has preces ad mentem ac piam intentionem Ssmi Domini Nostri PII P.P. IX tanto cum spirituali proventus conjunctas fieri hisce decerno, una egregiam vestram religionem ac pietatem majorem in modum excito, ut supplicationes has eo, quo gravissima et communis omnium necessitas exigit, et ipsi peragatis et fideles vestros ad eas peragendas omnino meliori modo exhortemini: quatenus Pater coelestis votis nostris annuens calamitates huius temporis quibus undique premimur avertere, hostium nostrorum molimina dexterae suae Virtute prosternere, et Suae Sanctitati, in perficiendo tanti momenti negotio coelesti suo auxilio adesse velit, atque unigeniti Filii sui Domini N. JESU Christi regnum in universo terrarum orbe exaltetur amplificetur ac corroboretur.

Datum Ecclesiae die 5ta Septembris 1854.

Georgius Pirh. mp.
Epus L. Ecclesienois.

Communican-
tur preces-
Owasófü,
Zerke.

Non sine intimo gratitudinis sensu veneror illam Præcessoris mei in Sede hac Episcopali-nunc Eminentissimi D. Joannis B. Scitovszky S. R. E. Cardinalis ac Principis Archi-Epî Strigoniensis, providentiam qua ad gloriosissimæ Deiparæ V. Mariæ inde a sæculis pie creditam Immaculatam Conceptionem peculiari pietate recolendam Officium et Missam de Immaculata Conceptione edidit, taliterque cultum B. M. V. Immaculate conceptæ in Clero & Dioecesis hujus propagavit. - Ad eundem hunc cultum inter fideles quoque magis magisque promovendum, et ad præparanda religiosa corda ad subsequenda ea, quæ Ssmus D. N. PIUS IX. de Immaculata Conceptione Ssmæ Dei Genitricis Mariæ ut Supremus Pastor et Caput Ecclesiæ Urbi Orbique - ut pie speramus annuntiabit: in animum induxi - præviis Circularibus meis cohærenter - advolutas preces sub titulo „Owasófüzerke“ luci publicæ dare, et Vobis Dilecti Fratres et Filii in exemplis 6. communicare, ut S. Rosarii hujus preces in medio fidelium vestrorum divulgatis, introducetisque. - Suscipite itaque preces has pro majori Dei Gloria atque Beatissimæ V. Mariæ honore et cultu adaugendo. Ipsa vero Sanctissimæ et Immaculata Virgo MARIA oret pro populo, interveniat pro Clero et intercedat pro devoto foemineo sexu, quo omnes sentiant juvenem, quicumque celebrant Ejus Angelicam Immaculatamque Conceptionem.

Datum 5-Ecclesiis die 7^a Septembris 1854.

N 1500
1854.

Collecta insti-
tuitur pro Eccl.
cath. Londi-
ni erigenda.

Grata teneo memoria liberalia Cleri mei Dioecesis oblata, quæ annuatim in diversos quidem pios fines, semper tamen ad unum, huncque saluberrimum scopum - majorem namque Dei Gloriam et S. M. Eccl. exaltationem - pie conferre solet. -

Hæc ipsa laudabilis promittitudo succolandi et rem sanctam promovendi, in spem me erigit, conferendi per Clerum meum succursus etiam pro erectione Ecclesiæ quæ laudabili virorum pro amplianda Dei Gloria zelantium studio Londani eo speciali scopo erigi intenditur, ut in eadem Londini existentes omnis nationis catholici sua lingua audiant celebrentque Dei magnalia. Cum commendationem hujusce rei Ipse Summus Pontifex et alia Ecclesiæ nostræ cath. luminaria quemadmodum et etiam e publicis pagellis Religio speciatim in numero 30 legere est suscepierint, imo Ssmus D. Noster PIUS PP. IX coelestium etiam munerum thesauris priis 50^a die, rum Indulgentiis alacritatem nostram si cum ea hæc signanter suspiria „O mi JESU amo te super omnia“ conjungantur pro vocet: ea propter promittitudinem vestram dilecti Fratres Filii que pro omni re sancta flagratis, majorem in modum excito atque interpello. ut pro prævio scopo erectione nempe Londini Ecclesiæ cath. pias symbolas vestras alacri animo conferatis, imo ubi fieri potest etiam inter fideles collectam instituat. Cuncta idmodi subsidia sensim collecta medio V. A. Diaconi isthuc promoveantur.

Datum 5-Ecclesiis die festo Nominis Mariæ 1854.

N 1528
1854.

Projectum
normæ divi-
sionis proven-
tuum parochi-
alium.

Cum in Dioecesi hac nullum speciale normativum ac statutum intuitu divisionis ac repartitionis reddituum parochi- alium antecessorem inter ac successorem occasione mutationis in beneficiis præexistere audiam, atque ideo propositæ jam etiam sint aliquæ difficultates: idcirco de con-
dendo

condendo tali statuto diocesano, cui semet omnis beneficiatus, ejusdem, que successor aut hæres conformare teneatur, sollicitus, audito prævie Consistorio meo, visum est Projectum normæ divisionis Proventuum Parochialium stabilire, hocque vobis dilecti fratres et filii, quia de Patri, monio Christi ac vestra substantia agitur, pro discussione ac maturâ desuper deliberatione communicare.

Cum plures oculi plura videant, idcirco, dum adjuncta admisserint, conveniatis, et ad rectum ordinem servandum, communicatum isthoc Projectum de puncto ad punctum pro deliberatione assumatis, et si aliquid seu addendum, seu immutandum comuni voto, aut volorum pluralitate censueritis, vel vero ipsum punctum vestro quoque sensu adprobandum judicaveritis, hoc Notarius districtualis statim in chartam fracta phylira ita conficiat, ut in latere sinistro phyliræ per extensum scribatur punctum mei Projecti, in dextro latere vero vestra desuper reflexio, aut puncti approbatio, hocque in continenti authenticetur. Taliter procedendum erit usque finem, et Protocolium modalitate isthac præparandum, K. A. Diaconi, Notarii, et senioris in Sessione Confratris nomine signatum ad me transponendum veniet. — Est vero Projectum hoc sequens:

1.º Proventus lecticales et Deputata cujuscunque nominis et speciei, adeoque etiam ligna focalia, item supplementum Congruæ parochialis alicubi e fundo Religionis numeratum, inter discedentem et succedentem dividantur pro rata temporis præstiti et præstandi servitii, a 1.º Januarii annum complendo; ubi tamen per contractum aliter stipulatum esset, a termino contractualiter stabilito.

2.º Fructus cujuscunque speciei sint, seu vernaes, seu autumnales sessionis parochialis, aut hortorum extravillanorum, dividantur pro rata temporis præstiti servitii, utrobique a respectiva inseminatione computando, semine seminanti semper prius in natura restituto, atque expensis cultivationis, et aliis, si quæ fuissent, in eadem proportionem per dividentes ac æquo supportandis.

3.º Falcastra, item vernacula, in quantum poscentibus adjunctis refors autumnali vel vernale semine inseminantur, naturam autumnalis, aut vernalis inseminationis retinent, divisione ut supra pro rata temporis a respectiva inseminatione inchoata.

4.º Foenum et cordum dividitur inter discedentem et successorem etiam pro rata temporis a 1.º Januarii computando, habita tamen ratione falcaturæ, collectionis, invecturæ, si nempe percipiens ad hæc expendere debuit, et non Communitas paratum foenum aut hosce labores præstitit.

5.º Procreatio vini seu ex vineis, seu ex hortis non culinaryibus, pariter dividitur pro rata temporis præstiti servitii a 1.º Januarii inchoando, cum onere expensarum in cultivationem vinearum et hortorum hoc respectu, nec non vindemiationem insummarum, per dividentes in æqua proportionem supportandarum.

6.º Fructus hortorum domesticorum vulgo culinaryium minoris momenti, cedunt beneficiato pro tempore existenti; majoris vero quantitatatis et valoris dividuntur ut puncto 5.º

7.º Cum quivis beneficiatus terragia cultivare obstrictus sit, idcirco finis exclusiva proprietas est terragiarum parochialium, et nulli divisioni obnoxiaatur.

8.º Proventus stolares sunt beneficiati pro tempore existents.

9.º Missarum perpetuarum stipendium, cum illæ certis determinatisque diebus affixæ esse soleant, illius erit, sub cujus

actualis possessionis beneficii tempus determinatus ille dies invident.

10° Optioni Partium de cetero semper relinquitur, utrum in divisione calculum in aere parato inire velint, vel proventus in natura partiri.

11° Oborto dubio occasione divisionis circa sensum praemissorum punctorum, si Partes secus amicabilem convenire non possent, negotium Gubernio Dioecetano pro decisione substernendum erit.

Datum 5-Ecclesiis, die 21° Septembris 1854.

N° 1540

1854.

Orphanos minores,
res citra consen-
sum iudicii Tu-
toratus non pos-
sunt copulari.

Codex Legum Civilium § 49° et Provisoria Instructio in rebus iudicialibus non processualibus (ideiglenes utasítás a peres ügyeken kívüli jogügyletekbeni bírosági eljárás iránt.) § 187 prohibet Orphanos minores, (nempe infra 24 anni) citra specialem consensum respectivi iudicii tutoratus (gyámügyi bírosági) a matrimonio contrahendo.

Cum lex haec non ubique per omnes observata hucusque fuis-
set, idcirco Excelsum Caes. R. Ministerium Iustitiae via Caes. Regii
Soproniensis Gubernii dat 13° Sept. a.c. N° 1581 Clero Curato intiman-
dum disposuit: ut minores, seu annum aetatis 24^{am} nondum
superantes orphanos utriusque sexus, sive uno tantum ex parenti-
bus, sive utroque orbatos, ideoque sub curatela constitutos, nullate-
nus ad matrimonium admittant, nisi eadem orphani minoren-
nes scriptam facultatem ineundi matrimonii a Tutoratus iudicio
(gyámügyi bírosági) produxerint.

Quod ipsum pro stricta observantia praesentibus notum red-
do. — Datum 5-Ecclesiis die 22° Septembris 1854.

N° 1580

1854.

Præparandia
in Urbe 5-Eccle-
siensi aperiatur.

Quod dudum jam in pectore fovimus volumus, quodve deside-
rio desideravimus, et quod pro incremento scholarum no-
strarum parochialium una communis omnium lenebat sol-
licitudo; ut videlicet Institutum Praeparandiae Urbi 5-Ecclesiensi
postliminio restituatur: id pro solatio ac satisfactione optantium ani-
morum indubie effectuatum iri hisce cunctis annuncio. Etenim
Excelsum Caes. R. Cultus et Publicae Institutionis Ministerium me-
dio gratiosi Rescripti sub d^o 7° Sept. a.c. N^o ^{15,930}/_{3,327} votis nostris beni-
gne annuit atque enunciavit, Institutum Praeparandiae pro Urbe
5-Ecclesiensi cum eo adplacitari, ut praeter primarium docentem
e Studiorum fundo salarizandum, reliquos auxiliares docentes Or-
dinariatus hic provideat; insuper auditoria requisitis instructa
resignet.

Exoptatum hunc rei eventum vobis dilecti fratres et filii an-
nuncians, non possum intermittere, quin omnes vos fiducialius
provocem, ut ad exemplum sacri Senatus mei, cuius unus annue
50, alter Capitalis instar 500, — plures 200, — ac unus 100 florenis
Conv. monetae generosa cum liberalitate resolvit, subscripsitque,
vos quoque, in quos videlicet aperiendi huius Praeparandiae
Instituti salutaris fructus proximius redundaturus est, pro modu-
lo virium concurratis, ac symbolas vestras pro conflando fundo,
ex quo sumtus pro solvendis tribus auxiliaribus docentibus, ceteris-
que necessariis procurandis constanter promi queant, prout hila-
rique animo — prout plures se facturos privatim declararunt —
conferatis. Sic nempe consolidabimus Seminarium hoc pro suc-
crescentibus aptis ac idoneis scholarumstrarum docentibus ac
organodis; sic fiduciae Excelsi. Caes. Regii Gubernii convenienter

convenienter respondebimus, si nihil a nobis desiderari admiserimus, quod ad com̄odum ac incrementum Plantarii hujus magis magisq. conferat ac conducat. Cujusvis vero convictioni ac liberalitati relinquitur: an certam annue sum̄am numerare, vel capitale stabilis fundationalis sortis instar stipulare, aut quottam semel pro semper dependere velit. Ad quodcumq. horum se aliquis determinaverit, id ipsum medio Ordinarii Districtualis V. A. Diaconi mihi indicet, vel si ita visum fuerit litteris directe ad me cum prænnotatione ad proprias manus mittat.

Datum 5-Ecclesiis die 4° Octobris 1854.

N° 1581

1854.

Pie fundati-
ones quævis
conscribentur.

E positiva dispositione Excelsi Cæs. R. Gubernii, districtuales Judices quasvis pias fundationes et legata ad Ecclesiam, Parochiam, Scholam etc. spectantes secundum certas rubricas conscribent, conscriptionemq. Excelso Cæs. R. Gubernio presentabunt, atque in futurum a 1° Octobris 1854 de novis, quæ accedent fundationibus, similes relationes semestraliter præstabunt.

Super qua positiva dispositione prævenerat Excl. Cæs. R. Gubernii cunctos eo fine edoceo: ut conscribendarum piarum fundationum causa comparituro districtuali Domino Judici necessaria data suppeditent, et omnimodam cooperationem præbeant.

Datum 5-Ecclesiis die 4° Octobris 1854.

N° 1589

1854.

Cum ad nostram perlatum sit audientiam, Josephum Novikovic presbyterum deficientem diverso sub specioso prætextu stipendia sacrorum a notis sibi sacerdotibus emendicare solitum esse: idcirco reflexos habere volo omnes, dictum Jos. Novikovic propter detestabilem ebriositatis habitum a jurisdictione et ab exercitio Ordinis suspensum esse, consequenter Sacra neutiquam celebrare posse. Datum 5-Ecc. 5° Octobris 1854.

N° 1668

1854.

Anno 1852 die 27° Julii sub N° 1129 ope Circularium re- publicata erant Intimata intuitu Subditorum Bavariorum ad matrimonium hic in Hungaria citra concernentis bavaricæ Jurisdictionis consensum, neutiquam admittendum.

Beaveros ab
sacris copula-
re non licet,
citra expres-
sum consen-
sum matrimo-
niale.

Cum postremis his annis plures familie ad Comitatum cum primis Baranyaensem immigraverint, adeoq. Casus frequentius recurrant, quod hi Bavaricæ originis fideles ad matrimonium admitti petant, idcirco ad præpediendos illicitæ copulationis casus præsentibus strictis in mandatis do: ut S. Curiones etiam si res clarissima esse videatur, et desideratus imprimis matrimonialis consensus producat, scripta tamen bavaricæ originis fidelium, imo aliorum etiam Regnorum et Provinciarum Subditorum, in omnissemper horum pro inspectione substernant, invitationem agendorum causa ab hinc peturi. Datum 5-Ecclesiis die 19° Octobris 1854.

N° 1670

1854

Pro more hucdum usitato presentibus annuncio Exa- minis Concursum anni currentis diebus 4° et 5° Octobris servati resultatam: vigore cujus:

Resultatum
Examinis
Concursum

a) Unus concurrens Calculum Eminentie ex omnibus referre meruerit.

b) unus vero ad probationem cum Laudæ ad sexennium.

c) quatuor concurrentes autem simplicem ad probationem ad sexennium meruerunt; denique

d. Unus post sexennium vel ante Investituram severe exami-
nandus—admonitionem obtinuit.

Datum 5-Ecclesiis die 19° Octobris 1854.

N° 1677

1854.

Mors Pauli
Endrödy
Nestoris

Anno Domini 1854 die 24° Septembris pie in Domino o-
biit Paulus Endrödy Nestor Dioecesis S. Sedis Consistor-
Assessor et Parochus Aparensis, anno aetatis suae 82. Ut
anima defuncti huius jubilaris Sacerdotis a S. Angelis susci-
piatur ac ad Patriam Paradisi perducatur: velint cuncti Dioe-
cesani mei Sacerdotes statuta tria Missae sacrificia ocyus omni,
potenti Deo offerenda peragere.

Datum 5-Ecclesiis die 19° Octobris 1854.

N° 1687

1854.

Mors Jos.
Stefanovics
annunciatur.

Simul atque circularibus litteris mortem p.d. Nestoris Dioecesis
annunciari, insinuata mihi est mors Jos. Stefanovics V.A. Diaconi
Districtus Dravani, et Parochi Vaisxloensis, quem Deus die 11°
c. mensis 68° annum aetatis agentem e mortali hac ad immortalē e-
vocavit vitam. Dum S. Curiones ceterosq. Presbyteros intuitu Sacrorum
pro refrigerio animae pie defuncti huius confratris nostri celebrando-
rum super morte hac edoceo, una cunctos, quibus animus est, benefi-
cium parochiale Vaisxloense consequendi, hisce provooco: ut recursum
ad publicae fidei chartam 30 Xñm, signatum spatio 6 hebdomadarum
ad Gubernium meum promoveant.

Datum 5-Ecclesiis die 23° Octobris 1854.

N° 1695

1854.

Terminus
Examinis
Concursualis
pro a. 1855.

Examen concursuale diebus 2° et 3° Octobris a. 1855 asservabitur.
Periculum Examinis huius facere volentes aut debentes mentem
suam praevid, saltem una quindena citius, Regimini dioe-
cesano declarandum habebunt.

Datum 5-Ecclesiis die 26° Octobris 1854.

N° 1709

1854.

Regula circa
collectores Elee-
mosynarum ob-
servanda.

Novos inter, qui regularem Monasteriorum disciplinam hoc
tempore depascuntur, haud postremum occupat locum Religioso-
rum Eleemosynae Collectorum minus probata conversatio, qua
fit ut persepe non modo pauperum obulus infideliter admi-
nistretur, sed et maxima in Christiano populo scandala patrentur, ta-
literque saluberrimum et ad Religionem augendam mire proficuum
Questae institutum in depravationem vergat fidelium, opprobriumque
ipsius Religionis.

Eminentissimus S. R. E. Cardinalis Joannes B. Scitovszky etc.
qua Apostolicus Religiosorum ordinum Visitator, malo etiam huic op-
portunam medelam laturus, constituit: a) ut pro collectione non alii ex-
millantur, quam probatae fidei perspectaeq. moralitatis viri, qui se-
met in ipso Parochiae cujuscumq. aditu concernenti Curato sistere, ho-
spitiumq. vel apud illum, vel in domo ab illo assignata sumere te-
neantur. b) ut singuli collectores litteras compassus a Superiore
suo accipiant, quibus dies comparitionis in ambitu alicujus Pos-
sessionis, non secus ac dies exitus ex eadem per respectivum Cura-
tum inseratur.

In nexu saluberrimae huius ad conservandam, et restauran-
dam hocquoq. ex obtutu disciplinam regularem directae constitutionis,
sequentia pro stricta observantia duxi intimanda:

1° Singuli Curati Religiosos collectores Eleemosynae ad eorum
Parochiae ambitum venientes, vel ipsi hospitio excipiant, vel eis a,
pud

apud Iudirectorem aut in alia bene merita domo de hospitio provideant. 2° Singuli Curati litteris compassus, quas Collectores exhibere teneantur, diem adventus, et abitus Collectoris fideliter inserant.

3° Si per Collectorem Religiosum aliquot scandalum patrari contingeret: de eodem sine mora ad Ordinariatum referatur. Idem faciendum etiam tunc, si collector semet apud Curatum insinuare neglexerit, aut alio, quam qui per hunc assignatus est, loco hospitatus fuerit. 4° In relatione Tabellari, quam F. M. Diaconi de Ecclesiasticis Sui Districtus Ordinariatus cum fine mensis Octobris exhibere svererunt, omnium Collectorum Religiosorum, qui inde a termino postremae relationis intra ambitum Districtus moras egerunt, nomina et conversationis modus fideliter prænотetur.

Datum 5° Ecclesiis die 28° Octobris 1854.

N° 1710

1854. Excelsum Cas. R. Soproniense Gubernium mediante Rescripto suo sub d^o 18° Oct. a. c. N° 16156. libellum sub titulo, A. B. C. és ol. vaso könyv az Ausztriabirodalombeli kat. elemi iskolák számára eo addito praescribit in Scholis Trivialibus usuandum, ut libellus hic jam cum initio huius anni scholastici comparetur, adhibeatur, et consequenter antiqui A. B. C. libelli extra usum ponantur. Quod ipsum pro directivo notitiae statim annuncio.

Datum 5° Ecclesiis die 28° Oct. 1854.

N° 1729

1854. Jurisdictiones, quibus Passuales pro Peregrinantibus exercerandi incumbit obligatio, illud obtinuerunt in mandatis, ut Sacerdotes peregre proficisci volentes, atque ideo pro Passualibus ad Politicam Jurisdictionem recurrentes non citius voti compotes reddant, quam iidem scriptum Ordinariatus indultum eatenus exhibuerint.

Ex incidenti hoc ne aliquis e Clero meo iter aliquorsum suscipere volens, citra impetratum praevis Ordinariatus consensum Passuales penes Politicam Jurisdictionem petiturus inamoerit, tates experiatur, aut repulsam cum honoris dispendio patiatur, e sensu etiam Trid. Conc. Sess. 6^a Cap. 2° de Reform. serie praesentium omnibus et singulis intimare debeo: ut legati, et iuxta ex causa aliquorsum proficisci volentes, aut debentes, proprius scopum, locum, et tempus peregrinationis penes Regimen Dioecesanum insinuent, abhinc praefertenter discedendi facultatem expetant, quam obtenturi deinde coram politica Jurisdictione exhibeant.

Datum 5° Ecclesiis die 31° Octobris 1854.

N^o

1854. Anno Domini 1854 die 5° Nov. pie in Domino obiit Ignatius Szécsnik parochus Szebenyensis, anno aetatis suae 69° cuius obitum, ad implendum pium foedus, vigore cuius nos ad mutua suffragia obstrinximus, eos quibus desiderium est consequendi vacans beneficium parochiale Szebenyense eatenus Recursum suum in publicae fidei charta 30° xnum. spatio 6. hebdomadarum a die 5° Novembris computandarum, ad me dirigant.

Datum 5° Ecclesiis die 8° Nov. 1854.

N° 1890

1854. Deus, in quo vivimus, movemur, et sumus quive deos et momenta nostra numeravit, die 23^a curr. hora vespertina 9^a Quingue-Ecclesiis in Claustro FF. Misericordiae,

Usus libelli
A. B. C. praescribitur.

Passuales
citra Ordini-
ariatus
consensum
non extra-
dantur.

Mors Ignatii
Szécsnik
annunciatur.

Mors Assmii
Francisci
Pletrics
Can. Hon. an-
nunciatur.

ex vita hac ad aeterna proemia evocavit Rssm Franciscum
Pletricus Canon. Honorarium Cathedralis Ecclesiae S-Ecclesiensis. V.A.
Diaconum Districtus Skigelvarensis. et Parochum Sumonyensem, an-
no aetatis suae 72°. Pie defunctus in Testamenti sui vere sacerdotali spi-
ritu concinnati puncto ultimo cunctos per vulnera Salvatoris oravit,
ut animae suae sint pie in Missae Sacrificio memores, statutaq; sacra
pro refrigerio animae suae absolvant quemadmodum ille pro defun-
ctis Sacerdotibus Sacra Missae Sacrificia Deo omnipotenti pie semper
obtulerat. Quibus morituri Canonici Honorarii precibus per cun-
ctos satisfactum iri nullus dubito.

Datum S-Ecclesiis die 24^a Nov. 1854.

N° 1907.

1854

Personas mi-
litares sine
consensu non
licet copulare

Excelsum Caes. R. Lotth. Gubernium Soproniense reintimari,
disposuit: ut nullus Militarum citra impetratam praeve
Matrimonium ineundi facultatem copuletur. Cum non ob-
stante unicuiq; nota Lege de non copulandis Militaribus ci-
tra expressum concernentis jurisdictionis militaris consensum,
tamen evenisse infractae legis casus perhibeatur: idcirco uniuscu-
jusq; vigilantiam quoad militares personas copulari postulantem
majorem in modum excitare debet, addendo: omnem, qui non
obstante toties facta reintimatione in legem positivam peccave-
rit, in strictissimum jus vocandum venire.

Datum S-Ecclesiis die 26° Novembris 1854.

N° 2013

1854

Clerus Cura-
tus releva-
tur ab obli-
gatione insi-
nuandi mor-
tis casus.

Excelsum Caes. R. Lotth. Gubernium Soproniense mediante
Rescripto suo d^o 4° Decembris a. c. N° 19,871. Clerum Cu-
ratum ab obligatione indicandi mortis Casus relevare
dignabatur.

In nexu gratiosi hujus Rescripti Cunctis pro directivo no-
titiae statu significo: Litteras Circulares sub d^o 13° Julii a. c. N° 1785
emanatas, a modo in posterum vim obligandi non habere.

Datum S-Ecclesiis die 19° Decembris 1854.

N° 2047

1854

Libellus a-
rithmeticus
praescribitur

Excelsum Caes. R. Cultus et Publicae Institutionis Ministerium me-
diante Rescripto suo sub 31° Octob. a. c. N° 15310 libellum sub titulo: Me-
thodik des Kopfrechnens für die 1te Classe der Volksschulen pro di-
rectivo in institutione Arithmeticae praescribere dignabatur. Qua-
propter S. Curiones desuper Docentes suos certiores reddere, eos
demq; ad usum libelli hujus-paulopost in versione Hungarica etc.
am praudenti-faciendum inviare non intermitbant.

Datum S-Ecclesiis die 19° Dec. 1854.

N° 2048

1854

Praescribitur
libellus a-
rithmeticus

Idem Excelsum Caes. R. Cultus et Publicae Institutionis
Ministerium libellum arithmeticum sub titulo: Számolási
Gyakorlat könyv a nép iskolák II és III osztályainak
számára az Ausztriai Császárságbán. pro 2° et 3° Classe
scholarum normalium eo addito praescribere dignabatur, ut
omnes alii objecti hujus libelli, et quaevis alia editio, quam pra-
indicata Viennensis extra usum ponantur.

Super quo Sacri Curiones cum eo edocentur, ut altam
hanc C. R. Ministerialem dispositionem docentibus quoq;
notam reddant. Datum S-Ecclesiis die ut supra.

Georgius P. R. m. p.
Epus L. Ecclesiensis.

N° 2049 Excelsa Caes. R. Lottilis Gubernii Sopronensis Sectio sub Res scho-
lastica
subest. Exc.
Caes. R. Sop.
Gubernio.
1854 die 30^a Nov. a. c. N° 18570 enunciavit, et S. Curionibus ad
nolitiam perferri disposuit: quod in rebus scholasticis suprema
Jurisdictio non sit amplius illa per errorem communiter sic com-
pellata Suprema Distr. Scholarum Directio, verum Ipsa Excelsa Caes.
R. Lottilis Gubernii Sectio Sopronensis (Huyflöblisa P. P. Kurt,
Jultani Abfaiilung Birnubiny.) Quia vero organa hujus Gu-
bernii sunt partim Ipsa Comitatus Jurisdictio (Comitatus Behör.
de.) partim ipsum Districtualis Judicis Officium (Huyflöblisa P. P. Kurt,
Amt.), idcirco disponitur: ut in posterum S. Curiones in rebus
ad sphoram Scholae spectantibus v. g. si proles ad scholam non
mittantur, si domus scholaris reparatione indigeat, et concernen-
tes manum labori admoveere nolint, si docenti sua competentia de-
negetur, aut sero nimis extradetur etc. etc. defectus idmodi, aut ju-
sta postulata et meritoria gravamina in scripto semper Distri-
ctuali Judici, aut pro re nata ipsi Comitatus Jurisdictioni, vel in
rebus majoris Instantiae Ipsi Excelsae Caes. R. Lottilis Gubernii Sopro-
nensis Sectioni indicent, necessariamque assistentiam et mede-
tam expectant. Disponitur porro: ut S. Curiones in annuis relationi-
bus de Schola eos solum defectus et ea solum gravamina aut justa
desideria exponant, quibus non obstante interpositione apud Di-
strictuale Judicium aut apud Cottensem Jurisdictionem sub isto
dño et N^o facta et repetita per decursum anni scholastici nulla
medela adlatæ est, et in quibus nullus effectus subsequutus fuit.

Haec itaque pro observantia et directione notifico.

Datum 5-Ecclesiis die 18ª Dec. 1854.

N° 2100

1854 Dominus Rex Coeli et Terrae nos conditionis humanae Mors Joan.
Paddy Par.
St. Kiraly.
rursus memores esse voluit, dum die 20^a currentium Joan.
nem Paddy Parochum Szent-Kiralyensem, ad capes
senda aeterna proemia ex mortali hac vila, - arino aetatis 66^a
evocaverat. Pie defunctus post brevem infirmitatem, animam
suam Creatori reddidit, memoriam sui perennem reddens ul-
tis tabulis, quibus mille aureos in natura Ecclesiae suae - cuius
decoris per omnem vitam diligens erat - legaverat. Beati mortui
qui in Domino moriuntur -- opera enim illorum sequuntur il-
los! Orate Fratres! pro refrigerio animae ejus!

Datum 5-Ecclesiis die 21^a Dec. 1854.

N° 2101

1854 Per decursum anni 1855 elaborandae sequentes com-
municantur: Theses theol.
pro anno
1855.

Thesis I^a

Quid est cultus disparitas? - quale impedimentum?
fuitne in antiqua jam Ecclesia notum? quid agendum, si
ex infidelibus v. g. Judaeis una pars ad sacra catholica trans-
eat, altera in infidelitate permanente, et cum conversa cohabitare
recusante? solviturne matrimonium? - quid porro agendum, si
infidelis q̄q pars tardius convertatur, et cum parte proprius jam
conversa convivere velit, manetne in vigore matrimonium?
partium adhuc in judaismo contractum?

Thesis II^a

Describatur procedura Pastoris animarum cum sponsa Ca-
tholica, quae citra cautionem scriptam de educatione cath. pro-
lium utriusq. sexus, sponso alterius Religionis nubere parat, imo in gratiam
sponsi refugit etiam passivam assistentiam proprii Parochi, et mavult copu-
lari in oratorio protestantico? - Datum ut supra.

GEORGIUS

Dei Miseratione et Apostolicae Sedis Gratia Episcopus
Quinque-Ecclesiensis.

Dilectis in Christo Fratribus, et Filiis Almae Dioecesis
nostrae Clero seculari et regulari Salutem in
Domino sempiternam!

Reflectuntur
Animarum
Curatores ad
vitandos quos-
dam defectus
hinc inde ob-
servatos.

Ex quo tempore Dei Optimi miseratione Almae Dioecesi 5ta de-
desiensi praepositi sumus Divi Pauli Apostoli exemplo ad Colos.
I v. 9-10. "Non cesso pro vobis orantes et postulantes ut imple-
amini agnitione voluntatis Ejus, in omni sapientia, et intel-
lectu spiritali, et ambuletis digne Deo per omnia placentes
in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia

Dei." Neque enim aliud magis cordi esse potest ei qui Episcopale
munus gerit, quam ut sedulos habeat adiutores in vinea Domini
qui fideles sint dispensatores mysteriorum Dei, in omnibus sei-
psos praebeant exemplum bonorum operum, et digne ac devote in
omni puritate conscientia bona famulentur Domino cunctis die-
bus vitae suae.

Non vos latet Dilecti in Christo Fratres et Filii amplissimos
labores muneris pastoralis novis continuo incitamentis, et mayo-
ribus in dies progressibus indigere ut saluberrimos fructus in a-
gro Domini proferant, Nostri vero muneris proprium esse aequie
scitis, ea quae ad hunc finem conducunt, atque ad Religionis
cultum promovendum, augendumque Ecclesiae emolumentum
quoquo modo conferunt, paterno, sinceroque amore vobis pro ad-
junctorum exigentia manifestare ac inculcare.

Licet vero complura, quae vel incidenter se offerunt, vel prae-
cipue quae occasione excursionum nostrarum ad Districtus V. A.
Diaconales sine administrationis Sacramenti Confirmationis, per-
agendaeque paternae Visitationis, comperiendi campum nancisci-
mur, — in singillativis Parochiis ordinare, et postmodum respecti-
vis animarum Curatoribus, ac V. A. Diaconis scripto pro obser-
vantia transmittere non intermittamus, tamen comuni utili-
tati, scopoque tam Nostro quam vestro comuni convenire censu-
imus quaedam vobis universim ad corponere, — fiduciam haben-
tes in Deo, ea Ecclesiae non minus, quam vobis, pro vestra in o-
ne bonum propensione emolumento futura.

Non diffitemur, sed libenter potius testamur, multa opera
vestra, quae Nobis officiose innotuerunt, et ob quae infinitae Dei bo-
nitati, et misericordiae sumas referimus gratias, magno Nobis so-
latio esse: experti quippe sumus vitam, et conversationem vestram
in regula statui Ecclesiastico multo conformem, zelum ut pluri-
mum laudabilem, et charitatem activam. Inter plura, ma-
gna cum animi voluptate saepe legimus orationes, et exhortatio-
nes, quas in Coronis seu Congregationibus Vestris respectivi DD.
V. A. Diaconi ad acuendum studium, curamque vestram pa-
storalem excitandam habere solent; pari cum satisfactione per-
volvimus plures propositarum thesium resolutiones, saepe per
juniores quoque Presbyteros magna cum diligentia elabora-
tas;

elaboratis; plurimum denique Nos erigit, recreatque in Domino, quod tam promptas, paratasque vos conspiciamus in his arctis quoque temporum adjunctis, symbolas vestras in diversos fines pios, salu, tariaque instituta conferendi. Quae quidem omnia tantopere probamus, et aestimamus, ut illorum sedulam continuationem ex animo precemur, commendemusque impensissime!

Ast dum ita quae bene recteque apud vos aguntur cum laude commemoramus, reperimus tamen hinc inde a regula deflectentia et defectuosa, e quibus non possunt non detrimenta in statum, ac ministerium nostrum vergere, quæve idcirco procul a vobis arcere convenit.

I.

Non intendimus hic, nec necesse est sensum, et vim illorum SS. Canonum enucleatius evolvere, qui de legitimo usu, et dispositione reddituum beneficialium agunt, cum notum omnibus sit, dominium eorum per Ecclesiam etiam mortis causa ita restrictum esse, ut quae in congruam sustentationem non impenduntur, eroganda sint in pias causas. Tanto igitur majorem doloris sensum excitare debet, dum quis prope ad portum aeternitatis constitutus et testamentum condens, Ecclesiam, pauperes, aliasque pias causas vacuas abire sinit, imo nec sui ipsius ac refrigerii animæ suæ memor, vix non totum peculium suum ad fines profanos qui a pietate laudari non possunt transscribit.

Misereamur igitur animæ nostræ, et offeramus præsertim in ultimis constituti aliquid etiam Christo, qui in Ecclesia et pauperibus egenus est, cum esurientibus esurit, cum sitientibus sitit, cum frigore ac nuditate colluctantibus alget. Praemittamus nobis in alium mundum charitatis opera, ne vacui coram Iudice divino compareamus, sed participes fiamus illius remunerationis, quam Salvator enunciat Math. 25. "Venite benedicti Patris mei possidete regnum... esurivi enim, et dedistis mihi manducare, sitivi et dedistis mihi bibere" etc.

II.

Accidit interdum, ut domus Dei squalida, imagines, altaria, ipsum tabernaculum pulveribus obsita, corporalia, purificatoria, aliaque vestes sacrae imundae reperiantur, squaloreque suo oculos offendant. Meminisse oportet in rebus, quae ad cultum divinum referuntur, nihil esse parvi momenti; quapropter diligite decorem domus Dei, et curate ut Ecclesiae vestrae ad minimum bis per annum mundentur, parietes, strata purgentur, vestes sacerdotales, fontes baptismales et vasa sacra munda, et decora semper serventur; sunt enim haec omnia incitamenta pietatis, adeo, quæ cura et diligentia vestra dignissima.

III.

Quoniam Missae sacrificium docente Tridentino Sess. 22. c. 2. vere est propitiatorium, quod non solum pro fidelium vivorum peccatis, poenis, satisfactionibus, et aliis necessitatibus, sed et pro defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis, rite juxta Apostolorum traditionem offertur; idcirco magnopere laudanda est fidelium illorum pietas, qui sive pro se, sive parentibus, conjugibus, cognatis aliisque Missas perpetuas fundant. Cum tamen persæpe Capitalis summa quam offerunt, tam tenuis sit, ut vix censum reddat stipendio manuum, aliis sacri adaequatum, conveniat vero ut stipendia talium

Missarum tum quod perpetuae sint et cum onere conjunctae, tum quod proventus Capitalium cursu temporis facile imminui possint, majora sint, ex eo decernimus, ut nulla fundatio pro Missa Cantata infra UNUM fl. C. M. pro Lecta vero infra 30 fr. C. M. titulo census inferens, posthac acceptetur, et pro coordinatione Nobis substernatur; reservantes de cætero Nobis potestatem, testamentaliter relictas ante acceptationem pro re nata aut quoad numerum imminuendi, aut Cantatas in Lectas commutandi, vel etiam in manuales transformandi, unaque poscentes, ut Missae perpetuo celebrandae Decretis Pontificum Urbani 8ⁱ et Innocentii 12ⁱ conformiter, ubivis tam in Protocollis Parochia, libris adnotentur, quam in Tabellis in Sacristia patenter appendendis describantur.

IV

Cupit Ecclesia Cath. etiam parvulos ritu sacro per suos Ministros sepeliri, quos ex praescripto libri Ritualis funeramus Deum laudantes, quod Coelo eos receperit, simulque precantes, ut nos cum iis sociare dignetur. Quamvis vero id per S. Curiones, qui fideles praecipue dissitas habent praestari plerumque non possit; merito tamen reprehenditur consuetudo, quae hinc inde contra praxim Ecclesiae male irrepsit, qua parvuli in matre quoque Ecclesia (nisi alicubi ob remotum nimis Coemeterium auctoritate visitantis Episcopi id expresse concessum esset) nullo secus legitimo impedimento subversante, passim citra comitivam Sacerdotis inhumari permittuntur, quem idcirco abusum tanto magis tolli volumus, quod is pios parentes prolium nimio opere contistet, animosque fidelium a Pastore suo abalienet.

V.

Novum recenter campum nacti estis Dilecti Fratres et Filii de Religione et Ecclesia ampla coram Deo et hominibus merita Vobis comparandi, per institutionem videlicet utriusque sexus juventutis in scholis sic dictis dominicalibus, quas felici cum successu plerumque jam introductas esse, peculiari cum animi solatio intelleximus. Non possumus intermittere zelum et industriam vestram hac etiam vice excitare, ut institutionem hanc vehementer cordi ac curae habeatis, quo amplior fructus spiritualis exinde resultet, atque juvenus haec, sicut aetate, ita sapientia et gratia crescat, apud Deum et homines. Cum apud adulescentes hujus aetatis pravae inclinationes necdum transiverint in pejorem consuetudinem, aptiores sunt adhuc et torum animi ad suscipienda divinae doctrinae elementa, quam adultiorum; illud idcirco ante omnia agite, ut adulescentes hos ad libenter audiendas, et condiscendas fidei morumque institutiones, ac conbibendam Biblicam historiam suaviter adducatis, quod Pastor Animarum, si amanti Patris cor erga eos praesertim, per mansuetum tractandi modum, vultus hilaritatem, invictam patientiam, et blandam charitatem haud difficulter obtinebit; cavendum proinde erit, ut qui per durum tractamentum et rigorem, aut ob metum confusionis et prostrationis institutiones has evitent, vel aversentur. Cuius mortalium innata est sciendi cupiditas, huic autem aetati desiderium sciendi praecipuum proprium est; libenter igitur vos audient, dumodo colloquia non sint nimis longa, et arida, sermoque sit captivi illorum accomodatus, planus, familiaris,

comparationibus, similitudinibus, exemplis, et historiis perspersus. Dum autem eos in scitu necessariis, et salutaribus instructis, ne intermittatis illos una mala deducere, et ab iis praecipue vitiis in quae aetas illa proclivior est deterere, uti sunt: praecipue ira, petulantia, crudelitas, rixae, certamina, blasphemiae, amor otii, fuga devotionis, prurigo garriendi, ludendi, mentiendi, curiositas sciendi noxia, saevitia. — Thesaurisabit vobis hac ratione thesauros in coelis; aspirante enim divini Numinis gratia potens erit semen verbi vestri, et operatio vestra radices figet in cordibus adolescentium, qui sic edocti aeternas vobis gratias debebunt, et referent etiam, gaudiumque ac corona vestra erunt in Coelis.

Ceterum Nos industriam vestram in hoc objecto peculiari attentione prosequi intendimus, et idcirco disponimus, ut dum D.D. V. A. Diaconi Tabellarem relationem super Visitatione Districtus sui Officii Divecesano praestiterint, una distinctim de singula Parochia isthuc referant: an institutio haec inibi vigeat? a quot adolescentibus tam unius, quam alterius sexus, et quali cum fructu frequentetur. — Quod superest, obsecramus Vos Ven. Fratres, et dilecti Filii per Dominum nostrum JESUM Christum ut ea, quae Vobis sub dno 23° Oct. anni praeterlapsi, intuitu Officii vestri, zeli ac pietatis exterioris Corporis cultus, aliorumque disciplinae Ecclesiasticae capitulum scripsimus, fideliter servetis ac custodiat; una charitatem Vestram interpellamus, ut adjuvetis Nos in orationibus vestris pro Nobis ad Deum, Nos vicissim prout hucdum fecimus jugiter, non cessabimus deprecari Patrem Coelestem pro vobis, proque omnigena prosperitate ac incolumitate Vestra, paternam demum benedictionem Vobis hac occasione libenter impertimur.

Datum 5 Ecclesiis in solita nostra Residentia die 2^a Jan. 1855.

Georgio Firr. n. p.
Ep. 2. Ecclesiensis.

N° 116 Ut Omnipotens Deus connubium suae Majestatis Sacratissimae sobole fecundare et beare dignetur, adpropinquante jam partu Augustissimae Imperatricis et Reginae; singuli Sacerdotes in Missa assumant pro felici partu Oratio, Oratio pro felici partu Agg. Imperatricis et Reginae? nem Pro salute vivorum inter Orationes diversas. 34um
Datum 5 Ecclesiis die 15^a Januarii 1855.

N° 117 1855^{is} his, qui Ecclesiasticas pagellas titulo Religio insignitas non legunt, pro directivo notitiae statu praesentibus annuncio: quod Missalia et Libri Evang. veniunt prostant. Pestini penes Soc. S. Stephani penes laudabilem S. Stephani Societatem, cujus scopus est: bonos cath. libros procudi facere, et levissimo pretio distribuere, veniunt prostant Missalia Rom. Ratisbonensibus Typis procusa, item Liber Evangeliorum pestano typo nitidissime editus. Utrumque opus commendat moderatum pretium, et Missalia in specie etiam hoc, quod Missae novissimae et specialim Patronorum quoque Regni Hung. in iis contineantur. Liber Evang. vero stylium linguae hung. emendatorem refert, estque ea propter omni commendatione dignus. Exemplaria tam ex Missalibus, quam ex Libro Evang. in duplici compactura, communi nempe sed tamen nitida, elegantiori item adsunt penes praetlaudatam Societatem; et qui tali possidere cupit, intentionem suam commissario.

ad cuius ambitum spectat, vel vero immediate Directioni Societatis S. Stephani indicet, quo facto, voti compas reddetur.

Datum 5 Ecclesiis die 16^a Ianuarii 1855.

N° 118.

1855.

A fisco Eccles.
sine consensu
ordinariatus
ultra 10 f. C. M.
erogare, et ca.
paulatim Eccl.
domestice ma-
nipulare non
licet.

Attentionem provocavit quorundam abusus, qui citra im-
petrandum Ordinariatus consensum, e fisco Ecclesiae mayo-
res, quam licitum sit, faciunt erogationes - aut primum pecu-
niam attrahunt, illud sub titulo solvendi interiusurii penes
se elocant. Cum uterque hic abusus tam altissimis Ordi-
nationibus Regiis, quam Praecessorum meorum Statutis ad
omnium notitiam districtius inhibitus sit: idcirco - audito
etiam Consistorio meo - presentibus enuncio: omnem S. Curionem,
qui arbitrarie, adeoque sine speciali facultate ab Ordinariatu
in scripto obtenta, praeter quotidianas minores erogationes ultra
decem florenas C. M. (pro Districtu Valpov. ex causis per Exc. Cas.
R. Lotte Gubernium Lagrabiense quoque approbatas statuimus
25 flnos C. M.) erogare praesumerit, eum ad restitutionem fisco
Ecclesiae suae faciendam condemnatum iri; - illum vero, qui in
obversum altiorum Ordinum, Capitale Ecclesiae penes se porro
quoque elocaverit, et desuper convictus fuerit, panae arbitrarie
subjiciendum venire. Dispono una: ut in posterum quivis in ra-
tionibus Eccles. Datum et Arum obtentae certam sumam e fisco
Eccl. erogandi facultatis exponat.

Datum 5 Ecclesiis die 16^a Ianuarii 1855.

N° 240

1855.

Informatio de
Scholis semestrali-
ter praevandis
ordinatur.

Pastoralis officii mei ratio exigit: ut praeter reliqua salutis fide-
lium curae meae episcopali creditorum provehenda studia, et
profectum etiam pubis scholarum parochialium cum pri-
mis in Doctrina Religionis et huius nexa Historia Biblica vi-
gili semper sub oculo teneam; cum certum omnino sit, ex prolibus
religiose enutritis et educatis formari populum spiritu fortem et
moratum, et ex juventute bene instructa ac timorata prodire soci-
etatem probam fidelium, gentem sanctam et populum Deo acce-
ptum; certum quoque sit illud, quod a primitiva institutione de-
pendeat sanctificatio hominum, sicut messis ampla a semine et
solerti agri cultura. Cum vero multiplicibus aliis laboribus spiritu,
alibus distentus, scholas parochiales visitare, et prout in animo cu-
perem, prolium scholasticarum in Doctrina Rel. et Historia Bibl.
profectum percontari. Ipse in persona non possim: idcirco de me,
deo sollicitus conquiescentiam animi hac quoque ex parte acquiren-
di; disponenda duxi: ut in posterum finito quovis semestri

Informatio

super profectu pubis scholasticae in Doctrina Religionis et Historia
Biblica Gubernio meo praesentetur. Cuius quidem Informationis in-
scriptio et rubricae erunt sequentes:

Conspectus numeri pubis scholasticae in schola parochiali N.
ac informatio super profectu ejus in Doctrina Rel. et Historia Bibl.

Schola parochialis.		Numerus frequentanti- um			Profectus eorum in Doctrina Religionis et Historia Biblica.			Decursu Semestris quo- ties sunt admissi ad S. Confessionem et Communi-			
In Matre.	In Filiali	masculi	foemellae	Summa	Eminentia tot.	Classis I ^a tot.	Classis II ^a tot.	Confessi sunt toties.	tot.	Communione sumserunt toties.	tot.

Informatio haec de quavis Schola semestraliter adornata per

Parochum et Iudirectorem subscripta tempestive semper Officio V.A. Diaconali præstanda, inde vero incumulo ad Gubernium meum transponenda erit.

Agite Filii in Christo Dilectissimi! ut vestrae, parvulos in Doctrina Rel. et Historia Bibl. solerter instituendi præcipue obligatio, ni respondeatis, semen pietatis et S. timoris mittite in corda puerorum, illud frequentis rore exhortationis rigate, germinans germinabit et dabit fructum in tempore suo. Mollia sunt, sic ut cera, infantium corda, formam quam volueris, facile suscipient: imprimite ergo illis sanctimonice formam et manebit.

Dabam 5-Ecclesiis die 27^a Januarii 1855.

N° 350

1855. Proxime instat maximum, Sacratissimumque Quadragesimale Jejunium, cuius Sanctam, Salutaremque observationem non solum vetustissima, ipsisque Ecclesie incunabulis ^{Inculcatur Quadragesimalis jejunii observatio.} coeva Apostolorum Disciplina, sed etiam uberrimi spirituales fructus, quos in Ecclesia Dei protulit, magnopere comendant. Etenim corporale jejunium vitia comprimit, mentem elevat, virtutem largitur et præmia, — et a S.S. Patribus virtutis omnigenae cibus habetur; purgat enim ut ait S. Augustinus Sermone de Jejunio — mentem, carnem spiritui subicit, cor facit contritum et humilia, tum, nebulas concupiscentiae dispergit, libidinum ardores exstinguit, castitatis lumen vero accendit. Jejunium S. Ambrosio est mors culpæ, excidium delictorum, remedium salutis, radix gratiæ et fundamentum castitatis.

Dies itaque salutis, dies gratiarum adpropinquant, cum primis si juxta S. Leonem Jejunii utilitatem non sola ciborum, sed etiam vitiorum abstinence metiamur juxta illud Isaie C. 58. hoc est magis Jejunium quod elegi, dissolve colligationes iniquitatis, solve fasciculos deprimentes et frange esurienti panem tuum et egenos vagosque induc in domum tuam. Et profecto, quid nobis jejunia proderunt, si corpori carnalia subtrahentes edulia, mente non jejunemus a vitiis et concupiscentiis.

Viamur igitur Fratres et Filii hoc nobis quotidie peccantibus et communis Poenitentiae constituto remedio omni cum rigore, illudque fidelibus quoque in S. Sermonibus — in catechisatione et quavis alia proloquendi oportunitate impensius commendemus, inculcemusque. Ecce enim præter alia, quibus premimur unum illud etiam quod tanta undique sint rerum prælia et tam tenuis ad victum necessarius apud egentiores cum primis hominum classem provisio, sufficit, ut Deum in jejunio et oratione deprecemur, quatenus avertat indignationem suam a nobis, et famem omnemque egestatem propellat, quo cognoscamus, et illo indignante talia flagella prodire, et illo miserante cessare.

Quia vero hoc ipsum, quo Deo admittente premimur, malum, suadet, ut in quibusdam Sacri hujus Jejunii Disciplinæ Capitibus indulgentiores simus: expropter admitto rursus, ut Parochi, Parochiarumque Administratores ex causis in litteris pastoralibus de 25^a Januarii a. 1854 N° 200° expositis, iisdemque sub conditionibus, fideles suos in jejunio Quadragesimali dispensare possint, hancque dispensationem pro ratione subversantis majoris necessitatis etiam usque Dominicam Palmarum exclusive tamen intellectam extendere valeant.

De reliquo si qui sine rationibus sufficientibus favorem dispensationis —

expetere viderentur, hi reflectendi erunt, quod dispensatio coram divi-
næ Justitiæ Tribunali non plus ipsis sit suffragatura, quam sua ad-
ductis rationibus constiterit veritas. Deus enim non irridetur, quæ,
cunque autem seminaverit homo, hæc et metet.

Quoad vos ipsos Fratres et Filii dilectissimi! eam foreo convi-
ctionem, quod doctrinam S. Hieronymi ad Neapolitanum secuti legem
verbo annunciatam, vitæ ratione doceatis, et leve sacrificium Quadra-
gesimalis observantiæ pro delictis libenter sitis laturi. - Quod si ni-
hilominus cuiuspiam valetudo adeo debilitata aut ætas fracta es-
set, ut abstinentiæ et jejunio in longius tempus supportando par-
omrino non sit, ei erga recursum ad me adornandum, ratio-
busque suffulciendum, pro justo et æquo subvenire non morabor.

Præsta Domine tuis fidelibus: ut jejuniorum veneranda so-
lemnia et congrua pietate suscipiant, et secunda devotione percurrant.

Datum 5-Ecclesiis die 10^a Februarii 1855.

N° 352.

1855.
*Te Deum lau-
damus ex in-
cidenti felicitis
Partus Augu-
stissimæ Impe-
ratricis.*

Cum de benignitate Omnipotentis Dei fidenter speremus, ut
connubium Sacratissimæ Suae Majestatis Imperatoris, ac
Regis nostri Apostolici propediem exoptata prole beetur, et
Augustissima Imperatrix ac Regina nostra ex partu salva
præstetur, et incolumis; idcirco præsentibus disponendum du-
xi: ut quamprimum felicissimus natæ Cesareo-Regiæ Augustissi-
mæ sobolis eventus medio civilis Jurisdictionis officiose annuncia-
tus fuerit, non intermittat D. Vestra in cointelligentia cum Eadem
(ubi in loco existit.) solennem Gratiarum actionem Festivitatem in
Parochia sua ordinare, et in specie ita asservare, ut solenni Sacro
Cantato præmittatur Hymnus Ambrosianus. Te Deum lauda-
mus cum versiculo et oratione; tum vero decantetur Sacrum,
in quo assumi debet Oratio pro Imperatore ac Rege nostro Apo-
stolico, post Sacrum Solenne vero cum Monstratorio detur benedi-
ctio. Quia vero congruum est: ut die hac solatio, qua tributum
gratitudinis Deo persolvemus, lætetur populus, gaudium per-
sentiscat miser, et inops, ac derelictus adiutorio recreetur: idcirco
in cointelligentia cum Civilis Jurisdictione etiam agat D. Vestra, ut
mens Sacratissimæ Suae Majestatis, qua in die hac miseris et
inopibus tribuendum subsidium quibusvis aliis sumptuosis solen-
nitatibus præferendum pie intendebat, omni meliori modo in
effectum deducatur.

Datum 5-Ecclesiis die 10^a Februarii 1855.

N° 361

1855.
*Concursus pro
Parochia Ber-
kesdensi.*

Per benignam nominationem Rssm. D. Jacobi Klivenyi,
Consistorialis Assessoris parochi hucadusque Berkesdensis, in
Actualem ac Realem Canonicum Cath. Eccl. 5-Eccl. benefici-
um parochiale Berkesdense, propediem de jure et facto vacans red-
detur. Quibus animus est beneficium hoc parochiale consequen-
di, ii recursum suum in publicæ fidei charta 30. fr. scriptum
spatio 6 septimanarum a die hodierna computando exhibeant.

Datum 5-Ecclesiis die 12^a Februarii 1855.

N° 363

1855.
*Statutis pens
Instituti Lu-
directorum pro
a. 1854, aliisq. In-
stitutum Abc
concernentia.*

In advoluto communicantur phylæ statum fisci Instituti pen-
sionalis Indirectorum pro anno rationario 1854 indicantes;
item alie, ratam a quovis prævii instituti membro decursu
anni hujus 1855 desumendam exhibentes; posteriores so-
lis DD. V. A. Diaconis, priores vero, singulo instituti mem-
bro

membro competunt, consignarique in uno exemplari debent.

Hac occasione ad notitiam quoque perfero: quod R^{ss}mo Jose-
pho Jónás Canonico, quæ Administratore Fisci hujus, ab one,
re ducendarum Rationum Classæ Institutî Pensionalis Iudire,
dorum promerita cum laude relevato, a modo in posterum manipula,
tio Fisci hujus semper penes Officium Parochiale Cath. Eccl. 5-Eccl. sit,
manisura, ita, ut Canonicus-Parochus simul etiam Administrator
futurus sit Fisci sæpefati Institutî Pensionalis Iudirectorum. Quod
ipsum rude donatis et pensionatis viduabus, aliisque, quibus hoc
scire necesse est, notitiæ dandum, et declarandum, erit, ut in po-
sterum semper ad domum parochialem Cathedralē, e re,
gione Residentiæ Ep̄p̄alis, seu pensionis suæ levandæ causa,
seu alterius prævio in merito negotiî terminandi gratia per-
gant. — Datum 5-Ecclesiis die 12. Febr. 1855.

364
1855 Ad promovendum pium scopum Laudabilis S. Steph^{ani} Aloysius Girk,
ni Societatis erecti hic 5-Ecclesiis Commissariatus Centralis m^{uni} Commissarius
Centralis Soci-
etatis S. Steph.
nus per promotionem Cl. D. Caroli Csajághy, qui
præter alia, etiam hoc munere decursu plurium an-
norum laudabiliter, et conspicuo cum zelo functus est vacans
est effectum.

Ne mutatione hac interveniente, negotium cum Comis-
sariatu hoc conjunctorum cursus interrumpatur; cunctos
quibus hoc scire necessarium est, præsentibus edoceo: quod
munere Commissarii Centralis prælibatæ Societatis functurus
sit D. Aloysius Girk, Assessor, et Secretarius Ep̄p̄lis. Qui
cunque igitur symbolas suas pro bono Societatis S. Steph^{ani}
ni subscriptas numerare, aut secus aliqua prælibatam
Societatem S. Stephani tangentiâ negotiâ finire volunt, ii
semet cum præindicato novo Commissario ad correspon-
dentiâ locare poterunt.

Datum 5-Ecclesiis ut supra!

GEORGIUS

Dei miseratione et Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus
Quinque-Ecclesiensis, S^s. Theologiæ Doctor Collegiatus.

Venerabili Clero Diocesis Nostræ Quinque-Eccl.
siensis Salutem in Domino et Paternam
Nostram Benedictionem!

391
1855. Max a suscepto Alma Diocesis hujus, cui sola Dei, qui Norma
divisionis
proventu-
um parochi-
alium sta-
bilitur.
dives est in sua Misericordia, dispositione præpositi summi,
Regimine, animum nostrum ad condendum certum Sta-
tutum intuitu Divisionis et Repartitionis Proventuum pa-
rochialium Antecessorem inter et Successorem, nec non pro tempore
constitutum Administratorem adjicientes; quoniam par erat eos
prævio hujus intuitu audire, quos res maxime concernebat: non in-
termissimus mediantribus Litteris nostris d^{to} 22° Septembris a. 1854 sub
N° 1528 per dilectum Clerum nostrum ad sensa sua eatenus depro-
menda, atque ad opinionem suis cum motivis et rationum mo-
mentis deductam Nobis submittendam paterne provocare.

Cum itaque e receptis, lectis, ac discussis Districtum Vice-

V. A. Diaconalium relationibus, Venerabilis Cleri nostri intuitu Divisi-
onis Redituum parochialium instituendae sensa abunde intellexe-
rimus; consultantibus vero Nobiscum Dignissimis Venerabilis Capi-
tuli Nostri Membris eam praeponderare opinionem perspexerimus
ut pro initio anni ecclesiastici relate ad Divisionem et Repartitio-
nem Parochialium Redituum terminus idem, qui pro exordio
anni civilis servit, prima videlicet Januarii defigatur, norma
que illa, qua in Capitulis et Beneficiis Collationis Regiae divisio
instituitur veluti aequitati maxime conformis et neutri parti in-
juriosa exoptanda sit: itaque tam ideo, quam quod Altissima
Mens Regia, prouti haec ex Benigna Resolutione dño 21° Junii 1808
N° 12,718 elucescit, 1° Januarii pro participatione et divisione Ca-
nonicalium Redituum defigendo, ea ess videatur, ut generatim
ob uniformitatem idem divisionis participationisve terminus in
omnibus beneficiis ecclesiasticis assumatur; - occasione mutatio-
nis in beneficio parochiali observanda Auctoritate nostra Ordi-
naria statuimus sequentia:

1° Proventus Iecticales et Deputata cujuscunque nominis
et speciei, adeoque etiam tigna focalia, item supplementum Congruae
parochialis alicubi e Fundo Religionis numeratum, inter Condivi-
dentes pro rata temporis praestiti et praestandi servitii dividan-
tur, a 1° Januarii annum computando. Ubi nefors per specialem
contractum aliter stipulatum esset, ibi pro cynosura serviat ter-
minus contractualiter stipulatus.

2° Fructus cujuscunque speciei sint, seu vernaes seu au-
tumnales sessionis parochialis, aut hortorum extravillanorum
dividantur pro rata temporis praestiti servitii, pariter a 1°
Januarii annum computando; semine seminanti semper
prius in natura restituto, atque expensis cultivationis, et ali-
is, si quae fuissent, a proportionem per condividentes ex aequo
supportandis.

3° Falcastrorum, item vervactorum, in quantum poscen-
tibus adjunctis nefors autumnali vel vernali semine insemi-
narentur, fructus aequae ut supra dividantur, a 1° Januarii
nempe annum computando.

4° Foenum et cordonum inter Antecessorem et Successorem item
pro tempore administratorem dividatur etiam pro rata temporis a
1° Januarii, habita tamen semper ratione falcaturae, collectionis
et invectionis, si nempe percipiens ad haec expendere debuit, et
non Communitas paratum foenum aut hosce labores praestitit.

5° Procreatio vini, seu ex vineis, seu ex hortis non culinari-
bus, pariter dividatur pro rata temporis praestiti, et praestandi
servitii, a 1° Januarii inchoando cum onere expensarum in
cultivationem vinearum, nec non in vindemiationem insumta-
rum per condividentes in proportionem supportandarum.

6° Fructus hortorum domesticorum vulgo culinarium
minoris momenti, cedant beneficiato pro tempore existenti; ma-
joris vero momenti quantitatis et valoris fructus dividantur ut
puncto 5°. - Nulli vero Discedenti e beneficio, multo minus haeredi-
bus licitum esto, arbusculas in horto jam fixae implantatas ac dis-
locatas excerpere et auferre; solum ex arbusculis in Plantario ad-
huc existentibus integrum esto Discedenti partem secum auferre.

7° Cum quivis beneficiatus terragia parochialia cultivare ob-
strictus sit; idcirco finem absolutam et exclusivam proprieta-
tem

proprietatem terrarum parochialium esse, nullique divisi-
oni obnoxiiari posse declaramus.

8° Proventus Stolare sunt semper beneficiati pro tempore
existentis.

9° Stipendium Missarum fundatarum, quæ certis deter-
minatisque diebus absolvendæ sunt, ille percipiat, sub cujus actu,
alis beneficii possessionis tempus, defixus ille dies inciderit, sacra-
que terminata fuerint. Si tamen ex mente fundatoris per cer-
tam fundationem, seu hæc in ære parato, seu in fundis imobi-
libus consistat, conveniens subsistentia S. Curionis intendatur,
et hæc ipsa intentio seu in Coordinatione et per Ordinarium
pice fundationis acceptatione, seu in Decreto Visitationis Canoni-
cæ, expressa est: in casu hoc fuctus talismodi pice fundationis
dividatur pro rata temporis a 1° Januarii inchoando.

10° Optioni dividendum semper relictum esto, utrum
in divisione calculum in ære parato sumere, vel proventus
in natura dividere velint.

11° Oborto quali-quali dubio occasione divisionis, si con-
dividentes amicabiliter convenire non possent, negotium Guber-
nio diocesano pro decisione substernendum erit.

Atque hæc sunt, quæ circa Divisionem et Repartitionem
Proventuum Parochialium, dum mutationes intervenerint, de-
cernimus, sancimus, adamussim deinceps inviolabiliterque obser-
vari volumus, committentes cunctis V. A. Diaconis, Parochis, Paro-
chiarumque Administratoribus, cunctis item Subsantiarum Exe-
cutoribus: ut juxta hoc Decretum, statutumque nostrum in qua-
busvis mutationum casibus a modo in posterum eventuris pro-
cedere, ac Divisionem instituere teneantur, sintque obligati parti-
cularibus quorundam circa nonnulla in contrarium opinionibus
non obstantibus, nec in futurum obstare queuntibus.

Datum e Sessione Consistoriali die 15° Februarii 1855.
celebrata.

N° 434.
1855. Cum Excelsum Cæs. R. L^{te} Gubernium deposcat, ut
Relationes de Convertitis et Apostatis initio Mensium
Julii, et Januarii inominasse semper substernantur ex
incidenti hoc, ne cursus negotiorum adeo moretur, dispo-
nere debeo: ut DD. V. A. Diaconi semestrali Relationem de Converti-
tis et Apostatis Districtus sui inominasse semper circa finem Mensi-
um Junii et Decembris Gubernio Diocesano submittant; universim
vero Fratres Districtuales in submittendis Datis nefors tardiores
ac morosos, post fraternam admonitionem in irritum reciden-
tem horsum denuncient.

Datum 5 Ecclesiis die 18° Februarii 1855.

N° 466.
1855. Ad dignitatem, decoremque cultus divini promoveri,
dum typis agriensibus procius est liber, cui titulus: Ka-
tolikus Egyházi Énektaí complectens S. hymnos, quo-
rum elenchus in adjecta phylaxia continetur.

Necessitatem operis hujus pro Choro nostro Cantorali Eccle-
siarum sic perspectam teneo, ut pronus sim consentire, quate-
nus e fisco Ecclesiæ sumtus hos admittente (nisi secus S. Curi-
ones e proprio librum hunc procurando Ecclesiæ suæ donare
vellent) laudabile hoc promptuarium S. hymnorum pro
Choro Ecclesiæ aquiratur. Qua de causa cunctos S. Curiones

Relationes de Con-
vertitis et Apostatis
inominasse semper Men-
sibus Junii et Decembris
præstetur.

Comendatur Li-
ber, cui titulus:
Ká. Egyházi-
Énektaí?

Parochiarum labii hungarici provoco: ut intentionem suam pos-
sidendi pro Choro suo isthunc librum medio officii V. A. Diaconalis
mihi notam reddant, quo subinde exemplaria tot, quot desidera-
buntur, adferri curare possim.

Datum 5-Ecclesiis die 27ª Februarii 1855.

467

1855. In nex^a Litterarum sub 5^a Junii 1854. N° 1000 dimissarum,
dimittuntur in advoluto unum exemplar Schematismi Dioecesanii
Schematismi cuius S. Curionum aliorumque dioecesanorum Presby-
terorum transpono.

Datum 5-Ecclesiis die 2^a Martii 1855.

478.

1855. Ad moemoriā promulgati Dogmatis Immaculatae Con-
ceptionis Beatissimae Virginis Mariae perennem red-
dendam in specie pro Regno hocce Mariano procudi
intenditur Numisma, cuius quidem argentea exem-
pla thaleri magnitudinem habitura circiter tribus aut
3½ florenis, aerea vero 1° floreno venient.

Si quis Numisma hoc habere desideraret, is sine mora
referat horsum, cum die 20^a currentium Praenumerantium
numerus Strigonii indicari debeat.

Datum 5-Ecclesiis die 2^a Martii 1855.

481.

1855. Anno 1855 die 22^a Februarii Quinque-Ecclesiis pie in-
Annunciator } Domino obiit Georgius Jerebicza, Presbyteri sui anno
mors Georgii } 46to aetatis vero 60°. Cui, ut Deus requiem tribuat
Jerebicza } sempiternam, velint omnes Sacerdotes tria Missae
Presbyteri } sacrificia Patri Coelesti pro refrigerio animae defuncti Ge-
orgii Sacerdotis pie offerre.

Datum 5-Ecclesiis die 2^a Martii 1855.

491

1855. In nexu Litterarum Circularium sub d^{to} 16to Januarii
Comendatur } a. c. N° 117 expeditarum, notitia reddere debeo: quod con-
Liber Evange- } stituerim S. Curionibus Parochiarum labii hungarici
Liberum sub ti- } facultatem dare, ut ob praestantiam libri Evangeliorum
tulo. Szakaskok } sub titulo: Szent Szakaskok, eundem hunc librum Evange-
Liber Szok } liorum in Cancellaria dioecesana erga 2 fl 40 kr. C. M. in
nitida compactura vendalem, sumtibus fisci Ecclesiae acqui-
rere valeant. Qui igitur librum hunc habere cupiunt,
ii intentionem suam eatenus Centrali Commissario So-
cietatis S. Stephani V-Ecclesiis D. Aloysio Girk notam red-
dere velint.

Datum 5-Ecclesiis die 5^a Martii 1855.

Georgius Girk m.p.
Ejus L. Ecclesiensis

N° 362^{ss} Praenumeratio aperitur pro opere cui titulus est, *Enchiridion Medicinae pastoralis, usibus Cleri Cura, ti vel maxime deserviens*. Pro commendatione operis huius servit hoc, quod dedicationem ejus ob argu-
menti praestantiam, et qui ex illo elucet, religio-
sitatis typum Excellentissimus, ac Reverendissimus Do-
minus Episcopus Nitriensis acceptaverit. — Philypa
subscriptionalis, sive fuerint Praenumerantes, sive
non, ad Cancellariam dioecesanam remittenda veniet.
Datum 5 Ecclesiis die 6ta Martii 1855.

Subscriptio
pro opere:
*Enchiridi-
on Medic.
pastoralis.*

N° 504.
1855. Ecclesia S. Andreae Comaromiensis, quae inter
pulcherrima huius Regni Catholicae Architecturae
monumenta referebatur extitit anno 1848 in
cendio conflagravit; et quamvis Catholica illius
Urbis Communitas omnes vires suas adstrinxerit, bello ta-
men, igne et exundationibus postremo tempore ultimo,
dum adfluita et ferme ad incitas redacta, aedem quidem
sub tectum locavit, multum tamen abest, quin restaura-
re potuerit. — Requisitus igitur ab Eminentissimo Cardi-
nali Joanne B. Scitovszky Principe Primatē et Ar-
chi-Episcopo Strigoniensi praesentibus notam Cleri mei
liberalitatem provoco, ut si quid pro Gloria Domus Dei
Comaromiensis sacrare possunt voluntque, hoc ipsum
ulterioris promotionis fine ad Cancellariam meam
mittant. — Datum 5 Ecclesiis die 10ta Martii 1855.

Collecta iusti-
tatur pro Ec-
clesia Coma-
romiensi.

N° 548.
1855. Quamvis rationabiliter supponi debeat, Testato-
rem cum primis Sacerdotem expresse voluisse, ut spe-
cificata in Testamento suo summa pro Sacro Anni-
versario, vel alia pia fundatione facta, in sua in-
tegritate destinationi reddatur: non semel evenit
tamen iam casus, ut sortes hae fundationales ob
detractam procentuationem (Skazatek) notabili-
ter truncatae fuerint numeratae.

Testatores ex,
ponant, neim
procentuatio
a Legatis sol-
venda e mas-
sa sit promen-
da, vel per Le-
gatos?

Ouo igitur in hoc quoque puncto mens Testatoris
salva praestetur, et haereditibus quaeris occasio et causa
praeripiatur exigendi, ut procentuatio fisco regio nu-
meranda etiam a Legatis pro Sacro Anniversario et a-
lia pia causa factis non ex massa ipsa desumatur. Com-
mune est desiderium, ut Testator clare exprimat in Tabulis
ultimae suae voluntatis, num praerindicatam fisco Regio
numerandam procentuationem e massa ipsa promendam
velit vel non? — Intuitu adminus piorum Legatorum pro
Sacris Anniversariis et aliis piis causis factorum una
mecum V. Consistorium meum huius est mentis, ut haec
pia Legata in perfecta sua integritate per Executores de-
stinationi reddantur et procentuationem ab eisdem fisco
regio numerandam massa ipsa ferat. — Quisquis igitur vo-
luntatem suam in posterum quoad praeviam procentua-
tionem in specie a Legatis pro Sacro Anniversario et alia
pia causa factis fisco regio ex relictis substantia numeran-
dam expresse in Testamento suo non declaraverit, is cer-
sendus veniet consensisse omnino, quatenus saepefacta pro-
centuatio

procentuatio e massa desumatur, contradictione quavis hæc
redum non obstante.

Datum 5-Ecclesiis die 20te Martii 1855.

N° 576

1855.

Nova Secta
detecta an.
nunciatur

Per Excelsum Caesareo Regium Iottæ Gubernium edo-
ceor, circa Keszihely et Tapolczam in Comitatu Sza-
ladensi detectam esse novam Sectam, cujus asseclæ
numero circiter 30-40. se veros Christi Imitatores no-
minant, qui nullam specialem Religionis Confessionem se-
quantur, verum Legi Christi iuxta privatum spiritum et
propriam explanationem suam e Scriptura Sacra eru-
itæ et intellectæ conformiter vivunt, ac Matrimonium in
solo consensu mutuorum, invicem non derelinquendi consistere
dicunt.

Cum præveneratum Excelsum Caesareo Regium Guber-
nium nihil intentatum relinquere velit ad supprimen-
dam et penitus extirpandam hanc sectam, expedit, ut
etiam Animarum Curatores socias dent offerantque ma-
nus atque detegendum nefors talem Sectarium (: pro re na-
ta cum compertis) horsum denuncient.

Quapropter Animarum Curatoribus præviā novae
Sectæ detectionem notam reddendo Cunctos una ad serio in-
vigilandum commoneo, atque si opus fuerit ad denunciati-
onem mihi faciendam invio.

Datum 5-Ecclesiis die 22te Martii 1855.

N° 588.

1855

Normalivum
Relationis de
Convertitis et
Deficientibus
faciendæ.

Novissimum, quod mihi redditum est ab Excelso Caesa-
rio Reg. Gubernio Rescriptum intuitu qualiter præ-
standæ in posterum relationis de Conver-
titis et Deficientibus necessitatem imponit, ut ad com-
plementum Litterarum Circularium sub dñā 18te
Februarii Anni currentis N° 434te emanatarum sequens Sche-
ma, secundum quod prævia relatio in futurum mensi-
bus Junio et Decembri adornanda veniet, præscribam.

Relatio

De Convertitis et Deficientibus in Parochia N. pro
Semestri anni Civilis

C o n v e r t i t a e							
Nomen ius cur- rens.	Nomen-Cogno- men et Aetas Converti.	Conditio et Locus ha- bitation. e- jus.	Religio, cui additus erat.	Dies, men- sis Conver- sionis aut suscepti S. Baptismi.	In Ecclesia Parochia. r.	Nomen et Ae- tas proprium Converti.	Observationes.
D e f i c i e n t e s.							
Nomen ius cur- rens.	Nomen Co- gnomen et Ae- tas Apostata	Conditio et Locus habitatio- nis ejus.	Religio, in quam adoptavit	Dies, men- sis tran- situs.	Nomen et Aetas proprium ejus.		Observationes.

Datum 5-Ecclesiis die 12te Martii 1855.

N° 536

1855.

Comendatur
opusculum.

Insigni comendatione Excellentissimi Episcopi Transilvaniensis pro-
visum opusculum, sub titulo *Ajtatos elmelkedesek* cura Patris

P. Joannis Matusik Piaristae obitum esse annuntiatur. Si quis il-
lud erga 48. Arvs C. M. numerandos possidere cuperet, intentionem su-
am eatenus in Cancellaria mea notam reddendam habebit.

Datum 5-Ecclesiis die 30^a Martii 1855.

N° 104

1855. Anno Domini 1855 die 12^a Aprilis post devotissimam su-
crumentorum morientium susceptionem obiit Joannes Hugi-
Parochus Skakalensis, anno aetatis suae 65^a. Orate Fratres! qua-
tenus pie defunctus hic Sacerdos superatis hujus saeculi caligine,
sis discriminibus ad lucem indeficientem pervenire mereatur.

Annunciatio
eius mors 10.
annis huj.
200. Parochi
Skakalensis.

Datum 5-Ecclesiis die 17^a Aprilis 1855.

N° 121

1855. Per exundationes aquarum Guberniales Districtus Cassovien-
sem, et Magno-Varadiensem permeantium Incolae plurimum Comi-
tatum in lugubrem adeo conjecti sunt statum, ut ploratus eo-
rundem et fames ac nuditas ad audientiam usque Suae Ma-
jestatis SS^{mae} pertigerit; unde Eadem Sua Majestas SS^{ma} qua opti-
mus suorum Subditorum Pater de salute et consolatione infelicitum ho-
rum sollicitissimus, non modo Ipsamet pro Sua clementia succursum
damnificatis suppeditare dignabatur, verum et Sacrorum Adminstris
velut charitatis, quae sumam Legis christianae constituit, Praecones,
ac omnes Jurisdictiones et in Sublimitate constitutos provocari facere
clementissime constituit, ut scilicet tam ipsi collatis charitativis subsidi-
is exemplo aliis praebeant, quam etiam populum accomodis sermo-
nibus ad auxilia infelicibus praestanda omni meliori modo et loco
hortentur, exstimulentque.

Collecta pro
aquarum
exundatione
damnificatis.

In nexu itaque horum omnes et singulos peramanter provoco:
ut pro Dilectione sua, qua vere miseros ac infelices complecti sole-
bant et solent, Collectam subsidii charitativi, pro damnificatis per
exundationem aquarum instituentes, omnem piissimo hoc scopo
colligendam pecuniam sine promotionis ad me transponant.

Datum 5-Ecclesiis die 20^a Aprilis 1855.

N° 930

1855. Licet ope Litterarum Circularium sub d^{no} 8° Junii 1854
N° 1007 dimissarum innuatur, quod Deputatio Fundationalis
dioecesana in se assumptura sit munus revelandi et indicandi
debita, quae penes Dominos Terrestrales propediem pro am-
sis Urbaniatibus indemnisationem obtenturos, exhaerent;
adeoque Curatores Animarum virtute illarum Circularium a mu-
nere hoc, revelandi ac indicandi activa Ecclesiarum suarum debi-
ta relevarentur: cum tamen id referatur, quod Judicia Delegata, pe-
nes quae praevia debita indicanda sunt, quovis in Comitatu sint con-
stituenda, — Deputatio Fundationalis vero attentionem suam ad plu-
res Comitatus extendere nequeat; — et cum porro onus refusionis ma-
neat eum, cujus oscitantia aut tarditate in indicando tempesti-
ve activo Ecclesiae suae debito, debitum isthoc perire contingeret: id-
circo virtute novissimi sub d^{no} 8° Maji a. c. N. 8985 emanati Inti-
mati comitto praesentibus, ut quivis Curator Animarum Capita-
le aliquod fundationali non in fisco fundationali generali dioece-
sano depositum, verum private, seu per se, seu per Praecessorem
suum penes Dominos Terrestrales, indemnisationem obtenturos, elo-
catum habens, sedulo invigilet, et capitale hoc penes Judicium
Delegatum, quod proximius in omni Comitatu constabiliendum
nomina Terrestraliu Indemnisationem pro amissis Urbaniati-
bus

Capitalia pe-
nes Terrestra-
les Dominos
elocata eoi-
cenda sunt.

obtinendum publicabit, indicet, repersolutionemque omni meliori modo seu per se, seu per Procuratorem urgeat. Suapte intelligitur tamen, quod si Dominus Terrestralis debitor alicujus Ecclesie facultatibus ita abutatur, ut Capitale Ecclesie vel sors fundationalis porro quoque tute a, pud illum relinqui posse censeatur, nec ullus metus eatenus subversetur; — in casu hoc Capitalis indicatio et ejusdem restitutionis pretermissio intermitteri possit. Qua in re, ut omnis tutius procedat, nec arbitrarie egisse dici possit, cuius Animarum Curatori specia, aliter Recurrenti libenter subveniam consilio et in agendo procedura.

Datum 5-Ecclesiis die 24^a Maji 1855.

N° 934
1855. Collecta pro
Kapolna's-
Nyekensibus
Catho-
licis

Catholici fideles Kapolna's-Nyekenses in Diocesi Albarega, lensi undique Protestantibus cincti, zelo struendae Capellae, in qua cultum divinum peracturi in SS. Eucharistia praesentem Deum Salvatorem adorarent, animati, ad nostram Filii ac Fratres dilectissimi! operosam charitatem cum fiducia appellant, pro Deo et propter Deum orantes, quatenus iisdem de facultatibus nostris pro posse subvenientes charitativam opem tribuamus, conferamusque, ut de lapidibus aeternum Majestati divinae preparare valeant habitaculum, in quo laudem Deo tribuentes pro benefactoribus quoque suis orare possint.

Possessio Kapolna's-nyek nomen suum ab antiquissima Capella honoribus S. Gerardi dicata, in qua hic Sanctus Canadensis Episcopus paulo ante Martyrium suum ultimam Missam celebrasse perhibetur, mutuavit; quam Capellam in rudibus jacentem pietas fidelium reaedificare et glorioso Martyri S. Gerardo postliminio restituere pie intendit.

Si quis igitur fidelibus his zelo dilatandae in medio Protestantium verae ac salvifica religionis flagrantibus opem suam tribuere vellet, is piam symbolam D. V. A. Diacono sine ulterioris-horsum nempe promotionis consignandam habebit.

Datum 5-Ecclesiis die 24^a Maii 1855.

N° 947-948
1855. Militis abso, lute (absque li. centia) copula, re vetatur?

Utut milites universim circa concernentis Superioritatis Militaris licentiam ad Matrimonium admitti nequeant: non deesse tamen casus perhibet Excelsum C. R. Gu, bernium, quod milites, ad certum tempus a militia dimissi (s. binlunble Soldaten) per quosdam animarum Curatores copulentur. Ad praepediendos idmodi casus reintimandum praecipitur, ut nullus, qui effective adscriptus est militiae, atque plenariam sui a militia dimissionem in scripto exaratam exhibere et testari nequit, absque positiva a militari Jurisdictione obtenta licentia, et Capellani Regiminis dimissione, ad Matrimonium admittatur, onere responsionis omnem Curatum mansuro, qui in obversum manifestae Legis agere praesumserit.

Datum 5-Ecclesiis die 30^a Maii 1855.

Georgius Girkenp.
Ejus L. Ecclesiensis.

GEORGIUS

Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Quinque-Ecclesiensis, Venerabili Clero Dioecesis Nostrae Quinque-Ecclesiensis Saeculari et Regulari Salutem in Christo IESU Domino No-
stro et Paternam Benedictionem

528
1853

Extraordinaria inter S. Religionis nostrae Exercitia, quae indole sua attentionem hominum fideliumque singulariter pro-
vocant, haustam in pueritia et iuventute convictionem religiosam renovant, remorsus Conscientiae excitant, sique ad morum emen-
dationem viam parant, — sacras populares missiones principali co-
cohabendas esse, nullus addubitavit, qui seu Missionibus popularibus
interveniendo, super miro earundem fructu ac spirituali proventu
sibi experientiam procurare potuit, seu in publicis pagellis encomia
legit, quibus S. Missionum proventus adumbrantur. Sane ut laetissi-
mos fructus, quos salutare hoc Institutum in Germaniae Provinciis
adusque produxerat et continuo producit, taceam, reflecto solum ad
S. Missiones in perchara Patria nostra hucusque asservatas. In S. Mis-
sione Nadasdensi 1851° habita tantus erat poenitentium, non ob-
stantibus frequentibus pluviis e vicinis etiam pagis confluentium
numerus ut praeter PP. Capucinos Missionarios, decem adhuc Pre-
byteri excipiendis fidelium Confessionibus occupati fuerint, et 2,500^o
generalem Confessionem peregerint, Restitutionesque, et Reconcili-
ationes quam plurimae evenerint. — In S. Missionem Sassinensi eo-
dem anno in Archi-Dioecesi Stigoniensi habita fideles frequentis-
simo numero hocce salutis opus insigni cum zelo fructuque spiri-
tuali perfecerunt. Ecclesia ad Thaumaturgam continuo plenissima
erat, et Auditores plus una vice, ad emendandam serio vitam vehemen-
tius commoti, faciendamve viis, quas injuste laeserant, restitutionem
efficaciter excitati fuerant. — Quam salutare fuerint populo fide-
li Missiones Kisloödenses in Dioecesi Vaspremiensi 1852° institutae ex
eo apparet, quod octo Communitates operandae salutis causa ad his
loca convolvaverint, et eorum numerus, qui conscientiam suam in
S. Tribunali Poenitentiae emundarunt ad 6,000^o poni possit. — In S.
Missionibus Urményensi, non secus et in Nagy-Tapolcsányensi ac
Szécsényensi A. Dioecesis Stigoniensis 1852° asservatis fide relati-
onis 20,000 poenitentes corde contrito et humiliato peregerunt S. Con-
fessionem, et cum Deo et proximo sunt reconciliati. Quis nescit
aut non audivit vel legit insignes fructus spirituales, quos S. Mis-
siones Jesuitarum Pestanae, Bajenses, Transylvanicae etc. produ-
xerunt, quot animae in his Deo sint lucratae, quot inimicitiae,
quot injuriae reparatae, et fides pietasque quantopere roboratae?
— Profecto Sanctissimus totius Christianitatis Pater in spiritu ex alto
praevidit miram hanc efficaciam S. Missionum Instituti, ideoque
in suis die 8° Dec. 1849° ad Episcopos datis Litteris haec de S. Missi-
onibus scribit: Equidem non dubitamus, quin Parochi eorumque
adjutores et sacerdotes alii, qui certis diebus ad praedicationis mi-
nisterium destinari consueverunt, auxiliarem vobis operam sedulo
in his omnibus sint praestituri. Altamen illorum operae adju-
gere interdum oportet extraordinaria subsidia S. Missionum, quas
ubi operariis idoneis commissa fuerint, valde utiles, benedicente Do-
mino esse constat, tum fovendae bonorum pietate, tum peccatori-
bis et longo etiam vitiorum habitu depravatis hominibus ad sa-
lutarem

Annunci-
antur Mis-
siones po-
pulares
in Civitate
Siciliensi
servandae

poenitentiam excitandis, atque adeo, ut fidelis populus crescat in scien-
tia Dei, et in omni opere bono fructificet, et uberioribus coelestis gratiae aili-
is munitus a perversis inimicorum Ecclesiae doctrinis constanter ab-
horreat." (Religio 1850 I 165.) In aliis vero ad Archi Eppum Friburgen-
 sem die 25ⁱ Julii 1850 Romae exaratis Litteris mentem suam quoad
 S. Missiones sic explicat Ssüs Pater: „Maxime optamus, ut saluberrimum
S. Missionum opus, per idoneos divini verbi praecones a te atque aliis
Venerabilibus Fratribus tuis suffraganeis in propriis Dioecesibus iden-
tidem peragatur, quandoquidem Tibi atque illis compertum est, quan-
topere benedicente Domino S. Missiones ab idoneis operariis peractae
valeant ad bonorum pietatem fovendam ad salutarem peccatorum
conversionem obtinendam, ad religionem in populis excitandam,
atque ad perversas inimicorum Ecclesiae doctrinas profligandas eo-
rumque pravas detegendas atque eliminandas invidias" (Kath. 1850
 II 235.) Mirandumne quod dignissimi Dioecesium Praelati hanc Su-
 premi Ecclesiae Christi Pastoris vocem audiendo atque uberrimos,
 qui ex S. Missionibus in populos redundant fructus pro sua pieta-
 tate considerando, emula quasi contentione invitent evocentque sine
 asservandae S. Missionis PP. Jesuitas aliosque Religiosos viros charita-
 te plenas, prudentia insignes, ac ab omni lucri studio alienos?

Dilectissimi Fratres ac Filii! dum ad haec mentis oculos converto
 atque recogito temporis praesentis mala, quae instar pruinae haeredi-
 tatam Patrum pietatem virtutemque in populo fidei decoxerunt peri-
 muntque; dum recogito blasphemias, deceptiones, furta defraudatio-
 nes damnificationes ac odia, laesam ambitionem, animum inpla-
 cabilem, studium vindictae, habendi cupiditatem et cetera monstra
 moralia quae in comuni hominum classe altas fixerunt radices; &
 dum perpendo inter distinctiores regnare Religionis indifferentismum,
 fidei tepiditatem morum licentiam, inveniri que plurimos longo
 vitiorum habitu depravatos qui de vita in melius mutanda nec co-
 gitant Sacramentum Poenitentiae longa annorum serie suscipere
 negligunt, imo ipsis S. Religionis nostrae hostibus ad dilalandum
 impietatis Regnum socias dant offeruntque manus: non possum
 toto corde non gaudere, advenisse tandem tempus quo saluberr-
 mae missionis institutum, velut vitiorum efficax antidotum, &
 virtutum vero christianarum incitamentum, in Dioecesi quoque
 mea adhibere et adplicare valeo.

Idcirco festivo cum solatio cunctis ad notitiam perfero curren-
 tis anni 1855ⁱ mense Mariano (Majo) duas S. Missiones in Ci-
 vitate 5-Ecclesiensi esse asservandas, et quidem per PP. Societatis
 Jesu, Directore Patre Maximiliano Klinkovström idiomate
 germanico unam; per PP. ord. S. Francisci vero sub Directione
 P. Agapii Dank labio hungarico aliam. Missio germanica
 in Ecclesia B. M. V. Purificatae initium sumet a die 6^{ae} Maji; &
 hungarica vero in Ecclesia PP. Franciscanorum a die 10^{ae} ejus-
 dem mensis. Caetera quae ad Missiones has propius spectant, pro-
 ut et preces et cantica etc ad salutare conversionis opus feliciter
 inchoandum, adjuvante Deo prosequendum ac prospero cum
 effectu finiendum Clero curato Civitatis 5-Ecclesiensis et vicini-
 orum Districtuum successive communicabuntur. Interea etiam re-
 spectivos animarum Curatores provocandos censui ut animos
 fidelium suorum ad S. has Missiones opportuno tempore attentos
 reddant et congruo modo agant, quo plures fidelium etiam eo-
 rum, qui tempore hoc ad Thaumaturgam Maria-Gyudensem

Gyüdenssem peregrinationem suscipiunt, Missionibus his interveniant Vicinis vel maxime Parochis impensissime comendantes, ut fideles suos in Urbem hanc processionaliter ducant, ipsi quoque s. Missionibus interventuri ac fidelibus suis exemplum praebituri. Caetera omnes obtestor in Domino: ut una mecum Deum assidue orent, quo conamini nostro benedicere ac preces nostras pio favore prosequi dignentur.

Gratia Domini nostri Jesu Christi sit cum omnibus vobis!

5-Ecclesiis die 15^a Martii 1855.

GEORGIUS

Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Quinque-Ecclesiensis. Venerabili Clero Saeculari ac Regulari Diocesis Nostrae Salutem et Paternam Benedictionem!

545
1855. Ineffabili cum animi laetitia ac gaudio spirituali notum reddimus Vobis Fratres et Filii in Christo Dilectissimi! redditas esse Nobis litteras apostolicas, quibus Ssmus Dominus PIUS PP. IX die 8^a Decembris anni proxime elapsi 1854ⁱ Festo Gloriosissimae Conceptionis Deiparae Virginis, Doctrinam de Immaculata Beatae Mariae Virginis Conceptione, qua Dogma Catholicum Ore infallibili, auctoritateque Apostolica sollemniter definivit, ac Urbi et Orbi annuntiavit vulgavitque.

Solennitas pro promulgando Dogmate de Immaculata Conceptione B. M. Virginis.

Gaude jam nunc et exulta Filia Sion alma Hungarorum Patria, quae a seculis Aulæ Coelestis Reginae Patrocinio potentissimo pias inter preces a S. Stephano Rege tuo dedicata es! Gaude, iterum dico gaude et exulta: etenim Illam, Quam piissima fidei sensuione immaculate conceptam fuisse inde a Seculis tenuisti, Cujus speciali prerogativa Conceptionis Immaculatae, Ecclesias et altaria, Imagines ac Statuas erexisti Illam inquam Almam Dei Matrem - Patronam tuam potentissimam a primo instanti suae Conceptionis singulari Omnipotentis Dei Gratia et privilegio intuitu meritorum IESU Salvatoris humani generis, ab omni culpae originalis tabe immunem praeservatam fuisse, inconcussa etiam fidei veritate tenere credere et palam profiteri te posse ex hoc nunc et usque in seculum gloriaberis!

Dilectissimi Fratres ac Filii! cum nihil magis ad augendam Christi fidelium devotionem conferre posse pro genio Nationis Hungariae in comperito habeamus quam si Deipara Virgo, Patrona sua gloriosissima sua pra Cherubim extollitur et splendidissimo cultu honoratur: nulli dubitamus, quin triumphus a Mariophilis fidelibus nostris ex incidenti promulgationis Decreti Pontificii reportandus cunctarum in orbe Nationum triumphis sit aequiparandus. Quapropter filiali, qua a juventute erga Immaculatam semper Reginam Coeli cum Clero populoque nostro fideliter ducimur pietate, in nexu Encyclicarum quas Eminentiissimus Cardinalis Joannes Bapt. Scitowszky Princeps Primas Archi Episcopus Strigoniensis etc. studio uniformitatis in promulganda Bulla Dogmatica observanda edidit, audito etiam voto Venerabilis Capituli nostri, circa festivitatem isthanc, et respective solennem Pontificiae declarationis in quavis Ecclesia Parochiali publicationem, disponimus sequentia:

1^a Pro solenniis his defigitur Dominica IV^a post Pascha in diem 6^{am} Maji incideris, cum hebdomada sequenti usque Dominicam V^{am} inclusive.

2^a Sabbatho, Dominicam IV^{am} praecedente, strictum jejunium in una

refectione consistens observetur. Item ad occasum solis omnibus campanis in circa dimidia hora pulsandis et exposito in Turri vexillo, adproximas festi-
vitas indicetur.

3.º Sabbatho hoc, et praecedentibus diebus hebdomadibusque, Ecclesia exter-
ne et interne imprimis repurgetur, ara principalis Imagine vel Statua B.
M. V. (ubi possibile fuerit, Immaculatam referentis) provideatur, ad omnem
decorem instruatür et ultra solitum numerum cereis illuminetur. Pote-
runt etiam parietes Sanctuarii (ubi adsunt) tapetibus, palmeis virentibus
sertis, fores vero principales Ecclesiae et frontispicium ramis arborum exor-
nari. Eadem ratione repurgendae, et ornandae erunt Imagines et Statuae
S. Genitricis extra Ecclesiam praeesistentes aut pro re nata erigendae.

4.º Ipsa Dominica IV^a ad auroram omnes Campanae media hora
pulsentur, et post solitos pro divinis pulsus Scholares utriusque sexus,
decenter vestiti ex aede scholari Hymnum B. M. V. v. g. Mariat discerni
hivék jöjjetek concinnando ad Ecclesiam procedent circa aram constitui.

5.º Sacerdos pluribus ministrantibus stipatus inchoat Cantatum Sa-
crum Missae Sacrificium (et quidem Missam de Immaculata Concepti-
one, quae incipit: Venite et videte) decantato Evangelio deposita Casu-
la assumit Pluviale, et consensu ambone e textu hoc: Tota pulchra es
Maria, et macula non est in te dicet sermonem inferius notatum
praevis rite ex latino deductum. (Verba dogmaticam definitionem ex-
primentia e Scripto sunt legenda, et primo quidem latine - tum lingua
in Parochia vigente.) Sermonem finito reassumit Casulam et perficit
Missam, ad cuius finem intonat Te Deum et subnexo V. ac Oratione,
concludit divina. Notandum: hac die Officium et Missa debet dici
de Immac. Conc. B. M. Virginis, et per totam octavam in I. audibus - Te-
speris et Missa Commemoratio ejusdem festivitatis fieri.

6.º A meridie hora competente asservetur devotio Mariana cum
exposito Venerabili, sub qua cantentur vel praecorentur Lytaniae Lauretanae,
post Regina Sanctorum omnium addatur Regina sine labe originali
concepta ora pro nobis! cui subnectuntur lingua vulgari Preces, tum Can-
ticum, et cum Venerabili Benedictio. Favente tempestate, hac Dominica
aut sequente, ducatur ad Imaginem vel Statuam B. M. Virginis in loco
existentem processio, et ibi preces Mariae persolvantur, quae Typis pro-
cusae subseque mittentur.

7.º Tota hac hebdomada, quotidie debet Sacrum ad Aram decoratam etsi
lectum tantum, celebrari, pariter ad vespertinam hora, populo maxime acco-
moda, Lytaniae (ut supra descriptae) asservari.

8.º Dominica V^a post Pascha sub Lytaniis vespertinis cum Te Deum Hy-
mno devotioni finis imponatur.

Jam quod ipsam (juxta superius punctum 5.um) dicendi S. Sermonis
texturam, et evolvendarum idearum seriem concernit, illam Bulla Beatis-
simi Patris egregie et abundanter exhibet; ne tamen seu necessario dicenda
silentio praetereantur, seu proferenda improprie et ad scopum minus conve-
nienter pronuncientur, per summos apices continentias sermonis dicendi
subnectere peropportunum censemus, et quidem in sequentibus.

Sancta Maria ad id a Deo electa, ut pareret Jesum Christum Filium
Dei Unigenitum, mundi Redemptorem, praecelsis praerogativis, per Revela-
tionem divinam manifestatis, inde ab initio Ecclesiae per vices decorabatur.
Postquam enim moriens Salvator mundi Mariam Joanni, et per hunc
omnibus nobis in Matrem assignavit, et nos ejus filios esse declaravit, una
omnes et praeferender eos quos societatis a se constituae - Ecclesiae suae - Prae-
sides constituit, quodammodo deobligavit, ut praerogativas Mariae pro o-
mnibus mulieribus, imo praee omnibus creaturis divinitus concessas

concassas cognoscere contendamus. Inde factum, quod Ecclesia diversis temporibus, per vias, qua articulos divinitus revelatos ad credendum proposuerit: quod *MARIA* sit Mater Dei, — quod *Maria* fuerit Virgo ante partum, sub partu et post partum, — quod *MA-*
RIA e peculiari dono Dei tota vita fuerit imlemata, omnibus virtutibus in gradu prae-
celso ornata; nec unquam vel umbra peccati commaculata. — Et propter haec singularia
dona Dei, propter magnificas has prerogativas, Matri nostrae tributas, omnium seculo-
rum decursu. *MARIE* prae omnibus creaturis, prae angelis et sanctis hominibus ma-
ior — hyperdulce dictus — cultus, honorificentissima veneratio tribuebatur, et usque ho-
die tribuitur.

Et his Ecclesiae in laudem et gloriam Dei Genitricis, praecelsis declarationibus, et
fidelium in *SS^{ma}* Virginem piissimi cultus ac religiosae venerationis contestationibus,
sua quasi sponte fluebat quaestio, et investigatio: num tantis privilegiis divinitus ho-
norata, et super omnes creaturas benedicta *MARIA*, utpote aequae filia. Adhuc peccato-
ris, cum macula peccati originalis, vel absque hac in utero matris suae Annae con-
cepta fuerit? — Etsi confiteri debeamus, tempore illo primo, quo hac de quaestione
scriptores et doctores Ecclesiae primam injiciebant mentionem, nec eam adhuc ex-
professo, in tota sua extensione explicabant et eliquabant, fuisse tales, qui super
immaculato conceptu Virginis Mariae dubia movebant, aut a nobis se exprime-
bant, hi tamen adeo pauci fuerunt numero, ut in respectu multitudinis pro
immaculato conceptu militantis, pene evanuerint. Unde necessario sequi debe-
bat, ut persuasio de immaculato conceptu Virginis continuative magis ac magis
propagata numerum dubitantium imo et negantium non minuit solum,
sed quasi pene exstinxit; taliterque haec persuasio, pia fides effecta, animas Chri-
sti fidelium continuo amplius occupavit, et sensim universalis evasit.

Ad piam isthanc fidem fidelium universalem reddendam multum con-
tulerunt Ecclesiae Doctores et Scriptores, doctrinam hanc, quae *MARIAE* privilegi-
um immaculati conceptus asserebat explanantes, erudentes et rationibus, e
Scriptura Sacra et Traditione desumptas, comprobantes. Sed plus praestiterunt
Episcopi, fidelium sibi creditorum animis doctrinam hanc per cantica de Imma-
culate concepta Virgine ad usum posita, et preces in libros precatorios illatas,
aliasque, pias exercitationes instillando, in vitam deducendo, et velut dignita-
te Deiparae convenientissimam docendo et tuendo. Plurimum denique ef-
fecit Romana Ecclesia, omnium Ecclesiarum mater et magistra, centrum ca-
tholicae veritatis et unitatis, in qua inviolabiliter per omnia aera christiana
secula, revelata religio fuit custodita. Romani siquidem Pontifices nihil antiqui-
us habebant pro continuo, ac Immaculae Virginis Conceptione, huiusque cultum
et doctrinam asserere, tueri, promovere et vindicare. En: apostolica auctoritate
in Romana primum, tum in tota Ecclesia instituerunt Festum Conceptionis B.
M. V. quo immunitas a labe originali manifeste asserebatur, cum festum in memo-
riam solum eventus sacri, gloriosi, et laudabilis soleat constitui. In hoc festum
Indulgentias concedebant; Sodalitates ac Religiosas Familias ad Immaculate Con-
ceptae Virginis honorem fundabant; eas fidelium, qui templa, altaria, monasteria,
xenodochia in Immaculate Conceptae honorem erigebant, vel semet juramento ad
defendendam de Immaculato Conceptu doctrinam obligabant, sumis laudibus ex-
collebat. favoribus apostolicis distinguebant. etc. etc.

Quoad ipsam autem Doctrinae qualitatem, inde ab *Alexandro VII^{mo}*
Pontifice, plures eius successores dare enunciarunt: per festum Conceptionis die 8°
Mensis Decembris asservari praeceptum, recolere illius eventus memoriam, quo a-
nima Dei Matris in momento infusionis in corpus ejus speciali Dei gratia, a ma-
cula originalis peccati praeservata et immunis fuit. Illas autem, qui contrarium
publice, vel etiam privatim docere et defendere praesumerent, poenas incursu-
ros proclamarent, et libros contra hanc doctrinam edendos ad Indicem pro-
hibitorum inferendas determinarent; etc. etc.

Cuncta haec, et multa his similia non poterant convictionem apud

incultos aequae ac scientiis excultos non producere, firmare, et inconcussam redere, in primis tunc, dum Conc. Trid. Ses. 5.^a dogmaticè definivit: „Omnes homines nasci originali culpa infectos; non tamen suae intentionis esse huc referendam fore Beatam ac Immaculatam Virginem, Dei Genitricem Mariam.“ Qua declaratione Patres Tridentini salutare professi sunt, nihil ex divinis litteris, nihil ex traditione et SS. Patrum auctoritate afferri posse, quod huic prærogativæ Virginis refragetur. Unde necessario quasi consequebatur, ut doctrina de Immaculato Conceptu Dei paræ, per Ecclesiam tam splendide indicata, apud omnes omnino catholici Orbis populos mirandum in modum propagata, pio cum obsequio excepta, sola, et usque hodiernam diem omni cum religiositate conservata fuerit.

Dum in his videmus apud omnes catholici orbis populos piam fidem de Immaculato Conceptu Dei paræ longe, lateque propagatam, opus est de nationis hungaræ circa hanc doctrinam sensu, convictione et externa professione, quædam memorare. Antenati nostri seculi XI° primo eorumdem Rege S. Stephano fidem cath. prædicante, fundatis decem Episcopatus, bus consolidante, Romano catholici facti sunt, eo prope tempore, quo jam Festivitas Immac. Conc. B. M. V. in Oriente universaliter, et in occidentis pluribus Regnis celebrabatur, et nullum est dubium jam seculo XII° Colocæ, et subsequens universaliter in Regno hoc Mariano Conceptionem Virginis ut festum celebratam fuisse. Habemus porro per vetustas Matri sine labe conceptæ dedicatas Ecclesias non paucas, nunc autem facile centenarium numerantes. Habemus in Misali Strigoniensi, Anno 1491 excuso, Missam ad festivitatem Conceptionis, in hoc sunt plures de B. Virgine Hymni (Sequentia dicti), qui repetitim immaculatum Dei paræ conceptum innuunt. Habemus Cantica, in omni lingua Patriæ nostræ, doctrinam hanc clare exprimentia. Habemus Orationes in libris precatoriis vetustas et novissimas ad Immaculatam directis. Habemus Statuas per plateas et fora conspicuas, sæpe cum expressa immaculati Conceptus inscriptione. Ita Pasonii ante Ecclesiam Ss. Salvatoris Statua conspicua hanc refert inscriptionem: „Leopoldus Rom. Imper. Hung. Rex Aplicus: Honori Mariæ Virginis sine macula conceptæ, Magnæ Dominæ Nostræ semper magis augendo istud Trophæum posuit Anno 1875.“ Habuimus usque ad noviora tempora Sodalitatem Marianam pro studiosa juventute (nunc Deo laudes resuscitari cœptam) cuius sodales (etiam Nos) hac formula se, met servitio Mariæ devotebant: Sancta Maria et sine peccato originali concepta Virgo, ego N. te hodie in Matrem eligo, et spondeo etc. etc.“ Habuimus in Universe, late Scientiarum a tempore Ferdinandi III° Regis Statuta, vi quorum ad honores academicos promovendi fide jurata se obligabant, Immaculatum Conceptum Virginis defensuros. Habemus Confraternitatem Immaculati Cordis Mariæ in conpluribus Regni Urbibus et oppidis, multa millia membrorum numerantem. Habemus non pauca vetustiora opera pro defensione Immaculati Conceptus luce donata, quæ inter percelebre est Principis Pauli Esterházy Regni Palatini 1698. Viennæ sub titulo: „Speculum Immaculatum“ typis procusum; tale est: „Aureum Rosarium“ de anno 1504. Pelbarti Temesváry; talis est: „Codex Tihanyensis“ „Cronica Pethoiana“ etc. Verbo, adeo fuit, estque extensus in Regno hoc Mariano cultus Dei Genitricis, quæ absque originali culpa conceptæ, ut omnes ea firmitate credant, et profiteantur, tui Mariam sine labe peccati esse conceptam, quæ fidei articulos credunt et confitentur. — Universalis circa doctrinam de Immaculato Conceptu S. Mariæ Virginis apud clericum et populum persuasio, et pia fides actibus religiosis seculorum decursu exhibita a vetustioribus jam temporibus eo impulit Ecclesiam Antistites, Sacerdotes, Monachos, ipsos Principes regnantes, ut Sedi Apostolicæ supplicarent, quo Immaculata SS. Dei Genitricis Conceptio, veluti catholice fidei dogma definiatur. Idmodi supplicationes majore numero ac alias exhibitæ erant sanctæ memoriæ Gregorio XVI, et quamplurimæ moderno Ecclesiam Dei gloriose gubernanti Pio IX., qui priusquam precibus supplicantium assensum præberet, ordinavit Commissionem numerosam e Cardinalibus, Prælatibus, et Religiosis in Theologia Doctoribus consistentem, ut circa Conceptum Virginis Matris, excussis omnibus arte actis, Scripturæ sac. effatis, SS. Patrum sententiis, et sensu Ecclesie, suam promerent opinionem, et quidem tam super ipsa doctrina, quam etiam super eo, num oportunitum foret in præsentiarum piam fidelium fidem dogmaticè definire, declarare et ad credendum proponere? — Dum Commissio hæc munere sibi delato — veluti sanctissimo — duorum, trium annorum spatium fungeretur, Beatissimus Pater die 2° Februarii 1849, Cajeta omnes orbis Episcopos et Vicarios, dimissis apostolicis litteris prout cavet, ut in objecto tanti momenti cuivis sua privata, cleri item et populi sensa referrent.

Brevi ex omnibus Orbis Cath. partibus et angulis, zisque remotissimis declarationes Romanam deferbantur, subseque tribus voluminibus cum una appendice procusæ, et quidem quoad doctrinam ipsam immaculati conceptus Virginis concordēs, et tanto numero, ut 600 adæquerent. Conscriptæ sunt insuper per tempus operantes Commissionis a viris pietate et scientia con-

conspicuis complures hoc in merito eruditissimae dissertationes, septem voluminibus juris pu-
blii factae. His quidem quæsitæ veritas in clarissimam lucem locata est, ut tamen vicarius
Christi ex Cathedra, vice Petri Principis Apostolorum, prolocuturus succedat iudicio et assensu eo-
rum, quos Spiritus S. posuit regere Ecclesiam Dei, quosque veritatum fidei depositarios et
custodes esse voluit. Episcopos Romam evocavit. Confluentes ex Europa, America, Indiis, ali-
isque remotissimis terræ tractibus circa 150. Episcopi cum S. R. E. Cardinalibus du-
centorum Patrum summam proxime attigerant; et præmissis consultationibus uno ore po-
stulabant: ut Summus Pontifex, qui constitutus est a IESU Christo confirmare fratres, ante
lis totius Ecclesiae dispersæ, et sub actu hoc glorioso conspicua ex parte Romæ collectæ votis
et pervetustis desideriis conformiter, Ore Petri infallibili, Matrem Dei Virginem Mariam
jam protali cultam et veneratione omnium fidelium recognitam, absque labe peccati
originalis conceptam fuisse declararet.

Præmissas, ad implorandum coeleste auxilium, triduanis precibus cum strictiori je-
junio (abque lacticiis observato) Festo Conceptionis B. M. V. (die 8ma mensis Decembris 1854.)
intra Missarum Solennia, assistentibus 54 Cardinalibus, 43, Archi- et 101. Episcopis, in
presentia immensæ multitudinis, quam prægrandis Basilica S. Petri capere non valebat,
resonantibus in Urbe et tota Pontificia Ditione Campanis, formæque continuatæ ex Ca-
stro Angeli reboantibus, PIUS IX e Solio Pontificio, inter gaudii lachrymas, Virginem
Mariam Deiparam immaculatam conceptam fuisse definivit, et declaravit verbis sequenti-
bus: „Ad honorem Sanctæ et Individuæ Trinitatis, ad decus et ornamentum Virginis
Deiparæ, ad exaltationem Fidei catholicæ, et christianæ Religionis augmentum, ductori-
tate Domini Nostri IESU Christi, beatorum Apostolorum Petri, et Pauli, ac Nostra de-
claramus, pronunciamus et definimus, doctrinam, quæ tenet, beatissimam Virgi-
nem Mariam in primo instanti suæ Conceptionis fuisse singulari omnipotentis Dei
gratia et privilegio, intuitu meritorum Christi IESU Salvatoris humani generis, ab o-
mni originalis culpæ labe præservatam immunit, esse a Deo revelatam, atque id,
circo ab omnibus fidelibus firmiter constanterque credendam.”

Magnificate itaque Dominum mecum, Charissimi, laudate et superexaltate eum in
secula, quia fecit nobiscum misericordiam suam, dum glorificando et superexaltando Ma-
riam super omnem creaturam, nos quoque filios Mariæ glorificavit et lætitia inenar-
rabili replevit. Quot generationes prestolabantur et desiderio desiderabant videre diem
hanc et non potuerunt! Nos autem vere indigni vidimus magnifica declarationis Solennia
legimus et audivimus gaudiis inexplicabilibus. Eam divino quodam splendore exornaverit.

Habemus ergo, dilectissimi! Matrem jam in conceptione sua immaculatam, et quidem
immaculatam ex verbo Dei scripto, quis enim proferre audeat fuisse aliquando im-
mundam, ex qua natus est, qui tollit peccata mundi? fuisse vel unico momento Dei
inimicam Genitricem Ejus qui nos Deo reconciliavit? Deo invisam, quæ filium Ejus uni-
genitum in lucem edidit? numquid Deus, qui Angelos etiam rebelles creavit puros, Ma-
riam Christ Filii sui Matrem, quæ sola angelis et hominibus præstat, impuram creasse
censeri possit? Minime, imo vero, cum Ipsa sit, quæ antiqui serpentis, juxta clarum S.
Scripturæ (Gen. 3. v) effatum, demonis quippe primas homines seducendis caput contrivit.
Ipsam a macula Originali immunit esse debuisse in patulo est. Huc referri debet salu-
tatio angelica, nomine Dei ad Mariam perlata; „Ave gratia plena, Dominus tecum” ait
Angelus ad Mariam. Numquid possibile est, ut Deus, Ipsa Sanctitas perfectissima, sa-
lutet peccato alicui obnoxiam, eamque coelesti gratia non tam dignam, quam plenam,
et talem, cum qua esset Dominus, adeoque non peccatum, prædicet? Dubitandum ergo
non est, quin hoc singulare encomium a primo suæ existentie momento Ipsi revera o-
mni jure sit tribuendum. Et nisi hoc supponamus, et credamus, quomodo asserimus
Mariam omnino ex animo exultasse conclamando: „Magnificat anima mea Do-
minum, quia respexit humilitatem meam, quia fecit mihi magna”; nisi Eam eti-
am omni sensu, ex toto, adeoque in conceptione quoque sua, puram prædicemus;
Ergo tota pulchra es Maria, et macula non est in Te!

Si ad verbum Dei traditum respiciamus, habemus fere omnium seculorum Pa-
tres, scriptores, doctores, qui Deiparam velut incorruptam, charismatibus omnibus præ-
ditam, gratiæ donis ditatam, terram immaculatam, ineffabilem omnium coelestium
virtutum ac privilegiorum copiam et sedem dilaudant. Sed ut aliqua in specie at-
tingam: S. Jacobus Ap. in Liturgia vocat Mariam immaculatam, modis omnibus irrepre-
hensam. S. Chrysostomus semper beatissimam et penitus immaculatam. S. Athanasius
omnibus gratiis abundantem per omnia tempora. S. Ildephonsus: „Tota pulchra es
Virgo gloriosissima, non in parte sed in toto, et macula peccati sive mortalis sive ve-
nialis sive originalis non est in te, neque unquam fuit.” — S. Anselmus: „Talis fuit
puritas B. Virginis, quæ a peccato originali et actuali immunis fuit; et decuit Virginem
tanta puritate niteri, quantum sub Deo major intelligi non potest.” etc. etc.

Si omnibus his, per secula seriatim procedendo addamus Sensum Ecclesiæ, piæ
fidelium fidem: convincemur, in sententiam hanc conspirare Summos Pontifices,
Episcopos, Sacerdotes, Universitates, Religiosos Ordines, omnium nationum Theologos

et fidelem populum, verbo totam Ecclesiam Christi. Et propter declaratio Immaculatae, Conceptionis V. Mariae non sapit novitatem, sed id solum confirmat, quod in Ecclesia semper et ubique creditum fuit; et fideles illud posthac ut fidei articulum crederent, quod huc ad usque pia convictione credebant. Ad fidem nempe spectabit, Mariam de peccato Adam non participasse, ad fidem spectabit, virtutibus illustrem ejus animam per merita Jesu Christi a culpa originali præservatam, sanctificatam, et omni gratiarum coelestium affluentia ditatam fuisse. Etiam si enim aliqua veritas clare contineatur in revelatione, non tamen ideo est articulus fidei, verum tunc solum fit talis, postquam ut dogma, ut fidei articulus per Ecclesiam expresse definitur, et declaratur, tuncve solum pro haeretico reputatur, qui aliter sentire aut loqui praesumserit.

Quod vero in specie praecipuam considerationem deposcit, est haec divina providentiae circa nos mirabilis profecto dispositio. Si enim post multorum saeculorum suspiria, et ardentissima desideria, solum temporibus nostris in fide adeo languidis, moribus tam corruptis, ubi Ecclesiam, Sponsam suam legio inirricorum, et populum christianum bella domi et foris excitant, reservavit Pater misericordiarum, ut B. Virgo unica et sola a culpa originali immunis, imo sancta et immacula a primo conceptionis suae momento, infallibili auctoritate declaratur: quomodo non speremus, quod Dominus facere velit nobiscum peculiarem misericordiam suam, quo magis magisque vivificet fidem et sanctimoniam filiorum Ecclesiae suae, illuminetque infideles et peccatores sedentes in tenebris et umbra mortis, ut humilitate ac poenitentia revertantur ad sinum Ejus.

Confidamus insuper, quod Iosa SSma Virgo, quae a militante Ecclesia tanto honore decoratur, et corona exultationis insignitur, pro sua materna in populum christianum incessanter testata protectione, data sit potentis suae intercessionis indicia! Pleni itaque fiducia applaudite et congaudeite super omnia exaltatae Genitricis Mariae! appropinquate Illi pia cum humilitate, et cordiali cum devotione; salutate Illam. Ave gratia plena! Ave purissima, o Immaculata Mater nostra! Tu es, quae reparas decus generis nostri, Tu es, honor, Tu es gaudium, et laetitia populi christiani! Tu es decus et gloria Ecclesiae Dei! Ave ergo, et millies Ave!

Eja ergo Fratres et Filii Dilectissimi! hortamur Vos cum Apostolo gentium, ne gratiam Dei, quae Nobis per magnificam Deiparae Glorificationem ultero et abundanter offertur, in vacuum absque fructu spirituali recipiatis; ait enim ille idem, qui Virginem Mariam superexaltavit: tempore accepto, durantibus his in laudem sanctae Genitricis ecomiis et solenniis, exaudite, et in die salutis, dum Mater nostra amabilis magnificata est, vehementer adjuvite! Ergo

Ad Mariam ad fidelem
Properemus Virginem!
Contemplemur et miremur
Ejus celsitudinem;

Suspiremus et clamemus:
Mater admirabilis!
Per te tuus dulcis Natus
Nobis sit placabilis! Amen.

5 Ecclesiae die 18° Martii 1855.

Georgius Fick mp
Epis L. Ecclesienois.

#982
1855. Per Domini Francisci Horváth V. A. Diaconi, ASES, ^{Annunciatur va-}
soris Consistorialis et Parochi Pécsváradensis translatio, ^{cantia Parochi-}
nem ad beneficium parochiale Berkesdense, Parochia ^{ae Pécsvárad.}
Oppidi Pécsvárad canonice vacans effecta est; quam consequi
cupiens recursum suum in publicae fidei charta 30. Arum scri-
ptum ad Gubernium dioecesanum spatio 6 hebdomadarum
ab hodierno die computando promovendum habebit.
Datum 5-Ecclesiis die 2ª Junii 1855.

#1025
1855. Adoratio Sanctissimi Altaris Sacramenti a tempo, ^{Dies adoratio,}
re dimissarum eatenus Pastoralium Literarum (15^a Dec. ^{nis Sanctissi-}
1843 #2200.) pluribus in Parochiis et Filialibus quo, ^{mi altaris Sa-}
que, in aliam, quam eotum defixa fuerat, diem auctoritate ^{cramenti}
Episcopali translata habetur. — Cum Directorium dioecesanum
passim sub praevio anno et numero stabilitam Adorationis
Sanctissimi Altaris Sacramenti diem exponat: ad purgandum
eatenus Directorium, atque ad laboris, qui in exquirenda e Ta-
bularis certiora data impendendus foret, compendium facien-
dum; praesentibus DD. Districtuales V. A. Diaconi provocantur:
ut Adorationis Ssmi Altaris Sacramenti dies, relate ad omne Pa-
rochiales imo Filiales quoque, in quibus Adoratio Ssmi peragi-
tur, Districtus sui Ecclesias, una cum Dato et No, quo auctoritate
Epicali in diem certam defixa est adoratio, summum usque fi-
nem mensis Julii a. c. Gubernio diocesano perscribant.
Datum 5-Ecclesiis die 9^a Junii 1855.

#1026
1855. In novo Circularium sub N. 240 intuitu Informa-
tionis semestralis praestandae, pro uberiori claritate signifi-
catur: quod expositio in ultima rubrica ita intelligenda ^{Scholares saepe,}
sit, ut exponatur quoties nam scholares decursu ipsius ^{us per decur-}
semestris (non vero decursu totius vitae) confessi sint, et S. Com-
munionem sumserint. — Nullus enim dubitat Illustrissimus D.
Praesul noster, quin Scholares saepius per decursum Semestris quo,
que ad suscipienda haec Sacramenta admittantur, et hac ratio,
ne mature cordibus eorum amor unionis cum Christo Salvato,
re instilletur.

Datum 5-Ecclesiis die ut supra.

#1027
1855. Pro usu synodaliter examinandorum a. c. prodibit
liber cui titulus, Presbyter Dioecesis Sabariensis in Syno- ^{Comendatur}
dali examine qui ob compendiose expositas omnes Sci, ^{liber pro usu}
entias et Disciplinas, in quibus synodaliter exami- ^{examinando,}
nandi bene versati esse debent, abs dubio utilis erit. ^{rum in syno-}
^{dali examine}

— Quapropter libri huius copiam habere volentes, listae
praenumerationali horum omnem in casum, etiamsi nullus
subscriptus fuerit, remittendae, nomen suum inscribendum
habebunt.

Datum 5-Ecclesiis die 10^a Junii 1855.

Sigismundus Daroczy
Pro Vicarius.

N° 1129
1855. Die 25^a Junii a. c. postquam pridie inter Missarum solennia finita elevatione appoplexia tactus fuisset, pie in Domino obiit Josephus Tuhasz Parochus Szajkensis, aetatis suae 63^a; presbyterii vero sui 39^a. - Meminerint omnes Sacerdotes dioecetani, pro refrigerio animae p. d. hujus Confratris nostri tria Missae Sacrificia omnipotenti Deo quo prius offerre. - Cum annunciatione mortis hujus, notam unda red, do Canonicam vacantiam Parochiae Szajkensis; pro qua Parochia candidari volentes, Recursum suum in publicae fidei charta 30 x scribendum, mihiq. mittendum habebunt.

Mors Josephi Tuhasz et vacantia Parochiae Szajkensis annuntiatio

Datum S-Ecclesiae die 25^a Junii 1855.

N° 1153
1855. Auctore P. Sigismundo Felöcker Ord. S. Benedicti Ca. Comendatarius nonico Regulari in Monasterio Cremensi Sup. Austriae Ca. opusculum cern conspexit opusculum sub titulo: Religiöns Grieflin für den armen Unterricht in k. k. Pöfölan im Sam. Linz 1854 Verlegt von Quirin Haslinger. - Opusculum hoc Catechetis et omnibus Sacerdotibus linguae germanicae gnaris non possum satis commendare; tam ob praestantiam deducti argumenti, quod complectitur, quam etiam ob pretii, quo opusculum hoc comparari potest (10-12 x) exiguitatem.

N° 1177
1855. Joannes Gyarmathy SS. Theologiae Doctor et Parochus Somlyovársárhelyensis opus suum, sub titulo: Isten Ország a földön consumavit, et quoniam operis hujus I^{ae} parti in Dioecesi hac 24. Praenumerantes fuere, totidem exempla ex II^a parte, opus perfectum, completumque reddente horsum promovit. - Quoniam opus hoc statum Ecclesiae Cath. historicum, hierarchicum, nec non geographicum et statisticum in orbe universo e probatissimis fontibus exhibet: nullus dubito, omnes, qui in possessorio primae partis operis hujus sunt, pro altera quoque parte symboli, tam suam (1 fl. 20 x. C. M.) libenter collaturos. Quapropter eadem serie praesentium provoco, ut alterum hocce volumen e Cancellaria mea sibi procurent.

Comendatarius alterum volumen operis cui titulus: Isten Ország a földön

Datum S-Ecclesiae die 4^a Julii 1855.

N° 1178
1855. Pro debito notitiae statu cunctis meis Dioecesanis, significo: Piarum Foundationum, in Dioecesi S-Ecclesiae, ensi, sub cura Deputationis fundationalis existentium statum, ex rationibus anni 1854. erutum, et in conses.

(Status piarum Foundationum significatur)

su generali die 3^a Julii 1855^a celebrato exhibitum esse sequentem.

Anno 1853 summa totius foundationis fuit: 766,939 fl.

Anno 1854 vero " " " " 793,621 fl.

Incrementum proinde efficit: 26,682 fl.

Datum S-Ecclesiae die 4^a Julii 1855.

N° 1208.
1855. Franciscus Küstner Missionarius Dessaviensis in Ducatu Anhalt-Dessaviensi in Germania datis ad me Litteris miserabilem statum popularium nostrorum Catholicorum vivide describit, ac in specie exponit: in tota Missione sua 17 milliarum quad. complectente nullam Ecclesiam, nullam quidem scholam Catholice.

Collecta pro Catholicis Dessaviensibus

tholice

Catholicis propriam, verum divina institutionemque peragi in conditio-
nis eatenus magno aere privatis domibus.

Expositionem hanc veritate niti probatur etiam coram me jace-
ntibus Ministerialibus Literis, quibus una provocamur ad aperi-
enda charitatis nostrae viscera, atque ad conferendum aliquod
subsidiū, quo fideles nostri in Urbe Dessaviensi Capellam ae-
dificare possint.

Quapropter DD. Curatis et quibusvis Sacerdotibus commendo,
ut si quid adhuc post continuas Eleemosynarum collectiones
sacrare possunt, horum imprimis Dessaviensium Catholicorum
memores esse velint, symbolamque suam ad me promoveant.

Datum 5-Ecclesiis die 9^a Julii 1855.

N° 1211

1855

Sinceritas in
exarandis Te-
stimonialibus
repetitum com-
mendatur.

Anno proxime elapso sub d^o 13° Julii N° 1184, Curatis since-
ritas in exarandis Testimonialibus majorem in modum
commendata est. Frequenter emergentes casus, in qui-
bus contra hoc peccatum fuisse perhibetur, Excelso Caes. Reg.
Gubernio ansam praebuere reintimandi, atque medio Ordinaria-
tus cunctis animarum Curatoribus serio injungendi, ut seu
provocati, seu vi Officii sui Testimoniales super moralitate, con-
versatione, publica existimatione et applicatione cujuspiam In-
dividui exarantes, omnem conscientiositatem, quae altaris mi-
nistros addecet, et veritatis divinae Praeconibus propria esse
debet, observent, praecavent omnia illa, quae minus vere, mi-
nus sincero et candido, commendando Individuo dici et scri-
bi possunt.

Dum haec in sequelam Excelsi Caes. Reg. Gubernialis Re-
scripti d^o 18° Junii a. c. N° 11384 animarum Curatoribus nota-
reddo, una strictissimam eorum observantiam repetitum
commendo.

Datum 5-Ecclesiis die 10^a Julii 1855.

N° 1225

1855

Examen appro-
batorium Do-
centium et sub-
docentium 5te
classis asserva-
bitur 4to Augusti.

Medio Gubernialis Rescripti ad 4to Julii a. c. N° 1676 an-
nunciatur privatum praeparandiale Examen eorum
Docentium et Subdocentium, qui juxta praescriptum
Testimonio Approbatorio (Infubstanzig und Zwingig)
provisi nondum sunt: in Urbe Quinque-Ecclesiensi
die 4to Augusti a. c. asservandum esse.

In nexu horum, Curatorum erit: Docentes et Subdocen-
tes suos - qui nullo hucdum tali examine probati licentiam
docendi non habent, super termino hoc certiores reddere, eosque
ad subeundum approbatorium hoc Examen pro die praecindi-
cata Quinque-Ecclesias inviare.

Datum 5-Ecclesiis die 13^a Julii 1855.

N° 1329

1855

Monumentum
diei 12^{ae} Apr.
1855, quod vi-
ta PP. PII IX
mirabiliter con-
servata est.

In memoriam eventus mirabilis die 12^{ae} Aprilis 1855
quo S^mus Dominus Noster PIUS PP. IX. ex instanti
periculo vitae salvus atque incolumis evasit, monu-
mentum pietate fidelium dignum erigere in votis
est Consociationi, quae sub Auspiciis Archi-Episcopi Ni-
sibensis in Urbe Romana coaluit. Si quid pro praedicto fine
offerre placuerit Clero dioecetano, illud ad me fine expeditio-
nis cum praenotatione offerentium dirigendum est.

*N° 1377 Tabulae Alphabeticæ (Dumfribal) pro scholis hungaricis
1855. Viennae typis impressae, tenore Excelsi Caes. Reg. Gubernialis
Tabulae Alpha- Rescripti dat 20to Julii a. c. N° 14734 pro singulis scholis, in
beticae (Dumfribal) pro scho- quarum prima Classe institutio vehiculo linguae hunga-
lis hungaricis praescribuntur. ricæ peragitur procurandæ disponuntur.*

Super quâ altiori dispositione quovis modo possibili executioni danda vigilantiam DD. V. A. Diaconorum majorem in modum pro- voco, atque una annuncio: quod perfectum unum idmodi Al- phabeticum exemplar constans e 14 distinctis tabulis 1. fl. 15 x. et quævis specialis tabula 7. x. veneat, excepta 6ta quæ 12 x. - et 13^a quæ 10 x. venditur.

Tabulae hæc procuratae e respectu durabilitatis a parte po- steriori tela vel crassa charta (Kupfermalt) sunt subducendæ

Datum die 6to Augusti 1855.

*N° 1400
1855. Cum justus sit Deus, et omnia judicia Ejus, justa omnes
Preces ut Deus clementer a- viae Ejus misericordia, et veritas, et judicium sint: dubium
veritat Chole- non est, quin singularum calamitatum nobis immissarum
rae morbum. scopus non alter sit, quam, ut Mortales vitia, per quæ*

Dei ira provocatur comprimere, mentem ad Deum ardentius ele- vare et virtutem consecrari studeant; omnem insuper fiduciam suam in Deo salutari suo collocantes, veniam delictorum supplici- bus precibus orent, ac divinae voluntati plene acquiescendo me- rita pro beata aeternitate sibi comparare et cumulare studeant.

Quum itaque atrocissimum cholerae morbum ubivis fere locorum grassari audiamus, et ex parte ipsi experiamur, oportet nos sane oculos nostras ferventius ad Deum dirigere, qui cum ira- tus fuerit, misericordiam faciat in tempore tribulationis peccata dimittit iis, qui invocant Eum, Ipsiusque clementiam suppliciter exorant, ut auferat a nobis hanc Calamitatem. Quapropter vo- ce paternae dilectionis Vos convenio Fratres et Filii dilectissimi mi! ut minas has Dei altissimi tam ipsi in vestram veritatis utilitatem, quam et fideles ad hoc ipsum animantes pietatis exercitia majori usque alacritate commendetis. In specie:

1° Frequentationem Sacramenti Poenitentiae et Eucha- ristiae fidei populo impense commendetis.

2° Eidem temperantiam in cibo et potu, nec non noctur- nae refrigerationis cautelam, velut probatum antidotum ad- versus dictum morbum inculcetis.

3° Majorem in modum omnibus commendetis ne praevia primaque symptomata hujus morbi negligant, verum inte- rea etiam donec medicus supervenerit, decumbant, et bene- tecti per sumtionem etiam guttarum item theae, transpirati- onem et sudorem sibi procurare studeant: quo scopo magno, pere commendatur speciatim thea ex granis juniperi leniter contritis aut dissectis, per duo cochlearia consueti in medio medio sextario aquae ad ebullitionem coctis, ex quo decocto in- firmus uno poculo calide aut tepide absumat. Operi nihilo- minus medici nullatenus differant, negligant, aut decli- nent.

4° Singuli Sacerdotes Sacris operaturi quotidie ceteris ora- tionibus Collectam ex Missa, pro vitanda mortalitate devote addant.

5° Post Sacrum parochiale orentur in Comuni cum populo

fidei 5. Pater et Ave, tum V. Uram hallgasd meg könyörgésomat Istennek. Es kiad, tuisom jussom elödbe. Könyörgjünk: Ur Isten! vedd-meg a te népedet folyó, nos kegyességgeddel: hogy a te általmad alált minden viscontagságoktól ment legyeni, s St. néved dicsőségére a joban állhatatos maradjon. Amen. Trunk! Jexus k. által. Amen. — Tandem cum SSmō in Ciborio detur be, neditio. Quae devotio eousque servabitur, quoad matum morbi cessa, visse constituerit. Denique

6° Ubi ad animandam magis fidelium devotionem opportunum videbitur, publicam supplicationem seu Processionem, ad aliquam Cru- cem vel Capellam in loco tamen existentem, ducere, id promte erit faci- endum; poteritque ea die, admittente secus rubrica, suprafata Massa pro vitanda mortalitate sumi.

Deus misericors exaudiat nos deprecantes, et qui castigavit nos, propter iniquitates nostras Ipse salvet nos propter misericordiam suam!

Datum 5-Ecclesiis Feste Assumptionis B. M. V. in Celos 1855.

A. 1540

1855. Iis, quae in Litteris meis circularibus sub d. 25° Aug. an. Népmoz- ni 1854° vid. pag. 43 Prot. dimissis intuitu sic dictarum Népmoz- galmi Tabellarum Honorabili Clero Curato pro stricta observan- galmi Tabellarum Honorable Clero Curato pro stricta observan- tia injuncta habere volui, pro futuro quoque anno, nempe pro 1856° plenum vigorem habituris: praesentibus pro modo dicto an- no rationario singulae Parochiae e praeviis. Népmozgalmi Tabellis sex philyras transpono: At philyrae Tabellam I. II. III. et V^o comple- cientes bifariandae sunt: ut iisdem DD. Curati inde a 1° Nov. 1855° inchoando usque ultimam Octobr. 1856 casus Baptismi, Copulatio- nis et Mortis, qui decursu cujusvis mensis evenerunt, fideliter, et nitide inferentes, laborem suum hac ratione multum allevient, et quod singulariter observatum habere cupio, Tabellas primis statim mensis Nov. 1856° diebus D. V. A. Diacono ulterioris pro- motionis fine, ad Praesidium Comitatus, obsequiose resignare pos- sint. — Repetitum vero omnigenam in praevio merito accuratiam comendo, futurum sperans, ut Tabellae, quas sub praecitata die, et A^o pro currente anno rationario transposueram, D. V. A. Dia- cono primis mensis Nov. diebus a. c. rite tradantur. Tardos refors in prompto obsequio notari, et mihi denunciari dispono.

Datum 5-Ecclesiis die 10° Septembris. 1855.

A. 1541

1855. Ad acuendum probum ingenium, atq. ad cognitio- nem earundem ampliandam multum confert, si Comendatur nem earundem ampliandam multum confert, si Anschauungs multitaria illa in libello scholastico: Fibel seu A. B. C. könyv- Unterriht occurentia objecta, coloribus depicta, oculis earum sistantur. in Bildorn. E scopo hoc prodibit opusculum, Anschauungs-Unterricht in Bildern per Exc. Caes. R. Ministerium approbatum et singulari commendatione provisum.

Unum pro duobus Districtibus paradigma edendi hujusmodi o- pusculi praesentibus comunico, Animarum Curatores provocando, ut pio beneplacito suo ad opusculum hoc pro schola acquirendum pra- numerent, nomenque suum Listae subscriptionali, horsum in o- mnem casum remittendae, inscribant.

DD. V. A. Diaconi, qui Paradigma hoc ad manus immediate re- cipiant, comunicent illud vicino quoque Officio V. A. Diaconali, et hujus erit subinde paradigma hoc ad Gubernium meum remit- tere. — 5-Ecclesiis die 10° Septembris 1855.

A. 1643

1855. Dum solemnitas promulgati Dogmatis Immaculati Corae, Testimonium pius B. M. V. in Regno hocce Mariano auxiliante Domino Dogmatis in Hungaria.

promulgata fuerat, Eminentissimus Ioannes Cardinalis Scitovszky, Princeps Primas Regni et Archi-Episcopus Strigoniensis etc. Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae IX inter multiplices curas ac sollicitudines suas, solatiosum nuncium adlaturus, cunctos articulos in pagellis „Religio ex inco-
denti promulgati in Hungaria Dogmatis procusos, in linguam latinam; transferri curavit, taliterque translatos Suae Sanctitati cum homagi-ali subiectione totius Cleri Hungarici praesentavit.

Quam grato animo Ssmus Dominus Noster Relationes has suscep-rit, Responsoriae Ejusdem Suae Sanctitatis dat^e 20^a Aug. a. c. exaratae satis loquuntur. Quae cum universum Hungariae Clerum—proinde et, iam nos-concernant: Responsorias has Vobis quoque Dilecti Fratres Fili, ique communicare constitui; et quia opportunissima semet offerret oc-
casio in adventuro anniversario festo promulgati Romae Dogmatis (8° Decembris) fideles in fide erga Immaculatam B. M. V amplius fir-
mandi, et ad filialem devotionem erga Beatissimum Patrem toti Hun-
gariae Clero et populo benedicientem excitandi: idcirco praevias apo-
stolicas Litteras in linguam etiam hungaricam translatas comuni-
co, ut quibus id placet—fidelibus quoque eas Litteras in Contextu S. Ser-
monis die 8° Decembris habendi promulgare possint.

Dilecto Filio Nostro Joanni Tituli S. Crucis in Hierusalem
Presbytero S. R. E. Cardinali Scitovszky Archi-Episcopo Strigoniensi
PIUS Papa IX—Dilecte Fili Noster, Salutem et Apostolicam Bene-
dictionem. Verbis explicare non possum, quod opere delectati sumus Tuis Lit-
teris die S. Ladislai festo vertentis anni scriptis, quas Dilecte Fili Noster ad
Nos dedisti una cum variis relationibus eorum omnium, quae tum in ista
tua Strigoniensi, tum in aliis Hungariae Regni diocesisibus gesta fuere, ubi do-
gmatica Nostra de Immaculato Ssmae Dei Genitricis Virginis Mariae Conceptu
Definitio fuit promulgata. Namque summa animi Nostri iucunditate cogno-
vimus, quo eximio sane Religionis ac pastoralis sollicitudinis studio, quibusq;
solemnibus caeremoniis et modis cum a Te, tum a cunctis aliis Venerabilibus
Patribus Hungariae Archi-Episcopis et Episcopis in propriis Diocesisibus Apostolicae
Nostrae de Immaculati ipsius gloriosissimae Virginis Conceptus Dogmate Litterae
publicatae fuerint, et quas mirificas singularis pietatis et laetitiae signifi-
cationes universus Hungariae Clerus, omnesq; fideles eiusdem Regni populi
hac occasione ubiq; certatim exhibere sint gloriati. In omnibus enim Strigo-
niensis, aliarumq; Hungariae Diocesium civitatibus, regionibusq; Canonico-
rum Collegia, Parochi aliq; ecclesiastici viri, et Religiosae utriusq; sexus Fami-
liae et fideles populi suorum Antistitum exemplo, sacrisque eorum praecon-
tium Concionibus excitati, nihil antiquius habuere, quam iuculentissimis
quibusq; modis palam publice ostendere, quanta Ssmam Dei Genitricem,
omniuna nostrum amantissimam Matrem devotione prosequantur, et
quantoque gaudio cumulati fuerint ob dogmaticam de Immaculata eiusdem
Deiparae Conceptione Definitionem a Nobis pronunciatam. Hinc ubiq; et Sacrae
aules festo cultu splendide exornatae, et solennes supplicationes cum mira fi-
delium cuiusq; ordinis, aetatis, sexus et conditionis frequentia ac pietate per-
actae, et omnes devotionis ac venerationis significationes Augustae Virgini
ab ipsis fidelibus exhibita, quibus nihil potius erat, quam intimo Reli-
gionis sensu Ipsam beatissimam Virginem sine labe originali conceptam
profiteri, exorare, et invocare. Atque hac occasione Hungariae fideles tan-
to concursu ad templa, atq; ad sanctissima Poenitentiae et Eucharisti-
ae Sacramenta religiosissime accedere visi sunt, ut aliquibus in locis
Sacerdotes Sacramentalibus Confessionibus excipien-^{dis} minime sufficien-
rent. Quocirca divina adspirante gratia copiosi et uberes collecti sunt fru-
ctus, cum illi etiam, qui circa Religionem indifferentes videbantur, haud
omiserint hoc tempore et praeclara Catholicae pietatis specimina praebere,
et sacramentali Confessione se expiare, ac sacram Synaxim accipere.

Quæ quidem omnia Dilecte Fili Noster, multam, veramque Nobis attulerunt consolationem inter gravissimas, quibus continenter destinemur, angustias et sollicitudines. Itaque humillimas Deo optimo Maximo agimus gratias, atque enixe ab Ipso efflagitamus, ut magis in dies super Hungariæ populos multiplicet misericordiam suam, quo ipsi majore usque studio catholicam Religionem eiusque salutarem profitentes doctrinam, ac ferventiore pietate Immaculatam V. Mariam venerantes viderent viam, quæ ducit ad vitam. Tibi vero Dilecte Fili Noster, aliisque omnibus Venerabilibus Fratribus Hungariæ Archi-Episcopis et Episcopis, atque universo eiusdem Regni Clero et fidelibus populis vehementer gratulamur, quod omnium animi tanta erga Dei-Matrem veneratione et affectu exardescant. Atque id est, iamvis iucundissimum, tamen nec novum, nec inexpectatum Nobis accidit, cum omnes noscant inclarissimam Hungariam Nationem singulari semper præstitisse pietate erga Almam Dei Matrem, eamque veluti potissimam suam Patronam summo religionis studio semper coluisse. Tum autem erit omnes præsertim Venerabiles Fratres, Hungarici Regni Archi-Episcopos et Episcopos certiores facere de maxima sane consolatione, quæ Nos affectu fuimus, cum ea noverimus, quæ in iisdem relationibus exposita fuerunt. Nunc vero debitas Tibi, Dilecte Fili Noster, agimus gratias pro aureo et argenteo numismate, quod gloriosissimæ V. Mariæ sine labe originæ conceptæ effigiem referens, tuisque sumptibus excusum Nobis dono mittere voluisti. Denique celestium omnium munerum auspiciem, et præcipue Nostræ paternæ benevolentiae testem Apostolicam Benedictionem ex intimo corde profectam Tibi ipsi, Dilecte Fili Noster, omnibusque Venerabilibus Fratribus Hungariæ Regni Archi-Episcopis et Episcopis, cunctisque eiusdem Regni Clericis, laicisque fidelibus peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Petrum die 20^a Augusti. Anni 1855 Pontificatus Nostri an. decimo.

PIUS PP. IX.

Kedves fiunknak, a római Szentegyház Jeruzsálemi Sz. Keresztéről
cimzett babornokának, Scitovszky Jánosnak, esztergomi Érseknek. **PIUS**
PAPA. — Kedves fiunk, üdvölet és apostoli áldást. Nem vagyunk képesek szóval kifejezni, mennyire gyönyörködtett bennünket folyó évi Sz. Izsák napján ért leveled, melyet kedves fiunk, hozzánk átküldöttél, mindazoknak különféle leírásával, melyek mind a te esztergomi, mind pedig Magyar ország egyébb megyéiben történtek, midőn az Isten Szentseges Anyjának, Szűz Máriának szepőtelen fogantatására vonatkozó hitágozati határozatunk kihirdetett. Ugyan is szívünknek valóban nagy örömeire méltóztunk, milly hitűn vallásos, és pásztori buzgalommal, s milly irrapeles szerzetárisokkal valamint általában, úgy a többi tisztelendő testvéreink, Magyarország érsekei s püspökei által is tulajdon Megyeikben hirdetett-ki Apostoli Levelünk a B. Szűz Szepőtlenfogantatásának hitágozatról, s egyszersmind milly rendkívüli ajtálosságot és örömet tanúsított az alkalommal ugyan-axon országnak összes papsága, és a hívek. Mert az esztergomi és az ország egyébb megyéinek városaiban és tartományaiiban a kanonokok testülete, a plebánusok, egyébb egyházi férfiak mind a két nemű szerzetes családok, és a hívek, főpapjaik példája, s főleg pedig ezeknek sz. beszédei által buzdítva, miresem törekedtek inkább mint hogy minden fölök kitelhető módon megmutassák nyílvan és mindenkinek előtt, mennyire tisztelik az Isten szentseges Anyját, ki egyszersmind a mi édes Anyánk is, és mennyire örvendettek, hogy ugyan, axon Isten Anyjának szepőtelen fogantatása általunk hitágozatként kimondatott. Azért mindennütt mind a templomok díszesen fölékassítottak mind innepélyes könyörgések a hívek minden rendű, koru, nemű s al. társu csodalatos sokaságával és ajtálosságával tartattak, s a sebészes Szűz iránt az ajtálosság és tisztelés minden jelei tanúsítottak a hívek által, kik miresem ohasztottak inkább, mint az eredendő-bűn nélkül B. Szűzét élő hittel vallani, kérni s segítségül hívni. És ezen által, lommal a Magyarországi hívek a templomokba, a penitentiatarthat és ottani szentseghöz olly nagy számmal látogatnak járulni, hogy némelly helyeken a lelkészek nem voltak képesek a gyónókat kihallgatni. Miből Isten segítségével bő gyümölcsök származtak mivel

azok is, kik a vallás iránt közönyöseknek látszottak, ez alkalmával valaminő
 a kath. hitbuzgóság jeleit adni, úgy a sz. Gyóras által a bűnökből kitisztulni,
 és az Úr asztalához járulni el nem mulasztották. Mindazek kedves fiunk,
 nagy és valódi vigasztalást szereztek nekünk azon roppant szorongatások
 s aggodalmak között, melyek környeznek bennünket. Azért alaktatos szív,
 vel halál adunk az irgalmas Istennek, és buzgón kérjük, hogy fölszoros-
 san sokasítsa irgalmát Magyarországnak népei felett, miszerint azok a kath.
 vallást, s annak üdvösséges tanítását nevékedő buzgalommal vallván, s
 a szepőlneküli Szűz-Mariát élénkebb ajátossággal tisztelve, azon u-
 ton járjanak, melly az üdösségre vezet. Neked pedig, kedves fiunk, és
 a többi tisztelendő testvéreink Magyarországnak érsekei s püspökeinek, valamint
 azon ország összes papságának és híveinek felettébb örvendünk, hogy az
 Isten Anyja iránt mindnyájatoknak szívei oly nagy tiszteletre és hó-
 dolatra gyuladtak. És ez ámbár felettébb örvendetes, de azért nem is, sem
 váratlan reánk nézve, mivel mindenek előtt tudva van, hogy a Nemes
 Magyar Nemzet mindenkor kitűnő ajátossággal viseltetett az Isten
 Anyja iránt, és azt, mint leghatalmassabb védnökét, mindenkor valla-
 sos buzgalommal tisztelte. A te kötelességed térsen, főleg tisztelendő testvé-
 reinket Magyarországnak érsekeit s püspökeit értesíteni azon valóban nagy
 vigasztalásról, mellyben részesültünk, midőn tudomásunkra jöttek a
 köz, mik ama tudósításokban foglaltatnak. Most pedig ily halál adunk
 neked, kedves fiunk, azon arany és ezüst pénzért, melly a szepőlnekü-
 l fogantatott diosőseges szűz Mariának képet viselő, mellyet saját
 költségeden vettél, és nekünk ajándékol küldöttél. Végre az összes
 mennyei ajándékok biztosítását s irántadi atyai hajlalmunk bizonyosá-
 gát, szívünk mélyéből eredt apostoli áldást, Ten magadra, kedves fi-
 unk, s a többi tisztelendő testvéreinkre, Magyarországnak érsekeire s püs-
 pökeire, s azon Ország összes papjaira s híveire szeretetteljesen adjuk.
 Kelt Rómában Szent Péternél Augustus 20°-napján 1855 évben, pápa-
 sagunk tizedik évében IX PIVS PAPA.

Datum 5-Ecclesie die 1° Octobris 1855.

N° 1682

1855.

Sacra susci-
 pienda com-
 mendaritur
 ad intentio-
 nem PP. Franc.
 Bosniensium

Pia illa subsidia, quae Claustris Ord. S. Fr. Provinciae Bosniensis praece-
 dentibus annis collata sunt. Religiosi illi dicte Provinciae viri cum
 lachrymis intimae gratitudinis susceperunt, neque boni Patres pias
 benefactores suos pro subsidio pecuniario novitus fatigare, verum
 solummodo devotissime oratos habere volunt, ut pro Gloria Dei Altis-

simi eosdem in celebrandis Sacris, quorum Stipendia pro erigendis in Bos-
 nia Ecclesiis et Conventibus ex omni mundi parte susceperant, pro posse
 adjuvare dignentur. — Sane si Religiosorum Bosn. heroicam virtutem, qua pro
 animabus Christi sanguine redemptis ac sub duro circumfusae ferocis barbarici iugo ge-
 mentibus, sola aeternae retributionis spe confortati excubant, consideremus, si civitatem
 eorum constantiam, qua inter media vitae discrimina, spreto omnibus propriae com-
 moditatis articulis, dispersa dominici gregis ovilia intrepide custodiunt, expen-
 damus, — raram denique animi resignationem ac patientiam, qua apostolico
 praeceptorum Evangelii praeconum zelo inflammati, famis, frigoris ac nuditatis in-
 comoda fortissime tolerant, et saepe pro fratribus animas ponunt expendere,
 mus, — piaque primorum Ecclesiae Saeculorum, quibus fideles remotiorum etiam
 Ecclesiarum necessitatibus prompta largitate prospiciebant, exempla medita-
 ti fuerimus, in piissimum Patrum Religiosorum Bosn. petendum ultro descen-
 demus. Expropter omnes peramanter provoco, ut quivis aliquot saltem Sa-
 cra ad piam offerentium intentionem assumat et Patri coelesti pro efflu-
 rescentia Ecclesiae Bosn. cui Summus Dominus Noster PIVS PP. IX. haud pri-
 dem in P. Mariano Surjic de provido Pastore animarum et Epopo clementis,
 sime prospexerat, assumere velit.

Quia vero res quam accuratissime agenda est, idcirco quivis ad phi-
 lyram per V. A. Diaconum circulandam adscribat, quoniam Sacra ad int.
 offer. assumere velit? quae philypa ad Gubernium meum promovenda erit.

Datum 5-Eccle. die 2° Octobris 1855.

N° 1809
1855. Pro more hucadusque usitato nolum reddo, quod anni Examini Prosynodalis re, currentis diebus 2° et 3° Octobris sequentes Examini Prosynodali, et terminus futuri Examini.

nodali semet subjecerint.

Csaplár Ignatius. Coop. Kácapetrensis.
Hanny Gabriel. " Pinzhelyensis
Horváth Nicolaus. " Lucasensis.
Szauter Antonius. " Nádasdensis
Stark Paulus. " Villányensis. et
Leopoldus Vörös. " Szakcsensis

qui omnes ad sexennium approbati sunt — duo ex iis vero calculum Eminentia meruerunt.

Intuitu Examini Prosynodalis futuro anno 1856 asservandi terminus in dies 1° et 2° Octobris defigitur: cuius Examini periculum facere volentes, quindenā citius, intentionem suam Gubernio diocesano scripto tenus notam reddere debent.

Datum 5 Ecclesiis die 15^a Octobris 1855.

N° 1808

1855. Condecens et aequum est, ac usu quoque introductum ut in precibus quas in S. Missae Sacrificio pro salute et incolumitate Suae Majestatis Sacratissimae devote fundimus, non modo Regiam, verum Imperatoriam quoque Caesaris Augustissimi dignitatem verbis exprimamus, enunciemusque.

Quapropter omnibus et singulis Altarium Ministris, Secularibus et Regularibus eam de paternam invocationem, ut in Collecta pro Rege vocem Imperatoris quoque addant, Collectamque hanc ita publice et private orent, Oremus Omnipotens Deus, ut famulus tuus Franciscus Iosephus Imperator et Rex noster Apostolicus, qui tua miseratione suscipit Regni gubernacula etc. etc. Per Dominum etc.

Datum 5 Ecclesiis die 6^a Novembris 1855.

N° 1809

1855. Fr. Vitus Sebesta Professor Ordinis S. Iohannis de Deo acceptis obedientialibus, quibus e Conventu FF. Misericordiae 5-Ecclesiensi ad Conventum Magno-Varadiensem dispositus fuerat, pro eo, ut Superiorum dispositioni parvisset, parereque vellet, per Dioecesis hanc circumvagari, abjectoque habitu scandala patrare fecit, dedigne refertur.

Ad salvandum aberrantem fratrem, ac ad praepedienda nefors majora quoque, quae idem vagabundus frater mente concepit, scandala, praesentibus cunctis quidem cum primis tamen Curatis eam de invitatio, nem: ut memoratum Fr Vitum Sebesta, si is nefors in ambitu parochiae degeret, paterne ac fraterne primum ad eadem parochiam, item evocet, ac inde in societate alicujus Sacerdotis illum 5-Ecclesiam, ac ad conventum FF. Misericordiae deduci curent. Si paterna ac fraterna provocationi non paruerit, in casu hoc impetrato etiam brachio seculari, sub secura, honesta tamen custodia illum indilate 5-Ecclesiam ad praeiunctum Conventum deduci disponant.

Datum ut supra.

N° 1871

1855. Ad antevertendas inamoenitates, quae exinde provenire solent, dum Campanae sive e Dioecesi, sive per hujusmodi fusorem sine praevia insinuatione pro benedictione adferuntur, hisce pro futura directione stabilizandum esse duxi: ut qui posthac Campanam benedici desiderant, praevie mihi insinuent.

a, pro qua Ecclesia par aut filiali, item in ejus honorem sit campana benedicenda?

b, quot centenarios aut libras appendat?

facta hujusmodi insinuatione dies pro benedictione per me praestituitur.

Non absimiliter quoad calices aliaque sacra vasa insinuandum erit: cujus Ecclesiae usibus sint destinata? an nova, aut saltem

restaurata? ac deniq. ex quali metallo sint facta? quo sic omnia haec
protocollo cum certitudine inferri queant.

Datum 5-Ecclesias die 7 Novembris 1855.

N 1937

1855.
Clorus publicus laboribus et pecuniaria laborum horum re, demissione im, munis esse de, claratur?

1855. *Excelsum Cæs. R. Ministerium rerum internarum precibus tum per universum Venerabilem Episcopatum, tum per Emittimum Joannem Cardinalem Scitovskij Principem Primatem ac Archiepiscopum Strigoniensem etc. iterato propositis annuendo, Clerum a laboribus publicis horum redemptione immunem pronunciavit, quod Cæs. R. Gubernii litteræ sequentis tenoris sç,*

Stamtav. N^o $\frac{2791}{4753}$ C^o C^o II. År om 7de November 1855. Sjörs Linnéus!

aus d. k. Ministerium des Innern hat mit der Note vom 24 Octob.
l. J. J. 19530 in Gaistlichkeit allen vom Korte anerkannten Glau-
374 bensbekennern in Ungarn, von den beständigen Angehörigen
sind, zu den öffentlichen Antrittskristungen von ihren Abte-
sind, für ihre Person günstig zu setzen, wenn die Lage-
sind, von den geistlichen Leistungen nicht hinsichtlich inner
Stände der Gaistlichkeit zu zurechnen beabsichtigen, welche diesel-
ben in einigen Gegenden des Landes zur vortheilhaften An-
siedlung der Pölsler in den Gebirgen beabsichtigen. Hieron
besteht innerlich eine Verbindung mit Logierung nicht das, in
dieser Angelegenheit von einer Verbindung von der Gemeinde-
Ministerium genehmigt und durch die k. k. Hof-
13ten October v. J. J. 4170. in Kenntniss zu setzen. Für d. k. Hof-
sind Leistungen d. M. L. — Quem exoptatum eventum pro gra-
to notitiae statu persero.

Datum 5-Ecclesie die 17te Novembris 1853.

A 7938

1855
Igne dampnifi-
cati Maszle-
nyenses subsi-
dium petunt.

1755 In Cōitu lastriferrei possessione Masalony exortum incendium non modo Ecclesiam verum etiam aedas parochiales et scholares in ci., neras redegit. Cum fideles possessionis hujus exiguo nimis nume, ro soli in statu non sint aedas sacras et scholares reedificandi:

præter Deum consolatorem optimum, ad inexhaustibilem illum fon-
tem, qui ex operosa charitate Catholicorum fidelium scaturit cum fi-
ducia confugient orantes: ut quæ charitas multorum jam leniverat
dolorem, subsidium præbuit in tempore opportuno, ipsas quoque in
necessitate clamantibus benigna sit et clemens. Quorum fidelium
precibus, ut honorabilis Clerus benignas præbeat aures, impense precor.

Datum ut supra

A. 79.54

1855.
Objecta Examini,
nis docentium
et subdocentium
nondum approba-
torum.

1838. Officiose refertur: quod illi Docentes et Subdocentes, qui praeterito mense Augusti examinati reprobationis calculum tulerunt, in sui excusationem attulerint, se non scripsisse e quibus nam obiectis sint examinandi. Ad preveniendas itaq in posterum idmodi excusationes, notum redditur, sequentes esse libros auxiliares ex quibus Examinandi semet preparare debent:

V. Examinandi Tabii hungarici.

I. *Examinandi Tabii hungarici.*

1 Rövid somaja az öreg katekizmusnak. Budai egyetemi könyvtár,
dátum ára 15 kr. pengő.

2, A Religio történetének rövid vázlatok. Egerben 1852. Ára 14-15 k. p.
vagy: Bibliatörténetek az Ó és Új Szövetségből. Schmidt Kristóftól. Farb,
mann után Csuczor Bergely. Pesten 1855. Ára 30 k. p.

3. Egyházi Szokások és szertartások, írta Zimmerman F. Pesten 1855 ára 6 kr. p. - vagy a kecskény kat. Anyaszentegyház szertartási. Veszpremben 1853.

4. *Nepseru nerelestar* Van de Camp. uit de Zimmerrmann F. Pesten
1855, dra 40 kr. p.

5, Segedkönyv iskola mesterek számára. készítette Mátyás Imre. Pesten 1855 ára 40 kr. p.

6, Magyar Nyelvtan, írta Zimmermann F. Pesten 1854 ára 16 k. p.

7, Iratok feltevése 1855. " 16 k. p.

8, Számolási-gyakorlat-könyv-Bécs. 1854 St. Annaál " 19 k. p.

II. Labii teutonici Examinandi

1, Grosser Lutherscher 2. Offener Union. Brückensag Preis — 18 k. C. M.

2, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 18 k. C. M.

3, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 18 k. C. M.

4, Populäre Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 40 k. C. M.

5, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 34 k. C. M.

6, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 16 k. C. M.

7, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 16 k. C. M.

8, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 18 k. C. M.

9, Lutherscher-Gesellschaft. Preis — 14 k. C. M.

Ad partes itaq. cuiusvis animarum Curatoris spectabit, dispositionem hanc Docentibus ac Subdocentibus necdum approbatis pro directione communicare.

Datum S. Ecclesiae die 19^a Novembris 1855.

N. 2010

1855. Nullo quidem unquam tempore dubitari honorabitur. Institutio scholastica educatur
lenae Clerum meum cum primis ruralem scholastica negotia ma-
jori usq. alacritate curare, atq. piissimae institutioni conforme
ter, qualem Emittimus Cardinalis Joannes Scitovszky Princeps Primas Re-
gna et Archi Episcopus Strigoniensis etc. qua dignissimus Sedis hujus Episcopus
solentur doceant, pietatem, virtutem et officia boni christiani ac uti-
lis Patria civis mature teneris cordibus instillent. emergentia tamen
adjuncta sollicitudinem meam majorem in modum provocant, ut
curam hanc scholastici negotii repetitum etiam comendem. Nostis
quippe Dilecti Fratres et Filii altioribus Ordinibus constitutum haberi; ut
in singula possessione, in qua schola existit voto Parochi localis et Judicis
sui ut modo compellatur Praesidis Communitatis vir eligatur secularis, et
terarum praeteris amantior ac cultior, cuius sit ad vigilare num una,
versa scholastica negotia debito ordine currant? cuius proinde sit etiam
intendere num pastor Animarum obligationi suae intuitu scholasticae
institutionis pro debito respondeat? Perpendatis Dilectissimi compro-
missionem exinde nascituram si voto etiam Parochi eligeretur Inspector
secularis pastorem desidia hac in puncto arguere deberet convince,
rety!

Quapropter cum ab instructione tenere pubis, adultae aetatis
spiritualia incrementa, sicut copiosa messis a semine et necessaria
agricultura dependant: adolescens enim iuxta viam suam etiam
cum senuerit non recedet ab ea. Prov 22 v. 6. Cum pastorem non ovi-
um solum verum sollicitam cum primis agnitionum curam gerere opor-
teat, pro uberiore juventutis religiosa et morali institutione cunctis
Dioecesis hujus ruri praesentim et in minoribus Oppidis collocatis
curatis committo: ut institutionem religionariam ex praescripto libel-
lo catechetico et Historia Biblicae (Roderiana) in scholis quantum in se est
fieri quam saepissime procurant: ipsi mel vero si non pluries admi-
nus singula cuiusvis hebdomadis feria 4^a et sabbato ad exigentiam
etiam altissimarum Ordinationum Regiarum (Intimato ddt 3^a
Aprilis 1795 N. 6397. et ddt 18^a Decembris 1805 N. 26200) tenellam

pubem catechisaturi scholam adeant. Quantum ad filiales attinet scholas, has non tantum quoties infirmorum provisionis causa, vel in alio negotio excurrunt, verum alias quoque expedito exterius ab inspectore scholae locali curruvisitent, munusq. solertis catechetæ ibidem etiam saltem omni mense bis-terve expleant.

Haec si cordate observata fuerint quemadmodum a singulis cura-
tis observari debent, optima spe teneor, fore ut tenella pubes latiores exm-
aps in fidei et morum doctrina, litterisq. progressus faciat, hujusq. in reli-
gionis incrementum et salutem patriæ redundantis culturæ pars potissi-
ma, pro insigni Cleri commendatione, pastoribus Animarum in acceptis
referatur. - Datum 5-Ecclesius die 23° Novembris 1855.

A. 2038.

1855.
Auctio honora-
rii Capellano-
rum ad 100.
fl. C. M.

Jam in conferentiis Prosynodalibus an 1848 die 23° Maji 5-Ecclesius in
Residentia Eppali celebratis ac veneranda 15. convocatorum corona con-
decoratis, testante Archivi sub N° 1055 Protocollo subinde publica luce do-
nato hæc una comūnis omnium fuerat sententia: ut eorum qui
curatoribus Animarum in percolendo agro dominico subsidiariam præstan-
tes operam pondus diei ac æstus multum adleviant, annuum honorari-
um quoque modo augeatur; cum dignum omnino sit et justum, ut qui
serviunt altari vivant etiam de altari, seu ex oblatis iis quæ fideles ad
decenter sustentandos ministros altaris convehunt.

Momenta quæ me ad resuscitationem meriti hujus, condacentioris nro
Cooperatorum subsistentiæ, impellunt, sunt sequentia.

1^a Ea omnibus nota jam ab annis continuo increscens rerum omni-
um est caristia, ut 60 fl. quibus Cooperatores universim fere per parochas hono-
rantur, nec pro solo necessario amictu sufficiant, multo minus pro mediis
ulterioris sui perfectionis quidpiam remaneat.

2^a Ea pariter nota est omnibus circumstantia, quod Cooperatores ob no-
verantia temporum adjuncta, e parte fidelium vix aliquantulum subsi-
dium e stipendiis Missarum, quæ sicut olim fuerant copiosa ita nunc
sunt rarissima, prosperare possint. Ea adverso vero

3^a Certum est: quod præventus parochorum tam æris parati ad mone-
tam conv. elevati, quam 3 præstationibus naturalibus provenientes, quæ
duplo et ultra pretio, quam antea merito aestimantur, notabiliter aucti
sint. — His cumprimis e motivis, et e respectu illo, quod non desint exempla
aliarum Diocesium, in quibus honorarium capellanae in 100 fl. C. M. iam
stabilitum est; sed et Excl. Cæs. R. Gubernium tenore stabiliti systematis scho-
larum Subdocentium annuum salarium in 70 fl. C. M. annue percipien-
dis defixerit: advenisse iam illud temporis momentum censeo, quo e fm-
terna charitate erga capellanos de augendo eorum honorario non jam se-
rio meditari sed efficaciter cooperari oportet, ut iidem annua 100 fl. C.
M. perceptione honorentur.

Quapropter audito in hoc merito pleno etiam Consistorio meo, nullus du-
bito quin omnibus ingravatum sit futurum isthoc meum enunciatum: ut in-
de a calendis Januarii 1856 inchoando quivis parochorum confratri suo
capellano præter omnimodam gratuitam accomodationem statui sacer-
dotali convenientem, annue 100 fl. C. M. dependat, hocq. etiam in iis locis, in
quibus filialistæ ad intertentionem capellani concurrentes, minorem ne-
fors sumam paracho dare solent, aut obligantur, quam sumam proinde
talis parochus ex proprio ad 100 fl. C. M. elevandam habebit.

Datum e sessione Consistoriali die 24° Novembris 1855. celebrata.

A. 2122

1855.
Mors Steph.
Bregovics
Parochi

Anno Domini 1855 die 3° Dec. pie in Domino obiit Stephe-
nus Bregovics Parochus Erlenyensis ætatis suæ 56. Pre-
sbyteratus vero 32° Anno. - Pro cuius animæ refrigerio ve-
lit quivis sacerdos tria Missæ Sacrificia ocys celebrare.

Datum 5-Ecclesius die 15° Decembris 1855.

Georgius Fir R. mp.
Epus L. Ecclesiensis.